

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

THE EFFECT OF INTEGRATING COOPERATIVE LEARNING TO
A THREE-MINUTE PAUSE ON READING COMPREHENSION
ABILITY OF PRIMARY THREE STUDENTS

นภาพรธรรม ขาวผ่อง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผลงานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นภาพรรณ ขาวผ่อง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ศึกษาปีที่ 3

The Effect of Integrating Cooperative Learning to a Three-Minute
Pause on Reading Comprehension Ability of Primary Three Students

ชื่อ - นามสกุล

นางนภาพรรณ ขาวผ่อง

สาขาวิชา

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์รินรดี พรวิริยะสกุล, ก.ค.

ปีการศึกษา

2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ด.)

.....กรรมการ
(อาจารย์ปรีชาต กลิ่นสุวรรณ, Ph.D.)

.....กรรมการ
(อาจารย์รินรดี พรวิริยะสกุล, ก.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

วันที่ 23 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ชื่อ - นามสกุล	นางนภาพรรณ ขาวพ่อง
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ธนรติ พรวิริยะสกุล, ค.ศ.
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และ 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีศัคนางค์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบมาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คณะความสามารถ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง และ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบบันทึกภาคสนาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที การอ่านจับใจความ

Thesis Title	The Effect of Integrating Cooperative Learning to a Three-Minute Pause on Reading Comprehension Ability of Primary Three Students
Name - Surname	Mrs. Naphawan Khaophonng
Program	Curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Mrs. Rinradee Pornwiriyaakul, Ph.D.
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) compare the effect of learning management model of integrating cooperative learning (CIRC) to a three-minute pause on students' success of Thai reading comprehension, and 2) compare students' attitude towards the learning of Thai language through the integration of cooperative learning to a three-minute pause.

Samples obtained by means of cluster sampling were forty-four Primary three students of Wat Srikhakkanang School, Pathumthani Province. They were later equally placed into two groups of mixed ability students, an experimental and a control group. Pre-test was administered to test students' reading ability before the application of the integrated cooperative learning to a three-minute pause for the teaching of reading comprehension of Thai language. Research instruments comprised lesson plans, a test for Thai reading comprehension, a questionnaire asking for students' opinions towards the teaching method, and a field note. The statistical data were analyzed using Mean, Standard deviation and t-test.

The results indicated that 1) Thai reading comprehension scores of students from the experimental group were higher than those of the control group at the significant level of .05. 2) Students' level of satisfaction towards Thai language learning of the experimental group was higher than that of the control group at the significant level of .05.

Keywords: cooperative learning, a three-minute pause, reading comprehension ability

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถอย่างสูงจาก ดร.รินรติ พรวิริยะสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นำมาซึ่งคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ กรรมการสาขาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ รองผู้อำนวยการบริหารทางวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย และ ดร.ปาริชาติ คลื่นสุวรรณ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู โรงเรียนวัดศรีศโมสร ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู โรงเรียนวัดสุขบุญศิริการาม ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู โรงเรียนวัดศรีคักคณางค์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งผลให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ ติดต่อประสานงานตลอดระยะเวลาการศึกษาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณ พระศรีรัตนตรัย บิฑามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ตลอดถึงเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

นภาพรรณ ขาวผ่อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	16
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	17
1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	19
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับในงานวิจัย.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายบึงสามพัน.....	22
2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC).....	26
2.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	37
2.4 วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที.....	42
2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที.....	46
2.6 การอ่านจับใจความ.....	48
2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	69
2.8 เจตคติ.....	74
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	86
3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	87
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	97
4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	98
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	105
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	105
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	105
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	107
5.6 การอภิปรายผล.....	108
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	128
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	184
ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้อง.....	201
ภาคผนวก จ การหาคุณภาพ.....	209

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ฉ เกียรติบัตรการเข้าร่วมโครงการจัดประกวดผลงานนวัตกรรมการจัดการ	
เรียนรู้ “ 40 ปี ราชมงคลธัญบุรี นวัตกรรมสร้างชาติสร้างอนาคต ”	216
ประวัติผู้เขียน	218

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 สารที่ 1 การอ่าน.....	23
ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้.....	25
ตารางที่ 2.3 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน...	26
ตารางที่ 3.1 แบบแผนการทดลอง.....	93
ตารางที่ 3.2 กำหนดการสอน: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	95
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	98
ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายข้อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	98
ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	101
ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	202
ตารางที่ ง.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล.....	206
ตารางที่ ง.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล.....	208
ตารางที่ จ.1 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ จ.2 สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (p) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย.....	212
ตารางที่ จ.3 คะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย.....	214
ตารางที่ จ.4 คะแนนสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test)	215

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย..... 19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่งสำหรับชนชาติไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาคำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554, น. 13-14) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่สังคมโลกแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีการปฏิรูปให้มีความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ ดังจะเห็นได้ชัดจากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2551, น. 7-21)

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในบรรดาทักษะดังกล่าวนี้ การอ่านนับว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37) การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ อ่านแล้วจะต้องจับใจความและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่ได้ ซึ่งการอ่านจับใจความมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ทำให้

เกิดความรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้ ดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541, น. 40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจและไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้ไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้เลย การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การอ่านถือเป็นหัวใจของการเรียนรู้และเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา หากเริ่มต้นดี รากฐานการอ่านของเด็กก็จะดีตามไปด้วย (กรมวิชาการ, 2545, น. 5)

จากการสำรวจสถิติการอ่านหนังสือของประชากรไทยในปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554, น. 24) พบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปในปี 2546 มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 61.20 ปี 2548 ร้อยละ 69.10 และในปี 2551 ร้อยละ 66.30 จากจำนวนคนที่ไม่อ่านหนังสืออีกร้อยละ 33.70 นั้น กลับใช้เวลาเพื่อดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 54.30 รองลงมา คือ ไม่มีเวลาอ่านร้อยละ 28.40 ไม่สนใจหรือไม่ชอบอ่านหนังสือร้อยละ 21.10 และอ่านหนังสือไม่ออกร้อยละ 14.20 ในขณะที่ประเทศกำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ คนในสังคมจะต้องมีความตื่นตัวในการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา แต่ผลจากการสำรวจพบว่า คนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ย 5 เล่ม/คน/ปีเท่านั้น จึงถือได้ว่าคนไทยอ่านหนังสือน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับกฤษฎิ์ ทิศร (2543, น. 11) ได้กล่าวว่า การที่นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีสื่อประเภทต่างๆ มากมาย ซึ่งล้วนแต่เป็นสื่อที่ผู้เรียนสนใจเนื่องจากมีความสะดวกและสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

แม้ว่าการอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่พบว่าการอ่านก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่ง โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา มีข้อมูลชี้ชัดว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของนักเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพระดับชาติ (National Test : NT) ของประเทศในปีการศึกษา 2553 - 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.26, 51.60 และ 50.04 ตามลำดับ (สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555, ออนไลน์) และจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 เกี่ยวกับความสามารถด้านภาษาของนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดศรีสโสมสร โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญ โรงเรียนวัดศรีคัคณาภัก์ โรงเรียนหิรัญพงษ์อนุสรณ์ โรงเรียนวัดจุฬาจินดา

ราม โรงเรียนวัดราชบูรณะบำรุง โรงเรียนนิกรราชบุรีบำรุงวิทย์ โรงเรียนวัดสุขบุญพุทธิการาม โรงเรียนวัดเจริญบุญ และโรงเรียนวัดพวงแก้ว โดยแต่ละโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 32.53, 34.07, 34.55, 35.19, 37.71, 38.44, 39.29, 41.48, 42.55 และ 42.59 ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2556, น. 5) จากผลการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพันมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ (42.94) และมีเพียง 3 โรงเรียนเท่านั้น ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตพื้นที่ (41.47) ได้แก่ โรงเรียนวัดสุขบุญพุทธิการาม (41.48) โรงเรียนวัดเจริญบุญ (42.55) และโรงเรียนวัดพวงแก้ว (42.59) แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่เป็นไปตามนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 4 ดังที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้กำหนดไว้ และหากพิจารณาจากผลการประเมินดังกล่าวแล้ว ก็พบว่า แต่ละโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมาก เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ทุกโรงเรียน

การประเมินดังกล่าว เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงผลการเรียนที่นักเรียนผ่านการทดสอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ชวัลรัตน์ พิทักษ์ศิลป์, อัญชญา สินสมศักดิ์, และนภัสสร สุกรีพ ผู้สอนวิชาภาษาไทย, สัมภาษณ์) ที่มีความเห็นในทิศทางเดียวกันโดยสรุปได้ว่า ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย คือ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการอ่านของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน ปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ นักเรียนอ่านจับใจความไม่เป็นหรือจับใจความได้ไม่ถูกต้อง อ่านแล้วไม่เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่เข้าใจหลักและวิธีการอ่านจับใจความ ที่ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถจับใจความหรือสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และที่สำคัญนักเรียนบางส่วนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านออกแต่ไม่คล่องและไม่สนใจที่จะฝึกฝนตนเอง ซึ่งสาเหตุดังกล่าวย่อมส่งผลต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น สอดคล้องกับผลการสัมมนาเรื่อง ทางสู่ความสำเร็จในการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา โครงการเรารักภาษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น. 1) พบว่า ปัญหาสำคัญของการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา คือ ปัญหาด้านการอ่านจับใจความ

จากการศึกษานวัตกรรมเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ ซี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้

แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) ที่น่าสนใจมาก ได้พัฒนาขึ้นโดย สลาบิน (Slavin), เมคเคน (Madden) และสตีเวนส์ (Stevens) ในปี 1987 รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าว มีลักษณะเด่นที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางการอ่านและการเขียนทางภาษาโดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางการอ่านเพื่อความเข้าใจอีกด้วย แล้วถ่ายทอดความเข้าใจที่ได้จากการอ่านออกมาในรูปของการสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในการฝึกทักษะการอ่านในรูปของกลุ่มสัมพันธ์ มีการแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่ม เป็นการสร้างพลังในทางบวกและสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวยังเป็นการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer teaching) ผู้เรียนทุกคนได้รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม รู้จักการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ (ทศนา แคมมณี, 2553, น. 265)

การช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีอีกวิธีหนึ่ง คือ การคิดไตร่ตรอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถทางสมองในการประมวลข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ผสานกับความรู้ใหม่เพื่อไปใช้ในการค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการคิดไตร่ตรองถือว่ามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงนำวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Three-Minute Pause) ที่พัฒนาขึ้นโดย เรย์มอนด์ จอนส์ (Raymond Jones) (อ้างถึงใน ทรงศรี สรณสถาพรและอัจฉราพร จันทสร, ออนไลน์) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่มีการจัดแบ่งเวลาให้ผู้เรียนได้หยุดคิด วิเคราะห์ และพิจารณาไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิมและเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ในการค้นหาคำตอบ วิธีดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกรมวิชาการ (2545, น. 37) ที่ระบุว่า สถานศึกษาควรพัฒนาการคิดไตร่ตรองให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพราะการคิดไตร่ตรอง จะช่วยให้การคิดนั้นมีความรอบคอบ มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการคิดเชื่อมโยงกับการคิดลักษณะอื่นๆ เป็นการคิดที่ต้องการสร้างสรรค์ โดยครูต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถเชื่อมโยงความคิดที่เคยมีมาหรือกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันกับประสบการณ์และสิ่งที่คาดหวังไว้ ดังนั้นหากผู้เรียนได้ฝึกการคิดไตร่ตรองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจกับปัญหา คิดหาสาเหตุ และสามารถหาแนวทางแก้ไขและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาจึงเกิดคำถามการวิจัยว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที จะได้ผลดีหรือไม่ อย่างไร และในด้านใดบ้าง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 44 คน โดยมาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบมาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยละความสามารถ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 22 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 22 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย

1.4.2.1 การอ่านจับใจความจากข้อความ ซึ่งมีประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า กลางย่อหน้า และท้ายย่อหน้า

1.4.2.2 การอ่านจับใจความจากนิทาน โดยการตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

1.4.2.3 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง เข้าใจความหมายของบทร้อยกรอง สามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลและบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

1.4.3 ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ใช้ระยะเวลาระหว่าง เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2557

1.4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.4.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

1.4.4.2 ตัวแปรตาม คือ

1) ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC) หมายถึง การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสำหรับพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกันช่วยกันในการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

1.5.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่าน จับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กำหนดไว้ สำหรับผู้สอนนำไปปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล

1.5.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยยึดแนวคู่มือครูการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ขั้นสรุปและประเมินผล

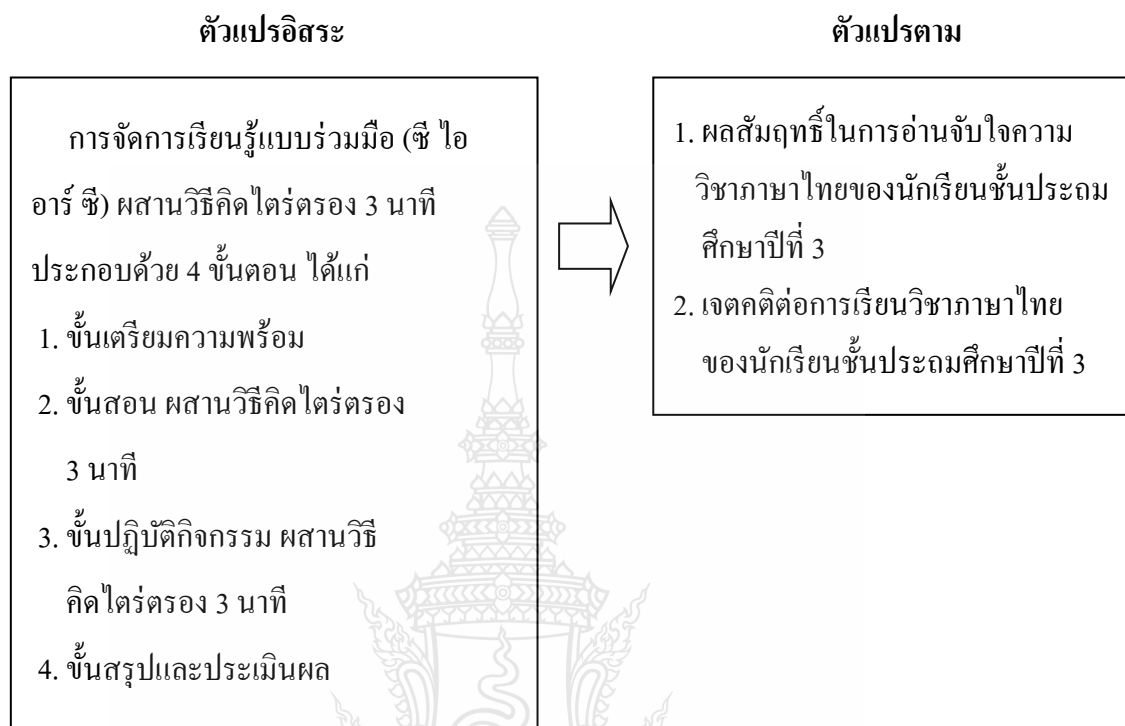
1.5.4 วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Three - Minute Pause) หมายถึง การจัดแบ่งเวลาให้ผู้เรียนได้หยุดคิด วิเคราะห์และพิจารณาไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ หรือคิดทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้วเชื่อมโยงกับความรู้ที่ได้รับใหม่เพื่อค้นหาคำตอบ โดยผู้สอนอาจใช้คำถามถามนำและมีเงื่อนไขในการคิด คือ กำหนดด้วยเวลา 3 นาที ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้สอนสามารถขยายเวลาในการคิดออกได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที

1.5.5 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความรู้ ความสามารถอันเกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียนในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการตอบคำถามเชิงเหตุผล สรุปใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (multiple choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแล้ว

1.5.6 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

1.5.7 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 44 คน

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับในงานวิจัย

1.7.1 ได้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

1.7.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและผู้ที่สนใจสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมต่อไป

1.7.3 เป็นแนวทางในการศึกษาหรือวิจัยสืบเนื่องต่อยอดสำหรับผู้สอนในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ไปพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในโอกาสต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย บึงสามพัน

2.1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC)

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.4 วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

2.4.1 ความหมายของการคิดไตร่ตรอง

2.4.2 ลักษณะวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

2.4.3 เทคนิคการทำกิจกรรมด้วยวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

2.4.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดไตร่ตรอง

2.4.5 ประโยชน์ของวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

- 2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
 - 2.5.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
 - 2.5.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
- 2.6 การอ่านจับใจความ
 - 2.6.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.6.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.6.3 พื้นฐานการอ่านจับใจความ
 - 2.6.4 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.6.5 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 2.6.6 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ
 - 2.6.7 การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ
 - 2.6.8 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
 - 2.6.9 หลักการประเมินการอ่านจับใจความ
- 2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.7.2 องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.7.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.7.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.7.5 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.8 เจตคติ
 - 2.8.1 ความหมายของเจตคติ
 - 2.8.2 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 2.8.3 หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน
 - 2.8.4 เครื่องมือวัดเจตคติ
 - 2.8.5 การวัดเจตคติ
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน

2.1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 44-54) ซึ่งประกอบด้วยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

2.1.1.1 สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.1.2 สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1.3 สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2.1.1.4 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2.1.1.5 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งพบว่า การอ่านจับใจความนั้น ตรงกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สาระที่ 1 การอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	<p>1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว</p> <p>2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p> <p>3. ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุ เหตุผลประกอบ</p> <p>5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน</p> <p>7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตาม คำสั่งหรือข้อแนะนำ</p> <p>8. อธิบายความหมายของข้อมูล จากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ</p>	<p>การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ คำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรอง ง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี วรรณ - คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง - คำพ้อง - คำพิเศษอื่นๆ เช่น คำที่ใช้ ๓ ฤ ฤา <p>การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิทานหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น - เรื่องเล่าสั้นๆ - บทเพลงและบทร้อยกรอง - บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ในท้องถิ่นและชุมชน <p>การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน <p>การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตาม คำสั่งหรือข้อแนะนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำแนะนำต่างๆ ในชีวิตประจำวัน - ประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ <p>การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ</p>

ตารางที่ 2.1 สาระที่ 1 การอ่าน (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ - ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

สรุปได้ว่า ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 สาระ 5 มาตรฐาน โดยแบ่งออกเป็น สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งการอ่านจับใจความก็เป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและความสามารถดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะสาระที่เกี่ยวกับการอ่าน เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ เป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งครูควรมีเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย เชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนสู่ชีวิตจริงและสังคมภายนอก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ให้เข้าสู่มาตรฐานตามที่กำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและมีทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีประสิทธิภาพในระดับที่สูงขึ้นไป

2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

7) รักความเป็นไทย

8) มีจิตสาธารณะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ และข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งมีตัวชี้วัดและพฤติกรรมดังนี้

2.1.2.1 ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

1) นิยาม

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 7)

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

2) ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.1.1 ตั้งใจเรียน 4.1.2 เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ 4.1.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

2.1.2.2 ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

1) นิยาม

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อุตทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 9)

ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบและมีความภาคภูมิใจในผลงาน

2) ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

ตารางที่ 2.3 ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ การทำงาน	6.1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 6.1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ 6.1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อ แต่การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ และข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน เท่านั้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถส่งเสริมคุณลักษณะดังกล่าวได้ตรงตามลักษณะวิชา มากกว่าคุณลักษณะข้ออื่นๆ

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC)

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ประเภทการเรียนรู้เป็นทีม (Student Team Learning) พัฒนาขึ้นในปี 1987 โดยสลาวิน (Slavin) เมคเคน (Madden) และสตีเวนส์ (Steven) นักวิจัยทางการศึกษาจากศูนย์การวิจัยประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ แห่งมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา การเรียนรู้แบบร่วมมือได้มีการพัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับการสอนอ่านและเขียนทางภาษาโดยเฉพาะ เหมาะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2537, น. 18) โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

อรนุช ลิมตศิริ (2544, น. 148) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ สามารถถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาในรูปของการเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านตามความคิดเห็นของตนเอง การเรียนรู้ดังกล่าว ผู้สอน

จะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มซึ่งประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

วัชร่า เล่าเรียนดี (2553, น. 169) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นเทคนิควิธีสอนเขียนเรียงความ โดยบูรณาการกับการสอนอ่าน เริ่มจากการสอนอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และการอ่านจะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสอนด้านภาษา ซึ่งการสอนจะเน้นให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันและมีเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านไปพร้อมๆ กับเน้นการเรียนเป็นกลุ่มไปด้วย และเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการเรียนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะก่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนที่ดี เพราะผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ตลอดจนเพื่อนร่วมงานและผู้สอน บรรยากาศในชั้นเรียนดังกล่าวจึงเหมาะกับการสอนอ่านเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น

2.2.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson) (อ้างถึงใน อุมภาพร ทศนุรักษ์, 2554, น. 48) การเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมต่างๆ เป็นทีม โดยมีองค์ประกอบใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

2.2.2.1 ทีมการเรียนรู้ (Team Study) ผู้สอนจะเป็นผู้จัดนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มอ่านกลุ่มละ 2 คน จากนั้นจะจัดนักเรียนกลุ่มอ่านเข้าเป็นทีมๆ ละ 4 คน ในแต่ละทีมประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน สมาชิกในแต่ละทีมจะจับคู่กันช่วยกันทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้จนจบ

2.2.2.2 กิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Study Related Activities) เป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดให้นักเรียนทำหลังจากที่ครูได้นำเสนอบทเรียนไปแล้ว กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่

1) กิจกรรมการฝึกเกี่ยวกับคำศัพท์ นักเรียนจะต้องฝึก

(1) การหาความหมายของคำ (Words Meaning Practice) นักเรียนแต่ละกลุ่มจะร่วมกันหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม รวมทั้งสร้างประโยคจากคำศัพท์ลงในใบงานที่ครูกำหนดให้

(2) การอ่านออกเสียงคำ (Words Out Loud Practice) ครูแจกใบงานที่มีรายการคำศัพท์ใหม่และคำศัพท์ยากให้นักเรียนทุกคน นักเรียนจะต้องฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้อง

(3) การสะกดคำ (Spelling) นักเรียนอาจจะฝึกกับเพื่อนเป็นคู่หรือจะฝึกกันเป็นทีมก็ได้ โดยให้คนหนึ่งเป็นคนบอกคำ เพื่อนร่วมทีมหรือคู่ของตนจะเขียนคำศัพท์ตามที่เพื่อนบอก แล้วเปลี่ยนกันตรวจ กิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนจะสามารถจำคำศัพท์ได้และจะช่วยให้เขียนไม่ผิดเลย

2) การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยตรง (Direct Instruction in Reading Comprehension) ครูจะเป็นผู้สอนวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจให้แก่นักเรียนในชั้น นำเสนอบทเรียนเพื่อเน้นให้นักเรียนสามารถอ่านหาใจความสำคัญ (Main Ideas) เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล (Understanding Casual Relations)

3) การอ่านด้วยตนเอง (Independent Reading) หากนักเรียนต้องการทำการอ่านเพิ่มเติมด้วยตนเอง ก็สามารถทำได้นอกห้องเรียน หรือครูผู้สอนอาจจะมอบหมายให้ผู้เรียนไปอ่านเป็นการบ้านตอนเย็นทุกวันๆ ละ 20 นาที โดยเลือกอ่านหนังสือเรื่องที่ตนเองชอบ แล้วเขียนรายงานส่งครูผู้สอนทุกๆ 2 สัปดาห์ โดยมีลายเซ็นของผู้ปกครองรับรอง

2.2.2.3 การทดสอบ (Testing) นักเรียนจะต้องทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านตอนท้ายคาบ หรือเมื่อเรียนจบแต่ละบทเรียน นักเรียนจะต้องสอบเป็นรายบุคคล ไม่มีการช่วยเหลือกัน คะแนนทั้งหมดที่ได้จะนำมารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของทีม

2.2.2.4 การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) เมื่อผู้สอนคิดคำนวณคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละกลุ่มเสร็จแล้ว ควรจะให้รางวัล เกียรติบัตร หรือคำชมแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการชี้ให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าความสำเร็จของกลุ่ม และครูควรจะให้กำลังใจให้นักเรียนทราบคะแนนในคาบเรียนต่อไปพร้อมกับมอบเกียรติบัตรหรือรางวัลชมเชยไปพร้อมๆ กัน สิ่ง que ผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงในการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 3 ประการ ได้แก่

1) รางวัลของกลุ่ม (Team Rewards) ซึ่งได้แก่ เกียรติบัตรที่ครูผู้สอนมอบให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเมื่อทำคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบทรวมกับคะแนนกลุ่มที่ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) หมายถึง นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับใด สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่กลุ่มของตนเองได้

3) ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Individual Accountability) ความสำเร็จของแต่ละทีมขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนในทีม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วยกิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือกันของนักเรียน ในการดำเนินกิจกรรมมีทั้งการอ่านออกเสียงคำศัพท์และประโยค การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง การสรุปเรื่อง และการทดสอบ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ผู้สอนจะได้นำไปปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

2.2.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี)

2.2.3.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) เป็นวิธีที่ฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนเป็นกลุ่มเป็นเครื่องมือ ดังนั้น ในลำดับขั้นตอนการสอนจึงพอสรุปขั้นตอนสำคัญได้ 2 ประการ คือ การเตรียมการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน สติเวนส์ (อ้างถึงใน อุมพร ทศนุรักษ์, 2554, น. 27)

1) การเตรียมการสอน

สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงในขั้นเตรียมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีอยู่ 4 ประการ คือ

(1) การเตรียมเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นแบบโครงสร้างที่จัดเป็นชุดๆ ตามระดับความสามารถของผู้เรียน หรือครูผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหาที่ใช้สอนประเภทเดียวกัน เช่น เรื่องที่เป็นตอนเดียวจบ หรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายถึงฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา ที่มีเหตุการณ์ดำเนินไปอธิบายเป้าหมายของตัวละคร การกระทำและผลจากการกระทำเป็นอย่างไรบ้าง และเรื่องจบลงแบบใด หรืออาจจะใช้เรื่องที่สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนคาดคะเนว่า ส่วนที่สมบูรณ์นั้นควรเป็นอย่างไร เช่น นักเรียนอ่านเรื่องที่ไม่มีตอนจบแล้วคาดคะเนว่า เหตุการณ์จะจบอย่างไร เป็นต้น

(2) การจัดนักเรียนเข้าทีม ครูเป็นผู้จัดทีมนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มก่อน กลุ่มละ 2 คน แล้วจัดนักเรียนเข้าเป็นทีมๆ ละ 4 คน โดยลดความสามารถ ครูควรเป็นผู้จัดการแบ่งทีมเอง เพื่อจัดปัญหานักเรียนที่ชอบพลอหรือสนิทสนมกันมาอยู่รวมกัน และครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเป็นทีม ความร่วมมือกันของสมาชิกในทีมทุกคน ไม่เฉพาะแต่คู่ของตนเท่านั้น

(3) การจัดทำใบคะแนนของนักเรียนเป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคล ครูจะอธิบายการได้มาซึ่งคะแนนแต่ละอย่าง ทีมที่ทำคะแนนได้ถึง 90 คะแนนขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตรยอดเยี่ยม และทีมที่ได้คะแนน 80 - 89 จะได้รับเกียรติบัตรดีเด่น ครูควรอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและให้นักเรียนเป็นผู้กรอกรายชื่อสมาชิกในทีมเอง

(4) การจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในแบบฟอร์มจะมีชื่อนักเรียน วันที่เรียน และตารางกิจกรรมที่ทำหลังการอ่านและระหว่างการอ่าน

2) กิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านที่เป็นระบบครบวงจร โดยเริ่มจาก

(1) ขึ้นเสนอบทเรียน ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียนโดยการทบทวนคำศัพท์เก่า สอนคำศัพท์ใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง รู้ความหมายของคำศัพท์ยาก โดยการอธิบายและให้คำจำกัดความ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถนำเอาคำศัพท์ไปสร้างประโยคได้อย่างมีความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

(2) ขึ้นฝึกทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่นักเรียนฝึกทำงานเป็นทีมจะทำเมื่อครูนำเสนอบทเรียนแล้ว แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

ฝึกโดยมีครูควบคุมอยู่ นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมตามลำดับขั้นในกลุ่มของตน โดยมีครูคอยควบคุมอยู่

ขั้นตอนการฝึกแบบอิสระ นักเรียนจะได้ฝึกทำงานตามลำพัง โดยการช่วยตรวจแก้ไขความถูกต้องในการทำงานของผู้ร่วมทีมก่อนที่จะส่งครู นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถฝึกอ่านเรื่องที่ตนสนใจได้ตามความต้องการนอกห้องเรียน

(3) ขั้นตอนการทดสอบ หลังจากที่นักเรียนเรียนจบแต่ละบทแล้ว ครูผู้สอนจะทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที โดยทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน

(4) ขึ้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม ทันทีที่ผู้สอนคิดคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละทีมเสร็จแล้ว ควรจะให้รางวัลเกียรติบัตร หรือคำชมแก่ทีมที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าของความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

2.2.3.2 การคิดคะแนน สติเวนต์ (อ้างถึงใน อุมพร ทศนุรักษ์, 2554) ได้กำหนดการคิดคะแนนเพื่อเป็นการตัดสินความสำเร็จของทีมไว้ ดังนี้

1) การกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน มีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตน และเพื่อเป็นแรงเสริมในการให้ความร่วมมือกันในการทำงาน ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการให้คะแนนหรือรางวัลทีมในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมแรงแก่ผู้เรียน คะแนนที่จะได้มาของแต่ละทีมจะเป็นคะแนนที่สมาชิกในแต่ละทีมได้จากการทดสอบแล้ว จึงนำเอาคะแนนที่แต่ละคนได้มารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม

2) คะแนนการทำงานของทีม หมายถึง คะแนนร่วมมือในทีม สมาชิกของทีมแต่ละทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู

3) การคิดคะแนน ครูผู้สอนนำคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบข้อเขียน สอบอ่านออกเสียงคำศัพท์ คะแนนการทำงานที่สมาชิกในแต่ละคนในทีมได้มารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม คะแนนที่ได้ออกมาจะเป็นคะแนนทีม

ทีมที่ได้คะแนน 90 - 100 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น ทีมยอดเยี่ยมพิเศษ

ทีมที่ได้คะแนน 80 - 89 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น ทีมยอดเยี่ยม

ทีมที่ได้คะแนน 70 - 79 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น ทีมเก่ง

ครูผู้สอนอาจจะให้รางวัลเพิ่มรวมกับเกียรติบัตรก็ได้ หลังจากการสอบแต่ละครั้งทันทีที่ครูทำคะแนนเสร็จ ครูควรจะบอกคะแนนในคาบต่อไป เพื่อให้นักเรียนตื่นตื่น และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน รวมทั้งเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกในความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในความร่วมมือของสมาชิก ทำให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของทีมและเพื่อพัฒนาตนเองในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 2 ประการ คือ การเตรียมการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นทางเลือกหนึ่งของครูผู้สอนที่ได้พยายามค้นคว้าหาเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ๆ หรือการนำนวัตกรรมมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี เพราะการเรียนแบบร่วมมือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านไปพร้อมๆ กับการเรียนเป็นทีม ซึ่งเป็นการเรียนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนตระหนักรู้ว่าตนมีความสำคัญต่อทีมเท่าเทียมกัน เป็นการฝึกการทำงานเป็นทีม และฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อ

ส่วนรวมได้เป็นอย่างดี และการเรียนแบบนี้ ยังช่วยแก้ปัญหาชั้นเรียนใหญ่ได้อีกด้วย เพราะภายในกลุ่มมีการดูแลซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

สำหรับปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล การแบ่งให้มีนักเรียนหลายระดับความสามารถในแต่ละทีม จะช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันภายในทีม เด็กที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูงจะช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านระดับต่ำ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดียิ่งขึ้น และการช่วยเหลือในกลุ่มย่อยนี้ จะให้ผลดีกว่าที่ครูต้องคอยให้ความช่วยเหลือเด็กก่อนเป็นรายบุคคล และยังเป็นการลดบทบาทของครูในชั้นเรียนลงด้วย ครูจะได้มีเวลาเตรียมบทเรียน เตรียมกิจกรรม หรือมีเวลาให้คำแนะนำในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

2.2.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิคที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีอยู่ 2 แบบ คือ เทคนิคที่ใช้ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคที่ไม่ได้ใช้ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจเลือกใช้เทคนิคที่ไม่ได้ใช้ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจใช้ประกอบในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยเทคนิคต่างๆ ดังนี้ (Kagan, 1994, pp. 17-28)

2.2.4.1 เทคนิคการพูดเป็นคู่ (Rally robin) เป็นเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือที่นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด ตอบ แสดงความคิดเห็นเป็นคู่ๆ แต่ละคู่จะผลัดกันพูดและฟังโดยใช้เวลาเท่าๆ กัน

2.2.4.2 เทคนิคการพูดรอบวง (Round robin) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มผลัดกันพูด ตอบ อธิบาย ซึ่งเป็นการพูดที่ผลัดกันทีละคนตามเวลาที่กำหนดจนครบ 4 คน

2.2.4.3 เทคนิคคู่ตรวจสอบ (Pairs check) เป็นเทคนิคที่ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันทำงาน หลังจากทำเสร็จ นักเรียนคู่นั้นจะสลับหน้าที่กันตรวจสอบคำตอบ

2.2.4.4 เทคนิคการเรียงแถว (Line-ups) เป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนยืนแถวเรียงลำดับภาพ คำ หรือสิ่งที่ครูกำหนดให้ เช่น ครูให้ภาพต่างๆ แก่ นักเรียน แล้วให้นักเรียนยืนเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

2.2.4.5 เทคนิคแบ่งปันความคิด (Think-pair-share) เป็นเทคนิคที่เริ่มจากปัญหาที่ผู้สอนกำหนด นักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบด้วยตนเองก่อนแล้วนำคำตอบไปอภิปรายกับเพื่อนที่เป็นคู่ จากนั้นจึงนำคำตอบของแต่ละคู่มาอภิปรายพร้อมกัน 4 คน เมื่อมั่นใจว่าคำตอบของตนถูกต้องหรือดีที่สุด จึงนำคำตอบเล่าให้เพื่อนทั้งชั้นฟัง

2.2.4.6 เทคนิคการอภิปรายเป็นทีม (Team discussion) เป็นเทคนิคที่ครูกำหนดหัวข้อหรือคำถาม แล้วให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันระดมความคิดและพูดอภิปรายพร้อมกัน

2.2.4.7 เทคนิคบัตรคำช่วยจำ (Color-coded co-op cards) เป็นเทคนิคที่ฝึกให้นักเรียนจดจำข้อมูลจากการเล่นเกมที่ใช้บัตรคำถาม บัตรคำตอบ ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มที่เตรียมบัตรมาเป็นผู้ถามและมีการให้คะแนนกับกลุ่มที่ตอบได้ถูกต้อง

2.2.4.8 เทคนิคเครือข่ายความคิด (Team word-webbing) เป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนเขียนแนวคิดหลัก และองค์ประกอบย่อยของความคิดหลักพร้อมกับแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับองค์ประกอบย่อยบนแผ่นกระดาษในลักษณะของแผนภูมิกnowledge มีข้อระวังในการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

- 1) การนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ ควรคำนึงถึงหลักการควบคุมกับความมุ่งหมาย
- 2) อย่าติดยึดรูปแบบโดยลืมนสาระ เทคนิคการสอน คือ รูปแบบ สาระ คือ การมุ่งให้นักเรียนดี เก่ง มีความสุข มีประโยชน์ต่อสังคม
- 3) เนื้อหาต่างกัน ผู้เรียนต่างกัน สภาพแวดล้อมต่างกัน อาจต้องใช้เทคนิคต่างกัน ไม่มีเทคนิคใดที่ใช้ได้ทุกสถานการณ์
- 4) การสอนแต่ละครั้งอาจต้องผสมผสานกันหลายๆ เทคนิค
- 5) การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องปรับวิธีการสอน สภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือมีอยู่อย่างหลากหลายวิธี ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการอ่านได้ทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน โดยพิจารณาได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ก็ต้องคำนึงถึงเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวัยของผู้เรียนด้วย ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งนั้น ผู้สอนควรมีเทคนิคหรือกลวิธีการเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านจับใจความ การพัฒนาความสามารถเหล่านี้สามารถพัฒนาได้จากการใช้เทคนิคการสอนต่างๆ ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำเทคนิคดังกล่าวบางเทคนิคมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น

2.2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสำหรับการสอนอ่าน เขียนและ การใช้ภาษาโดยเฉพาะ นอกจากนี้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวยังมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริม

ให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่ม เป็นการสร้างพลังในทางบวก และสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1987, pp. 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถสรุปได้ 9 ประการ ดังนี้

1) เป็นการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer teaching) นักเรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของนักเรียน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้ ซึ่งจะช่วยให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น

2) นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3) การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

4) นักเรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะการคิดคะแนน ครูได้นำคะแนนทั้งหมดมาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย

5) นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้น ทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

6) นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7) นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือทำให้คะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8) นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในห้องเรียนมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมในชั้นเรียนด้วย

9) ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่นๆ อาจจะช่วยเหลือบ้าง ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

บาร์ดูดี (Baroody, 1993, pp. 2-12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาได้ดี
- 2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหา และการให้เหตุผล แนวทางในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน 3 แนวทาง คือ

- (1) การอภิปรายร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่มย่อย ให้นักเรียนได้แก้ปัญหาโดยคำนึงถึงบุคคลอื่น ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ตรวจสอบและปรับปรุงแนวคิดและคำตอบ

- (2) ช่วยให้ผู้เข้าใจปัญหาของแต่ละคนในกลุ่ม เนื่องจากพื้นฐานความรู้ของแต่ละคนต่างกัน

- (3) นักเรียนเข้าใจการแก้ปัญหาจากการทำงานกลุ่ม

- 3) การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง

- 4) การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งเสริมทักษะทางสังคมและทักษะการสื่อสาร

อาเรนด์ส (Arends, 1994, pp. 345-346) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) สรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ด้านผลการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ เป็นการเรียนที่จัดให้นักเรียนเข้าเป็นกลุ่มโดยลดความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนร่วมกัน นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นและแสดงออก ตลอดจนลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ที่สำคัญในการเรียนแบบร่วมมือนี้ คือ นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน จนกระทั่งสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงมีผลทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น

- 2) ด้านการปรับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันได้มาทำงานร่วมกัน พึ่งพาซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน เข้าใจและเห็นใจสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในสังคมมากขึ้น

- 3) ด้านทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทาง

สังคมที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจกัน การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง ทักษะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น

4) ด้านทักษะการร่วมมือกันแก้ปัญหาในการทำงานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะได้ทำความเข้าใจในปัญหาพร้อมกัน จากนั้นก็ระดมความคิด ช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุของปัญหา สมาชิกในกลุ่มก็จะแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหา อภิปรายให้เหตุผลซึ่งกันและกันจนสามารถตกลงร่วมกันได้ว่า จะเลือกวิธีการใดในการแก้ปัญหาจึงเหมาะสมพร้อมกับลงมือร่วมกันแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

5) ด้านการทำให้รู้จักและตระหนักในคุณค่าของตนเอง ในการทำงานกลุ่มสมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้สมาชิกในกลุ่มนั้นมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและคิดว่าตนเองมีคุณค่าที่สามารถช่วยให้อุปกรณ์ประสบความสำเร็จได้

กรมวิชาการ (2545, น. 45-46) กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกันทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2) ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4) ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมกันคิด หรือนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อค้นหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้รู้จักการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจที่ถูกต้อง

5) ส่งเสริมทักษะทางสังคม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

6) ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความให้สูงขึ้น

จากการศึกษาประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการเรียนที่มีต่อผู้เรียน มีทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน และการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียนเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการ

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา อันก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่ม เป็นการสร้างพลังในทางบวกและสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ได้ดียิ่งขึ้น

2.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ คือ การสอนตามคู่มือครู กล่าวคือ เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยแนวการสอนจากคู่มือครูของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกรมวิชาการ (2546, น. 22) ให้ความหมายของคำว่า คู่มือครู หมายถึง การสอนที่ใช้วิธีบรรยาย อธิบายซักถาม ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม การดำเนินการสอนในแต่ละคาบ ใช้วิธีการหลายๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา

กรมวิชาการ (2545, น. 1) ให้ความหมายของคำว่า คู่มือครู หมายถึง เอกสารสำหรับช่วยครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนอย่างลึกซึ้งและชัดเจน ตลอดจนให้ทราบถึงวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพด้วย

วิริยา วิริยารัมภะ (2549, น. 12) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้เตรียมข้อมูล ความรู้ และนำมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียน โดยการบรรยาย อภิปรายซักถามและใช้สื่อการสอน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยแนวการสอนจากคู่มือครูของกรมวิชาการ ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้เตรียมข้อมูลจากการศึกษาแบบเรียนและเอกสารต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ในเรื่องที่จะสอน แล้วถ่ายทอดในรูปแบบของการบรรยาย อภิปรายซักถาม โดยมีการใช้สื่อประกอบการสอนและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้

2.3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กรมวิชาการ (2545, น.21-27) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังนี้

2.3.2.1 ระยะเริ่มต้น หรือขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ระยะเริ่มต้นนี้ ครูมีหน้าที่เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน ปลูกเร้าความสนใจและกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นด้วยกลวิธีต่างๆ

1) มีสมรรถภาพในการพูด เสียงของครูที่พูดกับนักเรียนต้องแจ่มใส ชัดเจน
หนักแน่น มีความเด็ดขาดแต่นุ่มนวลน่าฟัง

2) รู้จักสังเกต จดจำเรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวนักเรียน
ติดตามข่าวสารและความก้าวหน้าทางวิชาการ

3) ช่างซักช่างถาม สนทนากับนักเรียนอย่างเป็นกันเองอยู่เสมอ

4) รู้จักสะสมสิ่งที่น่าสนใจมาใช้ประโยชน์ในการสอนได้ เช่น ภาพจากปฏิทิน
แผ่นพับ ใบปลิว

5) รู้จักเลือกใช้สื่อที่ทันสมัย เช่น ภาพนิ่ง วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2.3.2.2 ระยะเวลาในการสอน หรือชั้นสอน

ระยะดำเนินการสอน เป็นระยะสำคัญที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่
มีข้อเสนอแนะที่ครูผู้สอนภาษาไทยควรพิจารณาในระยะดำเนินการสอนดังนี้

1) ครูต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีอุปนิสัยรักการอ่าน โดยการให้กุศโลบาย เช่น

(1) ตั้งให้นักเรียนอ่านล่วงหน้า

(2) ซักถามเรื่องราว หรือเนื้อหาตามที่กำหนด

(3) ให้นักเรียนสรุปหัวข้อสำคัญส่งครู

(4) จัดกิจกรรมกลุ่ม อภิปรายถึงเนื้อความที่กำหนดให้อ่าน ซึ่งให้เห็นว่า
ผู้ที่ไม่อ่านมาก่อน ย่อมไม่สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้

(5) ให้นักเรียนทุกคนเขียนทั้งคำถามและคำตอบเกี่ยวกับเรื่อง
ที่กำหนดให้อ่าน

2) หากนักเรียนได้อ่านหนังสือมาแล้ว ให้ทำกิจกรรมในหนังสือเรียน
ซึ่งต้องซักถามความเข้าใจ ดังนี้

(1) ให้นักเรียนอ่านคำสั่งหรือคำถามในกิจกรรมนั้นๆ ให้เข้าใจ อาจให้
นักเรียนสรุปอีกครั้งว่ากิจกรรมนั้นๆ ตั้งให้ทำอะไร

(2) กิจกรรมทุกข้อต้องใช้ความคิดและทักษะทางภาษาทั้งสิ้น ซึ่งจะ
ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่

(3) ให้นักเรียนเข้าใจว่ากิจกรรมไม่ใช่ข้อสอบ แต่กิจกรรมมีไว้ให้
นักเรียนได้เรียนรู้เป็นขั้นตอน

3) ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมในหนังสือเรียน มีข้อที่ครูควรคำนึงถึง ดังนี้

(1) ไม่ควรข้ามกิจกรรมใดโดยคิดว่าไม่สำคัญหรือไม่จำเป็น
(2) การตอบคำถามในกิจกรรมควรย้าให้นักเรียนทราบว่า คำตอบบางข้อ อาจมีหลากหลาย หรือบางข้อมุ่งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

(3) ครูควรอ่านกิจกรรมแต่ละตอนให้เข้าใจและอธิบายให้ชัดเจนก่อนให้นักเรียนลงมือทำ

(4) การฝึกให้นักเรียนรู้จักแสดงออก ต้องคำนึงถึงการสื่อสาร 2 ทาง คือ ฟังแล้วต้องให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

2.3.2.3 ระยะเวลา หรือขั้นสรุป

ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละคาบ ครูผู้สอนมีความสำคัญมากซึ่งอาจสรุปให้นักเรียนฟังว่า สารสำคัญที่ได้เรียนมาหรือได้ทำกิจกรรมร่วมกันมีอะไรบ้าง หรืออาจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุป

2.3.2.4 ขั้นการวัดและประเมินผล

ขั้นการวัดและประเมินผลนี้ ผู้สอนจะต้องวัดผลการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับว่า มีผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร โดยใช้เครื่องมือต่างๆ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม เกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ประสาท อิสรปริดา (2547, น. 11)กล่าวว่ากิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความสำคัญมาก เพราะถือว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียน นักเรียนพร้อมที่จะเรียนก็นำมาซึ่งความพอใจ การนำเข้าสู่บทเรียนมีหลายวิธี ได้แก่ การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน การสร้างสถานการณ์ต่างๆ เช่น การร้องเพลง การเล่าประสบการณ์ การสนทนาซักถาม การใช้บัตรหรือกรอบหรือสุภาษิตต่างๆ เป็นต้น โดยการจัดกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนดังกล่าว มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- (1) เป็นการเร้าให้นักเรียนสนใจบทเรียนใหม่
- (2) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน
- (3) เป็นการทบทวนบทเรียนเก่าให้กับนักเรียน
- (4) ช่วยให้นักเรียนและครูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- (5) ช่วยให้บรรยากาศของการเรียนในห้องเรียนเป็นกันเอง ไม่อึดอัด

(6) ช่วยให้ผู้ครูได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระยะต้นๆ เพื่อปรับปรุงกิจกรรมในชั้นสอน

(7) เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิมให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่นักเรียนได้รับ

2) ขั้นที่ 2 กิจกรรมในชั้นสอน สิริวรรณ สุวรรณอาภา (2523, น. 8) กล่าวว่า วิธีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสอนนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้ลงมือฝึกฝนปฏิบัติอย่างจริงจัง และสอดคล้องกับ วัลลภ กันทรทรัพย์ (2534, น. 8) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ ครูต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในชั้นสอนนี้ ครูผู้สอนต้องยึดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะเดียวกันครูผู้สอนต้องจัดกระบวนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนไปด้วย ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เรียกว่า “ทักษะกระบวนการ”

3) ขั้นที่ 3 กิจกรรมขั้นสรุป การสรุปบทเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสรุปบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักเรียนสามารถรวบรวมความคิดความเข้าใจของตนเองในสิ่งที่เรียนมาแล้วได้ถูกต้อง วิชัย ดิสสระ (2535, น. 82-83) ให้ความหมายของการสรุปบทเรียนว่า หมายถึง การรวบรวมใจความสำคัญหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญ ที่ครูต้องการจะให้นักเรียนเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง การสรุปบทเรียนจะได้ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบของกิจกรรมที่ควรจัดขึ้นดังนี้

- (1) การรายงานหน้าชั้นของตัวแทนกลุ่มต่างๆ
- (2) การทำรายงานกลุ่มหรือรายงานเป็นรายบุคคล
- (3) การเขียนเรียงความ
- (4) การสนทนาซักถามระหว่างนักเรียนกับครู การใช้คำถาม
- (5) การใช้เกม และบทเพลง
- (6) การแสดงบทบาทสมมติ
- (7) การจัดนิทรรศการ หรือการศึกษานอกสถานที่

การจัดกิจกรรมในชั้นการวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นหนึ่งเช่นเดียวกัน การเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังหรือไม่ การวัดและประเมินผลเป็นระยะจะทำให้ทราบได้ว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนหรือเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ อย่างไร ครูอาจจะ

ประเมิน โดยการสังเกต การตอบคำถามปากเปล่า การพูดแสดงความคิดเห็น การทำรายงานกลุ่ม การทำแบบทดสอบ ก็ถือว่าเป็นการวัดและประเมินผลเช่นกัน

กรมสามัญศึกษา (2540, น. 30) ได้กล่าวถึงระเบียบของการวัดและประเมินผลไว้ว่า หลักสูตรฉบับปรับปรุงเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งในด้านความรู้พื้นฐานสำหรับการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาอาชีพ จึงต้องมีการพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการพัฒนาจริยธรรม คุณธรรม ฯลฯ ระเบียบการประเมินจึงได้กำหนดไว้ว่า จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และด้านกระบวนการ การวัดประเมินผลระดับการเรียนการสอน เป็นการวัดและประเมินโดยครูผู้สอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน

การศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติจากนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นและจากประสบการณ์ในการสอนของผู้วิจัย จึงสรุปขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบปกติเพื่อการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน โดยครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียน เช่น การเล่นเกมปริศนาคำทาย การร้องเพลง หรือ การสนทนาซักถาม เป็นต้น

2) ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยการนำเสนอเนื้อหาให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การอธิบาย การสนทนาซักถาม การตอบปากเปล่า การอภิปราย การทำแบบฝึกเสริมทักษะ หรือการทำกิจกรรมตามที่กำหนด โดยใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลาย เช่น ใบความรู้ บัตรคำช่วยจำ หรือ หนังสือนิทาน เป็นต้น

3) ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสรุปองค์ความรู้ให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ด้วยวิธีการอภิปรายซักถาม สำหรับการวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกเสริมทักษะ และการตรวจแบบทดสอบ โดยมีการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดำเนินไปตามกิจกรรมเสนอแนะในคู่มือครู ซึ่งเป็นเอกสารสำหรับช่วยครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของ

บทเรียนที่ชัดเจน โดยแบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ชี้นำสรุปและประเมินผล

2.4 วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

การจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย และควรเลือกให้เหมาะกับวัยและพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างความเข้าใจและส่งเสริมทักษะการคิดให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะการคิดไตร่ตรอง เพราะการคิดไตร่ตรองเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ พิจารณาและไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถทางสมองในการประมวลข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ผสมผสานกับความรู้ใหม่ เพื่อไปใช้ในการค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการคิดไตร่ตรองถือว่ามี ความสำคัญต่อการเรียนรู้ ดังนั้นหากผู้เรียนได้ฝึกการคิดไตร่ตรองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจกับปัญหา คณิตศาสตร์ และสามารถหาทางแก้ไขและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.4.1 ความหมายของการคิดไตร่ตรอง

การคิดไตร่ตรอง มีนักจิตวิทยาการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดไตร่ตรองไว้หลายลักษณะที่แตกต่างกันไปตามทฤษฎีของแต่ละบุคคล ดังนี้

ทิสนา เขมมณี (2553, น. 34) กล่าวว่า การคิดไตร่ตรองเป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์และเป็นส่วนที่ทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์โลกอื่นๆ มนุษย์ที่มีความสามารถในการคิดไตร่ตรองในแต่ละยุคแต่ละสมัยต่างก็ได้พยายามคิดค้นหาคำอธิบายเกี่ยวกับการคิดไตร่ตรอง ซึ่งแฝงอยู่ในเรื่องการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้หลากหลาย การศึกษาและแนวคิดในอดีต จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจในแนวคิดใหม่ๆ และเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ได้

เดอ โบโน (De Bono, 1992, pp. 29-32) การคิดไตร่ตรอง หมายถึง การคิดใคร่ครวญไตร่ตรอง ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการและความสามารถ การมีเจตคติของการสืบค้นที่เกี่ยวข้องกับความสามารถที่จะรู้ว่าปัญหาเกิดขึ้น และยอมรับว่าจำเป็นจะต้องมีหลักฐานในการสนับสนุนว่าสิ่งที่พิจารณานั้นเป็นจริง มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของการสรุปอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผล และสิ่งที่เป็นนามธรรม

สกินเนอร์ (Skinner, 1976, pp. 292-299) กล่าวว่า การคิดไตร่ตรอง เป็นศิลปะของการคิดเพื่อที่จะทำให้การคิดดีขึ้น ชัดเจนขึ้น มีความแม่นยำขึ้น เป็นกระบวนการของการคิดอย่างมีเหตุผล เป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักการของการประเมิน เพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปได้

ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใช้กระบวนการตรรกวิทยา เป็นการคิด
พิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ช่วยให้เกิดสติปัญญาที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การคิดไตร่ตรอง หมายถึง กระบวนการคิดที่ผ่านการพิจารณา
ไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการคิดอย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้
เกิดผลของการคิดที่รอบคอบ สมเหตุสมผล เป็นกระบวนการที่ช่วยในการพิจารณาหาข้อผิดพลาดใน
การคิดโดยเฉพาะ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกปัจจุบัน

2.4.2 ลักษณะวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Three - Minute Pause)

การจะพัฒนาหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านที่สูงขึ้นนั้น ผู้สอนควร
เลือกเทคนิคหรือวิธีการอ่าน โดยพิจารณาว่าวิธีใดเหมาะกับนักเรียน หรือเหมาะกับสถานการณ์
การอ่านแบบใด เพื่อช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อให้นักเรียนไม่เกิดความ
จำเจและเกิดความสนุกสนาน ไปด้วยกับการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เป็นวิธีคิดที่
เหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที มี
ลักษณะ ดังนี้

วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Three - Minute Pause) เป็นยุทธวิธีและเทคนิคในการอ่าน
ของเรย์มอนด์ จอนส์ (Raymond Jones) แห่ง University of Virginia ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เชี่ยวชาญ
ในการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ (อ้างถึงใน ทรงศรี สรรพสถาพรและอัจฉราพร จันทรร, ออนไลน์)
กล่าวว่า วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที หมายถึง การจัดแบ่งเวลาให้นักเรียนได้หยุดคิด วิเคราะห์ หรือคิด
ทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้วเชื่อมโยงกับความรู้ที่ได้รับใหม่ เพื่อค้นหาความกระจ่างหรือคำตอบโดย
มีเงื่อนไขในการคิด คือ กำหนดด้วยเวลา 3 นาที

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เป็นการจัดแบ่งเวลาให้นักเรียนได้หยุดคิด
วิเคราะห์และพิจารณาความคิดของนักเรียนอย่างรอบคอบ เพื่อค้นหาคำตอบ โดยมีระยะเวลาเป็น
ตัวกำหนด ซึ่งจากการศึกษาเอกสารข้างต้นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาทีนั้น ถูกกำหนดด้วย
เงื่อนไขของเวลาในการให้นักเรียนได้หยุดคิดเป็นเวลา 3 นาที ซึ่งอาจจะสามารถใช้ได้ผลกับนักเรียนที่
ค่อนข้างจะมีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษามาแล้วเป็นอย่างดี แต่การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธี
ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่ค่อนข้างจะมีความสามารถในการอ่านและการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีการปรับเพิ่มเวลาเพื่อความเหมาะสม โดยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดในการพิจารณา
อย่างรอบคอบมากขึ้น แต่ไม่เกิน 5 นาที บางสถานการณ์ผู้สอนอาจใช้คำถามถามนำเพื่อกระตุ้นให้
นักเรียนได้แนวทางในการค้นหาคำตอบได้รวดเร็วมากขึ้น

2.4.3 เทคนิคการทำกิจกรรมด้วยวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Raymond Jones , อ้างถึงใน ทรงศรี สรณสถาพรและอัจฉราพร จันทรศร, ออนไลน์)

2.4.3.1 สรุปใจความหลัก (Summarize key ideas) ผู้สอนจะให้ผู้เรียนจับกลุ่ม (3-5 คน) และให้เวลาสามนาทีในการทำกิจกรรมนี้ อันดับแรก คือ ผู้เรียนต้องจับใจความสำคัญจากเรื่องให้ได้เพื่อแสดงว่าผู้เรียนเข้าใจ

2.4.3.2 เพิ่มความคิดของตนเองเข้าไป (Add your own thoughts) จากนั้นผู้เรียนควรพิจารณาความรู้เดิมที่ตนมีอยู่กับความรู้ใหม่ที่ผู้สอนให้มา เช่น

- 1) จะเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้อย่างไร
- 2) ความรู้ใหม่นี้ทำให้ผู้เรียนคิดถึงอะไร
- 3) ผู้เรียนจะแสดงความเข้าใจออกมาได้อย่างไร
- 4) ผู้เรียนควรเพิ่มเติมสิ่งใดลงไป

2.4.3.3 ตั้งคำถามที่จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น (Post clarification questions) และมีความรู้กว้างและลึกซึ่งยิ่งขึ้น เช่น

- 1) มีข้อมูลหรือข้อความใดที่ยังไม่ชัดเจน
- 2) มีส่วนใดที่ทำให้สับสน
- 3) มีปัญหาใดในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความรู้เดิมที่ตนมีอยู่กับความรู้ใหม่ที่ผู้สอนให้มา

- 4) สามารถคาดคะเนสิ่งที่กำลังจะอ่านต่อไปได้หรือไม่
- 5) สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมลงลึกในรายละเอียดได้หรือไม่

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคการทำกิจกรรมด้วยวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ประกอบด้วย การสรุปใจความหลัก การเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ และการทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคและวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที ไปใช้เสริมในกิจกรรมการอ่าน ซึ่งอยู่ในระหว่างการอ่านและการสรุปใจความหลังการอ่าน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหาคำตอบอย่างรอบคอบมากขึ้น

2.4.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดไตร่ตรอง

กรมวิชาการ (2546, น. 24) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดไตร่ตรองว่าควรมีลักษณะดังนี้

2.4.4.1 ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และควรเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.4.4.2 เป็นวิธีการที่ประกอบด้วยทางเลือกในการรับรู้และเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และตัดสินใจเลือกวิธีเรียนรู้ที่ดีที่สุด

2.4.4.3 ออกแบบวิธีสอนโดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนใช้ความคิดขั้นสูง ตัดสินใจจากสื่อ กิจกรรมที่เป็นบทเรียน หรือประสบการณ์ที่น่าเสนอทางเลือกที่เป็นความรู้ หรือบทเรียน น่าสนุก ประทับใจอย่างมีความหมายที่จะจดจำและสอดคล้องกับความเป็นจริงตามธรรมชาติของชั้นเรียน

2.4.4.4 การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยเครื่องมือวัดและประเมินผลที่วัดทักษะการคิดระดับสูงที่มีมาตรฐาน

2.4.5 ประโยชน์ของวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Raymond Jones, อ้างถึงใน ทรงศรี สรรณสถาพรและอัจฉราพร จันทร์สร, ออนไลน์)

2.4.5.1 เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้หยุดคิดเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว เชื่อมโยงกับความรู้ที่ได้รับใหม่ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้นก่อนไปเรียนในหัวข้อใหม่ๆ ต่อไป

2.4.5.2 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการสร้างความหมายส่วนบุคคลของเนื้อหาที่มีความสำคัญ

2.4.5.3 วิธีคิดไตร่ตรองช่วยให้เป็นคนที่มีความมีเหตุผล มีสติในการแก้ปัญหา ตัดสินใจได้ถูกต้อง

2.4.5.4 ช่วยให้เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบในการคิดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียด รอบคอบ

2.4.5.5 วิธีคิดไตร่ตรองนี้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้ทุกระดับชั้น เพื่อฝึกคิดในขั้นสูงต่อไป

สรุปได้ว่า วิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที มีประโยชน์ทั้งต่อการจัดการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะวิธีดังกล่าวช่วยฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้ความคิดอย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความมีเหตุผล รู้จักใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา และวิธีดังกล่าวจะเป็นสะพานที่สมบูรณ์แบบในการรวบรวมความเข้าใจของผู้เรียนก่อนที่จะเดินข้ามสะพานเพื่อเรียนรู้หัวข้อใหม่ๆ ต่อไป

2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล นอกจากนี้ยังได้นำวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาทีมา ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้นำไปบูรณาการร่วมกับขั้นสอน และขั้นปฏิบัติกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้รู้จักการคิดอย่างรอบคอบและมีเหตุผล ซึ่งการคิดเหล่านี้ได้ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนแล้ว โดยกำหนดด้วยระยะเวลา 3 นาที แต่ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถขยายเวลาเพิ่มได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที เพื่อช่วยให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น และจากการศึกษาเอกสารและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ โดยได้บอกความหมายและลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบในการทำวิจัย ดังนี้

2.5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล โดยได้บูรณาการวิธีคิดไตร่ตรองในขั้นสอน และขั้นปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งกำหนดด้วยเวลา 3 นาที

2.5.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

จากการศึกษาขั้นตอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กอปรกับวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.5.2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

1) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถในการอ่าน กำหนดสัดส่วน เก่ง ปานกลาง และอ่อน เป็น 1:2:1 โดยพิจารณาผลคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความก่อนเรียนของนักเรียน

2) แนะนำวิธีการเรียนรู้ อธิบายการทำงานของกลุ่ม วิธีการวัดและประเมินผล การคิดคะแนนกลุ่ม และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ร่วมกัน

- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
- 4) นักเรียนทบทวนคำศัพท์เก่า เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ โดยครูแจกรายการคำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์ยากจากเรื่องให้นักเรียนจับคู่กับสมาชิกในกลุ่ม ฝึกอ่านออกเสียงจนสามารถอ่านได้ถูกต้อง

2.5.2.2 ขั้นสอน ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนแต่ละคู่ในกลุ่มร่วมกันหาความหมายจากคำศัพท์ที่อ่าน และนำมาอภิปรายร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มจัดทำเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด
- 2) ครูเสนอเนื้อหาสาระของบทเรียนต่อทั้งชั้น และร่วมกันทบทวนความรู้เดิม
- 3) ครูอธิบายเนื้อหาสาระใหม่ โดยยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ เช่น ร่วมกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละคร ลำดับเหตุการณ์ หรือการคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ เช่น รูปภาพ นิทาน บัตรคำ ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ที่จะเรียนใหม่ ในการทำกิจกรรมนั้น ครูพยายามส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดอย่างรอบคอบ โดยผ่านกระบวนการการคิดไตร่ตรอง 3 นาที ซึ่งครูสามารถขยายเวลาออกไปได้ แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที หรือกระตุ้นนักเรียนด้วยการใช้คำถาม ถามนำ
- 4) ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน โดยจับคู่ผลัดกันอ่าน ผลัดกันฟัง แก้ไขการอ่านของเพื่อน ฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด เช่น การตอบคำถาม สรุปใจความสำคัญ หรือทำกิจกรรมตามที่ระบุในบทอ่าน ซึ่งครูคอยให้คำแนะนำโดยผ่านกระบวนการการคิดไตร่ตรอง 3 นาที

2.5.2.3 ขั้นปฏิบัติการกิจกรรม ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันอ่านบทอ่านตามที่กำหนด ปฏิบัติกิจกรรมการตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน สมาชิกภายในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ทุกคนได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงกัน และเขียนสรุปเป็นผลงานของกลุ่ม 1 ชุด (ช่วยกันเป็นกลุ่ม)
- 2) หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่างๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการการคิดไตร่ตรอง 3 นาที
- 3) นักเรียนร่วมกันฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่มีการฝึกปฏิบัติร่วมกันโดยมีครูควบคุมอยู่ และกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบอิสระ

4) ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยที่สมาชิกทีมอื่นๆ ร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และครูช่วยปรับสำนวนภาษาแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ พร้อมทั้งติชมและให้กำลังใจแก่สมาชิกในทีม

2.5.2.4 ขั้นสรุปและประเมินผล ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและประเมินผล
- 2) นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบ โดยลำพัง ไม่มีการช่วยเหลือกัน
- 3) ครูตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

2.6 การอ่านจับใจความ

2.6.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความหรือการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนานิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้อ่าน เพราะเป็นเครื่องแสดงได้ว่าผู้อ่านนั้นเข้าใจและรับรู้เนื้อหาสาระในเรื่องที่อ่านได้ และยังเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และพัฒนาผู้อ่านให้ได้รับความรู้มากยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความไว้ ดังนี้

อรุณฉวี สายเสมา (2541, น. 18) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความ สาระสำคัญ แปลความให้เข้าใจตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

ผกาศรี เย็นสุข (2542, น. 137) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกรวมของผู้อ่าน บางครั้งผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ

ศศิธร รัชฎ์ลักษณะนันท์ (2542, น. 236) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดบันทึกย่อหรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยวิธีการขีดเส้นใต้หนังสือ นั้น ใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับอาจมีลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ เป็นความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน หรือจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง

มัทธนา บุญปุ (2545, น. 8) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อจับสาระสำคัญของเรื่องและเข้าใจความคิดที่เป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏในบทอ่าน

สุปานี พัดทอง (2545, น. 65) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องและผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น หรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

กรมวิชาการ (2546, น. 188) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

พัชรินทร์ แจ่มจรรย์ (2547, น. 88) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจคำ ประโยค ข้อความ และเนื้อเรื่อง สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่อง จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งแนวคิดของผู้เขียน

วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 18) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

จากความหมายของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน โดยที่ผู้อ่านสามารถบอกส่วนที่เป็นใจความสำคัญ ส่วนที่ขยายใจความสำคัญ ตลอดจนถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

2.6.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

บันลือ พุกกะวัน (2534, น. 48) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็น การอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทุกๆ ไป การอ่านที่ถูกวิธีจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และเมื่อเด็กเข้าใจเรื่องที่อ่านจะทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิง

สุริย์มาศ บุญฤทธิรุ่งโรจน์ (อ้างถึงใน ธิดา โมสิกรัตน์, 2544, น. 49) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วนๆ ได้อย่างถี่ถ้วน รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาในเรื่องนั้นเป็นพิเศษ ถ้าผู้อ่านให้ความสนใจเรื่องทำนองนั้นมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2538, น. 45) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนก็จะเป็นผู้รอบรู้ สามารถแสวงหาความรู้จากการอ่านได้อย่างมากมาย สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนต่อไปได้

ศิวพร โกศิยะกุล (2546, น. 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทำให้ได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้น ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ตลอดเวลา

เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549, น. 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องและได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิงในการที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ และในชีวิตประจำวันได้

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องรู้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และเมื่อผู้อ่านได้รับความรู้และความบันเทิงจากเรื่องที่อ่านแล้ว ย่อมสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปแสวงหาความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2.6.3 พื้นฐานการอ่านจับใจความ

ศุภันธา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 97) ได้นำเสนอความรู้พื้นฐานของผู้อ่านจับใจความไว้ว่า เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้ผู้อ่านๆ ได้รวดเร็วและจับใจความได้ถูกต้อง ความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างเป็นทางการ โดยผู้อ่านเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านจับใจความเร็วขึ้น การเก็บสะสมสิ่งที่อ่านเพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานนั้น ต้องผ่านกระบวนการคิดและตัดสินใจ โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นแนวทางและเก็บความรู้ใหม่ไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป องค์ประกอบของความรู้พื้นฐานของผู้อ่านจับใจความมี 3 ประการ ดังนี้

- 1) ความรู้ทางด้านภาษา
- 2) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- 3) ประสบการณ์ทางด้านความคิด

ผกาศรี เข็นสุข (2542, น. 138-140) ได้อธิบายถึงพื้นฐานความรู้ในการอ่านจับใจความสำคัญว่า ผู้อ่านที่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้องและรวดเร็ว จะต้องมีความรู้ในด้านคำ ประโยค ข้อความ และเนื้อเรื่องทั้งหมดได้เป็นอย่างดี

ผลจากการศึกษาพื้นฐานการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การที่นักเรียนจะสามารถจับใจความหรือเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้นั้น จะต้องประกอบด้วยความสามารถพื้นฐานหลายประการด้วยกัน เช่น ความรู้ทางด้านภาษา คำศัพท์ การเข้าใจประโยค ความสามารถในการหา

ใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งความสามารถเหล่านี้ครูต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษที่จะสร้างขึ้นให้มีความสำคัญในเด็ก โดยจะต้องได้รับการสร้างที่ถูกต้องและได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดประโยชน์กับเด็กต่อไป

2.6.4 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ

การสอนวิธีการอ่านจับใจความให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ ดังนี้

สุนาฏ นิธิพิทุธากุล (2540, น. 7-8) กล่าวว่า ความเข้าใจของการอ่านแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ประการ เช่น

1) ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจการอ่าน สิ่งที่อ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิมของตนและความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น อ่านเพื่อเก็บใจความที่สำคัญ อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะลงเอยอย่างไร อ่านเพื่อจดจำหรือเข้าใจเนื้อเรื่องสำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่ เป็นต้น

2) พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู้คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3) ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้การเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมาน้อยต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความนั้นๆ

4) ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่านและวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้ที่อ่านแต่ละคน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5) ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนิภภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่นๆ

อัมพร สุขเกษม (2543, น. 25) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ 9 ประการ คือ

- 1) ความรู้ในเรื่องศัพท์
- 2) ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการหาความหมาย และรวบรวมความหมายของใจความหลายๆ ใจความเข้าด้วยกัน
- 3) ความสามารถในการค้นหาข้อความที่ผู้เขียนแสดงสาระสำคัญของเนื้อเรื่องอย่างกระชับแจ่ม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมความคิดของเนื้อเรื่องได้
- 4) ความสามารถในการแสดงความมุ่งหมายหรือความคิดของผู้เขียน
- 5) ความสามารถที่จะหาความหมายของคำ
- 6) ความสามารถในการรวบรวมเนื้อความย่อยๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 7) ความสามารถในการคาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเรื่องที่อ่านได้
- 8) ความรู้เรื่องวิธีการเขียนต่างๆ
- 9) ความสามารถของการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ฟรอส (Frost, 1998, pp. 43) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ (Word Factor) หมายถึง รูปคำและความหมายของคำนั้นๆ
- 2) องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ (Verbal Factor) หมายถึง ความเชื่อมโยงในความหมายของคำต่างๆ ที่อยู่รอบๆ โดยไม่ต้องใช้เหตุผลทางนามธรรมมากนัก หรือความเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อยๆ และมีความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอนของข้อความได้
- 3) องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล (Abstaact Reasoning) หมายถึง เหตุผลทางนามธรรมจากตัวอักษรที่ปรากฏในข้อความ เป็นการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความนั้น การคิดแบบอุปมาและการแก้ปัญหา

ผลการศึกษารายองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การที่นักเรียนจะสามารถจับใจความหรือเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้นั้น จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น ความรู้ในเรื่องศัพท์ การเข้าใจประโยค ความสามารถในการหาใจความสำคัญ ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถเหล่านี้ครูต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษที่จะสร้างขึ้นให้มีในตัวนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น

2.6.5 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.6.5.1 ทักษะพื้นฐานการคิดกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนั้นต้องอาศัยทักษะพื้นฐานหลายประการ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้มีผู้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

คาร์ และคณะ (Carr & Others, 1983, pp. 1-2) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่านและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมในการตีความและตัดสินใจข้อความนั้นอย่างมีเหตุผล และผู้อ่านใช้ความรู้เดิมในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ผู้อ่านคิดว่าจำเป็นจะต้องเข้าใจ โดยเลือกความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกัน

ฟลัด (Flood, 1986, p. 735) กล่าวว่า การอ่านจะเกิดความเข้าใจได้ เมื่อผู้อ่านนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้วมาสัมพันธ์กับข้อเขียนที่อ่าน และได้เน้นอีกว่า ความเข้าใจในการอ่านเนื้อหานั้น จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องเตรียมโครงสร้างข้อเขียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย

โลโน (Lono, 1987, p. 67) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความว่า เป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหรือประเมินความคิดจากเรื่องที่อ่านได้

มิลเลอร์ (Miller, 1990, p. 1) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1) ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension) ผู้อ่านสามารถบอกใจความสำคัญ รายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์และปฏิบัติตามคำแนะนำได้

2) ความสามารถตีความหรือสรุปลงความเห็น (Interpretation or Inferential Comprehension) สามารถตอบคำถามโดยใช้การตีความ อ้างอิงหรือสรุปความเข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน ย่อความจากสิ่งที่อ่าน เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล สรุปใจความสำคัญได้

3) ความสามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) เป็นความสามารถประเมินหรือตัดสินใจที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น ได้แก่ ความสามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็น ประเมินสิ่งที่อ่าน บอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้

4) ความสามารถอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ (Creative Reading) เป็นความสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

เวนไรท์ (Wainwright, 1997, pp. 36-38) กล่าวว่า ผู้ที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ตนอ่านได้ต้องมีความสามารถดังนี้

- 1) เก็บความสำคัญและระลึกได้เมื่อต้องการ
- 2) เลือกอ่านแต่หัวข้อสำคัญ
- 3) ตีความใจความสำคัญและแนวความคิดในเรื่องได้
- 4) สรุปเรื่องราวต่างๆ จากเรื่องที่ย่านได้
- 5) สรุปและประเมินเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
- 6) เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มากับประสบการณ์ได้

จากคำกล่าวของนักการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ เริ่มตั้งแต่การอ่านตามตัวอักษรหรือตามข้อเท็จจริง โดยอาศัยการแปลความ การตีความ สรุปลงความเห็น ประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่าน ขยายความหมายหรือนัยของเรื่องให้ไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้

2.6.5.2 ระดับการคิดกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการที่บุคคลสร้างความหมายต่อข้อความในเรื่องที่อ่าน ขณะที่อ่านสมองจะทำงาน โดยการนำประสบการณ์และความรู้เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่องเพื่อสร้างความหมาย อันส่งผลต่อการจับใจความของเรื่องที่ย่าน

รัคเคลล์ (Ruddell, 2002, p. 109) ได้เสนอลำดับขั้นการคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านจับใจความและลักษณะคำถามที่ใช้ถามเพื่อให้เกิดกระบวนการในการคิด ดังนี้

- 1) ระดับข้อเท็จจริง (Factual level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การจำและการระลึกข้อมูลจากข้อความที่อ่านในเรื่องโดยตรง และไม่ต้องการกระบวนการคิดขั้นสูง คำถามที่ถามจะเป็นการให้บอกเรื่องราวรายละเอียดของเรื่อง (Identifying details)
- 2) ระดับการแปลความ (Interpretive Reading) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การลงความเห็น (Inference) การจัดกระทำกับข้อมูลที่อ่าน เรื่องที่อ่านจะมีข้อมูลที่บอกเป็นปรัณัย กระบวนการนี้อาจถือว่าเป็นการอ่านเรื่องราวมากกว่าที่มีให้
- 3) ระดับการประยุกต์ (Applicative level) การคิดระดับนี้ประกอบด้วย การผสมผสานข้อมูลจากเรื่องที่ย่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ เพื่อพัฒนาความหมายจากการอ่านให้เป็นของตนเอง โดยจำเป็นต้องอาศัยการอ่านที่ไกลไปจากข้อความในเรื่อง (Reading beyond the lines)

4) ระดับการประมวลเรื่องราว (Transactive level) การคิดระดับนี้ เป็นระดับการคิดที่ก่อให้เกิดการใช้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน ความรู้และประสบการณ์เดิมและการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะได้รับการกระตุ้นเพื่อให้บอกลักษณะของสิ่งที่มีในเรื่องที่อ่าน การคิดระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการอ่านที่สอดคล้องไปกับตัวละครของเรื่อง เมื่อผู้อ่านแปลงเรื่องราวที่อ่านเป็นวิถีทางของตนเอง ซึ่งเป็นการตอบสนองจากภายในต่อเรื่องที่อ่าน คำถามที่ใช้ถามจะเป็นการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน (Valuing) ในการอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะใช้ความคิดในระดับต่างๆ ดังกล่าวแล้วยังต้องมีการผสมผสานความคิดเข้ากับความสามารถในการจับใจความที่เฉพาะเจาะจง

5) การบอกรายละเอียด (Identifying detail) ทักษะนี้ผู้อ่านจะต้องระลึกข้อมูลเฉพาะจากเรื่องที่อ่านให้ได้ ประกอบด้วยคำหรือการอ่านแบบกวาดสายตา (Visual scanning) เพื่อหาข้อมูลในการตอบคำถาม คำถามและคำสั่งส่วนมากจะทำให้เกิดการคิดระดับข้อเท็จจริงมากกว่าคำถามที่ให้เกิดความเข้าใจในเรื่องและใช้การคิดในระดับสูง ดังนี้

(1) การลำดับเหตุการณ์ (Sequence of events) ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการเรียงลำดับ แนวคิดหรือเรื่องราวที่เกิดในเรื่อง ทักษะนี้จะต้องใช้การคิดในระดับข้อเท็จจริงและระดับแปลความเพื่อสรุปเรื่องราว

(2) การบอกถึงเหตุและผล (Cause and effect) ความสามารถนี้ต้องมีการอธิบายถึงสาเหตุของเหตุการณ์ในเรื่องและผลที่ตามมา ถ้าข้อมูลของสาเหตุที่ปรากฏโดยตรงในเรื่อง การคิดในระดับข้อเท็จจริงจะถูกนำมาใช้ในการระลึกข้อมูล เพื่อตอบคำถาม ถ้าถามด้วยคำว่า อะไรทำไม และอย่างไร จะต้องใช้การคิดในระดับสูงทุกระดับ

(3) การจับใจความสำคัญ (Main idea) ทักษะนี้จะเน้นที่แนวคิดของเรื่อง และต้องการการสังเคราะห์และแปลความจากข้อมูลในเรื่อง อาจจะใช้การคิดทุกระดับ โดยส่วนมากคำถามเพื่อให้จับใจความสำคัญจะพัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

(4) การทำนายผล (Predicting outcomes) ต้องการการคิดที่ผสมผสานระหว่างรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ลักษณะเฉพาะของตัวละคร นัยของโครงเรื่อง เพื่อพัฒนาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทันทีทันใด หรือเหตุการณ์ต่อไป ความสามารถในการอ่านจับใจความนี้สามารถใช้พัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์และการประเมินเรื่องราว

(5) การให้คุณค่า (Valuing) ประกอบด้วยการใช้เจตคติของบุคคลกับการให้คุณค่าในการแปลความ แรงจูงใจ หรือลักษณะของตัวละคร หรือแม้กระทั่งแรงจูงใจของผู้เขียน

ทักษะนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการบอกรายละเอียดจนถึงการทำนายผล คำถามแบบการให้คุณค่านี้สามารถนำมาใช้พัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

(6) การแก้ปัญหา (Problem solving) ทักษะการแก้ปัญหานี้ผู้เรียนจะต้องบอกถึงปัญหาที่แท้จริง มีข้อมูลที่เป็นจริงสำหรับตั้งสมมติฐาน ทดสอบสมมติฐานและค้นหาวิธีการแก้ปัญหาแล้วนำมาอธิบายและหาข้อสรุป ความสามารถในการอ่านจับใจความนี้สามารถสร้างความคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราวได้

การอ่านจับใจความดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เป็นการทำความเข้าใจในการอ่านเรื่อง ซึ่งผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน เพื่อระลึกข้อมูลที่บอกในเรื่องโดยตรง ทำความเข้าใจกับความรู้ที่บอกเป็นนัยในเรื่อง นำความรู้และประสบการณ์เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่องที่อ่านและให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ในการอ่านจับใจความนอกจากผู้อ่านจะใช้การคิดในระดับต่างๆ แล้ว ผู้อ่านยังต้องผสมผสานการคิดเข้ากับความสามารถในการจับใจความเพื่อพัฒนาความเข้าใจที่เป็นของตนเอง

2.6.6 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความจะให้บรรลุตามจุดหมายนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงหลักความสำคัญในการนำไปปฏิบัติ และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องความสนใจในการอ่านจับใจความ ครูต้องมีความพยายามสร้างความสนใจให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการอ่านจับใจความ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนักเรียน ประการสำคัญ จะต้องมีการวัดผลการอ่านจับใจความอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบปัญหา ข้อบกพร่อง ซึ่งครูจะนำมาปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เบื้องต้น ดังที่มีผู้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักในการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2542, น. 26) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มี การขยายความประเด็นที่ตั้งไว้ แต่เขียนไปเรื่อยๆ นั้นทำได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับ เป็นระบบ ผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) ใจความสำคัญหรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อนี้กล่าวถึงใคร หรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร
- 2) ใจความรอง คือ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นตัวอย่าง เหตุผลและสถานการณ์ต่างๆ

นพดล จันทรเพ็ญ (2542, น. 87) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญดังนี้

1) อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2) อ่านโดยละเอียดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่างๆ ในเรื่อง โดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญไว้ด้วยก็ได้

3) อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไม่มีเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน

4) ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ เช่น ถามว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ทำไม เป็นต้น

5) เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจนถูกต้องที่สุด

ผอบ โปษะกฤษณะ (2547, น. 111-112) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการอ่านจับใจความสรุปได้ดังนี้

1) หนังสือต่างๆ ย่อมมีสารบัญเป็นโครงเรื่อง ดังนั้นควรอ่านสารบัญให้ละเอียดเสียก่อน เท่ากับได้ทราบโครงเรื่องอย่างย่อๆ อยู่แล้ว แล้วเก็บใจความสำคัญเฉพาะตอนที่ต้องการ

2) ต้องจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้ ซึ่งจะอยู่ตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละย่อหน้า

3) เมื่อได้ประโยคใจความสำคัญแล้ว จะเขียนไว้เป็นประโยคๆ เพื่อเป็นกุญแจใจความสำคัญต่อไป แล้วจึงจับใจความสำคัญแยกใจความสำคัญออกจากพลความ

4) นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงเป็นสำนวนของตนเอง

5) ข้อสำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ คือ ต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 26) ได้แนะวิธีปฏิบัติในการอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว ดังนี้

1) สำนวณส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2) ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน ควรกำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร

3) มีความสามารถทางภาษา คือต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่เป็นเบื้องต้นก่อน หากไม่เข้าใจความหมายของคำ ย่อมไม่สามารถจับใจความได้เลย

4) มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน ข่อมทำให้เข้าใจและจับใจความ
เรื่องทีอ่านง่ายขึ้น

5) ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและ
เป้าหมายของเรื่องแตกต่างกัน ซึ่งครูควรแนะนำแนวปฏิบัติในการอ่านก่อนเสมอ

นอกจากนี้ แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น.25-26) ยังได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่าน
จับใจความสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความ
สำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มือใจความหลาย
อย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในแต่ละย่อหน้าเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องมีหลายประเด็น เมื่อนำ
ประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาาร่วมกันแล้ว จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวความคิด
สำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุม
ข้อความอื่นๆในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักจะอยู่ในประโยคใด
ประโยคหนึ่งของย่อหน้า

ประทีป วาทิกทินกร (2542, น. 79) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

- 1)ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง
- 2) ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้นๆ ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
ทำไม เพื่อจะได้จับใจความสำคัญได้
- 3) ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความ
สำคัญ

บันลือ พุกกะวัน (2545, น. 128-129) ได้กล่าวถึงแนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความ
ว่า

- 1) ฝึกอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อเป็นการสำรวจหาสิ่งที่น่าสนใจหรือสิ่งที่ต้องการ
 - (1)ให้อ่านเรื่องราวอย่างรวดเร็ว โดยอ่านข้ามๆ ลากๆ ไปก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าเรื่อง
นั้นมีขอบเขตหรือกล่าวถึงอะไร
 - (2)ให้อ่านเฉพาะหัวข้อย่อย หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทัศนนะ
ข้อเสนอแนะ เจตนาของผู้แต่ง โดยมากจะเสนอแนะให้อ่านค่านำหรืออารัมภบท
 - (3)อ่านทั้งเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นตรงไหน
 - (4)อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่า เป็นเรื่องยากหรือเรื่อง
ง่าย เหมาะกับวัยของผู้เรียนที่จะใช้ความคิดของตนประเมินได้เพียงใด

(5) หากเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่านสัก 2-3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจมากน้อยเพียงใด ไพเราะหรือไม่ เพื่อค้นหาสิ่งที่ตนสนใจ ปมเรื่อง จุดเด่น หรือสิ่งที่ผู้อ่านติดใจหรือถูกคิด

2) ฝึกอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

(1) เมื่อให้ผู้เรียนอ่านนิทานแล้ว ให้เล่าเรื่องย่อหรือใจความย่อๆ ว่ามีความเป็นมาอย่างไร

(2) ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่องที่กล่าวไว้แล้ว เช่น ใครกับใคร พฤติกรรมเป็นอย่างไร เป็นต้น

(3) การตรวจคำตอบ ครูจำเป็นต้องเน้นให้ตอบปัญหาให้ตรงประเด็นในการฝึกในห้องเรียนให้ชัดเจน (เป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการอ่านในใจ)

3) นำผลของคำตอบ หรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่านออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องให้ถูกต้อง

4) ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคใด หรือประโยคบอกชื่อเรื่อง หรือประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเจตที่อ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคบอกใจความนั้นๆ

5) เรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเจตตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและกาลภาษา ให้ได้ความต่อเนื่อง

6) อ่านบททวน โดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ (เรื่องย่อ) นั้น โดยกลุ่ม หากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง

7) กำหนดการตั้งชื่อเรื่อง บอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

กรมวิชาการ (2545, น.189) ได้เสนอแนะแนวการอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ไว้ ดังนี้

1) ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ หรือเพื่อความเพลิดเพลิน เพราะจะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความสำคัญหรือคำตอบได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2) สืบหาส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3) ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความได้ง่าย

4) ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5) ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

พัชรินทร์ แจ่มจรรย์ (2547, น. 45) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นอ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน พยายามหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้พบ ประโยคใจความสำคัญสามารถอยู่ได้ทั้งประโยค ต้นย่อหน้า ซึ่งเป็นจุดพบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด ประโยคตอนท้ายย่อหน้า บางครั้งอยู่ที่ประโยคตอนกลางย่อหน้า แต่บางย่อหน้ามีหลายประโยครวมกัน ผู้อ่านต้องสรุปใจความสำคัญเอง โดยใช้วิธีตั้งคำถามว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ก็จะเห็นประเด็นสำคัญ หลังจากนั้นผู้อ่านควรสรุปใจความเป็นภาษาและสำนวนของตนเอง

ศิริวรรณ วัฒนวรชัย (2547, น. 28) ได้กล่าวว่า ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราวให้ตลอดจนจบอย่างคร่าวๆ พยายามจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ถ้าเป็นหนังสือให้อ่านที่สารบัญก่อน จากนั้นตั้งคำถามเพื่อถามตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร และนำมาเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของผู้อ่านเอง และที่สำคัญต้องฝึกการอ่านจับใจความสำคัญอยู่เสมอเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นต่อไป

จากแนวการสอนการอ่านจับใจความสำคัญข้างต้นสรุปได้ว่า ครูต้องแนะนำวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องก่อนเสมอ ด้วยการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านอย่างคร่าวๆ หรืออ่านอย่างรวดเร็ว อ่านทีละย่อหน้า เพื่อหากลวิธีช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิดด้วยการทำกิจกรรมการฝึกอ่านจับใจความหลายๆ กิจกรรม จะทำให้การสอนอ่านจับใจความนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ

2.6.7 การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ

2.6.7.1 การอ่านจับใจความจากนิทาน

1) ความหมายของนิทาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความและอธิบายความหมายของนิทานไว้ ดังนี้

พจมาน เทียนมนัส (2539, น. 58) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่า สืบต่อกันมา โดยอิงความจริงหรือจินตนาการ มีวัตถุประสงค์ให้ความสนุกสนาน แฝงคติสอนใจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อเรื่องในนิทาน

นฤมล จิวแพ (2549, น. 64) กล่าวว่า นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกัน มาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สร้างสรรค์จินตนาการ สอดแทรกความคิด และจริยธรรมอันดีงาม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังนิสัย รักการอ่านหนังสือให้กับเด็กอีกด้วย

จารุณี ศรีเฟือก (2554, น. 57) กล่าวว่า นิทาน คือ เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานและความบันเทิง ซึ่งนิทานอาจเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องที่สมมติขึ้น ทำให้ เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่อง ได้แง่คิดคติสอนใจและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา อาจจะเป็น เรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริงหรือเป็นเรื่องราวที่เกิดจากจินตนาการของผู้แต่ง มีการสอดแทรก แนวคิด คติสอนใจ คุณธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้

2) ความสำคัญของนิทาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน มีนักการศึกษาหลาย ท่านได้ให้คำจำกัดความและอธิบายความสำคัญของนิทานไว้ ดังนี้

วรรณิ ศิริสุนทร (2539, น. 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานสรุปได้ ว่า นิทานทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน ตื่นเต้น เพลิดเพลิน พร้อมกับการได้ เรียนรู้ภาษาและคำศัพท์ไปด้วย เด็กได้ฝึกการคิดจินตนาการ ได้เรียนรู้เหตุการณ์ต่างๆ ตามเนื้อหาของ นิทานที่อ่าน และนิทานยังเป็นที่พึ่งทางใจในเวลาที่รู้สึกเหงา

วิริยะ สิริสิงห (2537, น. 39) กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ว่า นิทาน มีคุณค่าต่อเด็ก หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความ สนุกสนาน ทำให้เด็กได้แก้ปัญหาเมื่อนำตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่อง เด็กจะได้ทราบถึงความจริงใน โลกรอบตัวเด็กได้ตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกัน ได้รับ ประสบการณ์ที่กว้างขึ้น และมีพัฒนาการที่ก้าวหน้า รู้จักความหมายต่างๆ ของชีวิต

วรารักษ์ รักวินิจ (2535, น. 83) กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อของการเรียนรู้ที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพราะเด็กในช่วงวัยนี้จะมีจินตนาการสูง และคิด

ออกมาเป็นภาพ นิทานยังช่วยให้พ่อแม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและสอนลูกในประสบการณ์ชีวิตประจำวันโดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2538, น. 88) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่า นำความสุขมาให้ผู้อ่าน ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของเด็กแต่ละคน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ของเด็กได้ ทั้งยังช่วยสร้างความคิดริเริ่มและการเลียนแบบที่ดีให้แก่เด็กอีกด้วย

กรมอนามัย (2553, น. 5-10) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ ดังนี้

(1) นิทานช่วยเสริมปัญญาเด็ก ขณะที่เล่าหรือฟังนิทาน จะเป็นบรรยากาศแห่งความสุขของทุกคน แสดงถึงความรักความอบอุ่น สร้างความผูกพัน มั่นใจ เชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะเสริมปัญญาเด็กได้อย่างดี

(2) นิทานปลูกฝังให้เป็นเด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกต ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจ ฉลาด เรียกว่ามีความฉลาดทั้งทางปัญญา (IQ) และฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

(3) นิทานช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็ว การฟังหรืออ่านนิทานเปรียบเหมือนเป็นการสอนภาษาไทยไปในตัว เด็กจะได้ยินได้ฟังรูปประโยค เรียนรู้ภาษาอย่างสนุกสนาน เด็กจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

(4) นิทานฝึกให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่ง การเล่าหรืออ่านนิทานซ้ำๆ เด็กจะจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่องทำให้เด็กรู้จักจับประเด็น ย่อความเป็น รู้จักมองสรรพสิ่งเป็นระบบและช่วยให้เข้าใจเรื่องได้เร็ว

(5) นิทานช่วยสร้างสมาธิให้เด็ก ช่วงของการเล่านิทาน เด็กมักจะฟังนิทานด้วยความตั้งใจ ยิ่งเล่านิทานที่เหมาะสมกับอายุของเด็ก เด็กจะเข้าใจและอยากรู้ต่อไปว่าจะเกิดอะไรขึ้น เป็นการสร้างสมาธิให้กับเด็ก ซึ่งพบว่าเด็กฉลาดหรือคนเก่งมักจะเป็นคนที่มีสมาธิสูง สมาธิจึงเป็นองค์ประกอบของความฉลาดทางปัญญา (IQ)

(6) นิทานช่วยส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการ การฟังหรืออ่านนิทานอย่างสม่ำเสมอ เป็นการสร้างจินตนาการไปพร้อมๆ กับการรับรู้ถึงความรู้ใหม่ๆ ที่ไม่เคยรู้มาก่อน

(7) นิทานช่วยเสริมสร้างคุณธรรมแก่เด็กได้ง่าย นิทานแต่งขึ้นเพื่อสอดแทรกคุณธรรม ทักษะชีวิต หรือข้อคิดต่างๆ ให้ผู้อ่านได้ตระหนักรู้ไว้ คุณธรรมทั้งหลายที่เด็กๆ ได้อ่านหรือฟังจะจำฝังแน่นอยู่ในตัวเด็กและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

(8) นิทานช่วยส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน การเล่านิทานหรืออ่านนิทานบ่อยๆ จะเป็นการช่วยปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้อย่างดีของเด็กทุกมิติ เด็กจะเป็นคนรักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือได้ไว และมีสมาธิในการอ่าน

(9) นิทานช่วยสร้างเด็กให้มีความรู้ ความฉลาดทางอารมณ์ สร้างความเข้าใจจากเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย เมื่อเด็กฟังนิทานเด็กจะรู้จักคิด จินตนาการและนำนิทานมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจากนามธรรมเป็นรูปธรรมได้อย่างเหมาะสม

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะทักษะการอ่านและทักษะการฟัง นอกจากนี้นิทานยังช่วยให้เด็กได้แก่งคิด คิดสอใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมความดีงามในการดำเนินชีวิต ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงคุณค่าและเห็นความสำคัญของนิทานดังกล่าวข้างต้น จึงนำนิทานมาเป็นที่ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเห็นว่านิทานมีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา และเชื่อมั่นว่า นักเรียนจะเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านและสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

3) หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ควรปฏิบัติดังนี้

- (1) ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
- (2) อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
- (3) เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร
- (4) นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย
- (5) ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลายๆ ประเภทเพื่อให้เกิดความชำนาญ ฝึกสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความแต่ละข้อความและรู้จักแยกใจความหลักออกจากใจความรองได้ ก็จะทำให้เราเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความจากนิทานจะมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง ก่อนอ่านควรมีจุดมุ่งหมายในการอ่านอย่างชัดเจน อ่านแล้วควรเก็บสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านให้ได้ สามารถตอบคำถาม หรือสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยเรียบเรียงเนื้อเรื่องใหม่เป็นสำนวนภาษาตามความเข้าใจของตนเอง

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนิทานที่มีคติสอนใจ และเหมาะกับวัยของนักเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนได้อ่านและจับใจความสำคัญ โดยสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผล วิเคราะห์ตัวละคร เรียงลำดับเหตุการณ์ หรือการสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เนื่องจากเห็นว่า นิทาน เป็นเรื่องที่นักเรียนทุกคนให้ความสนใจในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้นเป็นลำดับ

2.6.7.2 บทร้อยกรอง

1) ความหมายของบทร้อยกรอง

กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์ (2551, น. 35) กล่าวว่า บทร้อยกรอง คือ งานเขียนที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีลักษณะบังคับจำกัดคำและวรรคตอนให้รับสัมผัสกัน ไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์ รูปแบบของบทร้อยกรอง สามารถจำแนกออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ คำประพันธ์ ประเภทกลอน โคลง ร่าย กาพย์ และฉันท์

2) การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรองโดยทั่วไป อ่านได้ 2 วิธี คือ การอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง การอ่านเพื่อจับใจความจากบทร้อยกรอง เนื่องจากร้อยกรองมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากร้อยแก้ว ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องรู้วิธีถอดความและวิธีสรุปความจากการอ่านร้อยกรองเสียก่อน จึงจะสามารถจับใจความจากร้อยกรองได้ถูกต้อง การถอดความกระทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากภาษาร้อยกรองเป็นร้อยแก้วที่ได้ความชัดเจนตรงเนื้อความเดิมมากที่สุด การถอดความมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(1) อ่านคำประพันธ์แล้วจับประเด็นสำคัญโดยส่วนรวมไว้ให้ได้ หากมีคำศัพท์ยากต้องพิจารณาความหมายให้สอดคล้องกับบริบทหรือคำแวดล้อมด้วย

(2) ถอดความในแต่ละวรรค โดยพิจารณาว่า เนื้อความตอนใดไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้เขียนละคำบางคำไว้ เช่น ประธาน คำเชื่อม ควรเติมเข้าไปให้เหมาะสม และควรรักษาเนื้อความเดิมไว้ให้มากที่สุด ไม่ควรแทรกความคิดเห็นส่วนตัวโดยไม่จำเป็น ถ้าจำเป็นต้องทำก็ให้ใช้วงเล็บ และควรใช้บุรุษสรรพนามตามฉบับเดิม ถ้าเป็นราชาศัพท์ควรเลือกใช้ให้ถูกต้องตามชั้นของบุคคล นอกจากนี้ยังควรคงความไพเราะจากสำนวนโวหาร และความรู้สึกที่กวีได้สอดแทรกไว้ให้คงเดิมหรือใกล้เคียงความเดิมมากที่สุด

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า บทร้อยกรองสามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้ ซึ่งผู้สอนควรเลือกรูปแบบของบทร้อยกรองให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทหรือกรองประเภทกลอนสี่ซึ่งมีลักษณะเป็นนิทานมาประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเนื้อเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละคร หรือบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น

2.6.8 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 97) ได้นำเสนอทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความซึ่งควรนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ซึ่งเน้นด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้ที่มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

2) ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่านผลที่ได้คือการตอบสนองที่ดี

3) ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ คิดค้นโดย Skinner ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, น. 20-21)

การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้ โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวกย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากผลที่ตามหลังพฤติกรรมนั้นๆ ซึ่งสิ่งที่มีศักยภาพเป็นตัวเสริมแรงได้นั้น แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1) ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ เป็นตัวเสริมแรงที่ประกอบไปด้วยสิ่งของต่างๆ เช่น ขนม ของเล่น เป็นต้น

2) ตัวเสริมแรงทางสังคม เป็นตัวเสริมแรงที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพสูงในการปรับพฤติกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ คำพูด ได้แก่ คำชมเชย และการแสดงออกทางท่าทาง เช่น ยิ้ม หรือมองอย่างสนใจ เป็นต้น

3) ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม เป็นการใช้กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ชอบไปเสริมแรงกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ไม่ชอบ

4) ตัวเสริมแรงที่เป็นเบี่ยงบรรณาการ โดยการนำเบี่ยงบรรณาการไปแลกเป็นตัวเสริมแรงอื่นๆ ได้ เช่น ดาว คุปอง เป็นต้น

จากทฤษฎีที่กล่าวมาในข้างต้น การเลือกเรื่องมาให้ให้นักเรียนอ่าน หรือจะนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านให้นักเรียนจะต้องพิจารณาให้เหมาะสม ให้ตรงกับความสามารถ ความสามารถและพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัย เพราะถ้านักเรียนได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสามารถและได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ แล้ว ย่อมทำให้นักเรียนต้องการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น นอกจากนี้ การเสริมแรงทางบวกด้วยการให้รางวัลหรือคำชมเชย ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น

2.6.9 หลักการประเมินการอ่านจับใจความ

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2532, น. 54-57) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ 3 ด้านคือ

1) การอ่านตามตัวอักษร (Literal Reading) ผู้อ่านสามารถชี้คำสรรพนามที่ใช้แทนนาม หาประโยคสำคัญ ตั้งหัวข้อเรื่อง การเก็บใจความสำคัญ การหาความจริงจากเรื่อง การดำเนินตามคำสั่ง เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน สามารถเปรียบเทียบและเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล รวมถึงการชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

2) การตีความ (Interpretative Reading) เป็นการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ สามารถกล่าวสรุป คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า เข้าใจสำนวนภาษา ตั้งหัวข้อเรื่อง เก็บใจความสำคัญและรายละเอียดสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ เปรียบเทียบ เข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล และสามารถชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่องได้

3) การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ (Critical Reading) เป็นความสามารถในการแยกความจริงกับความคิดเห็น การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง การพิจารณาเหตุผล ความเหมาะสมและคุณค่า การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง เมื่อผู้อ่านมีความสามารถหรือมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดี ถูกต้อง ก็จะนำไปสู่การอ่านที่สัมฤทธิ์ผล

กัลยา ขวนมาลัย (2539, น. 20-21) ได้กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นจะทำให้เกิดผลดังนี้

1) อ่านแล้วได้เรื่องราว สามารถจับสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง จับใจ สามารถแยกแยะใจความสำคัญและใจความรองได้

2) อ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ สรุปความ วิเคราะห์ความหมาย เข้าใจอารมณ์ ความประสงค์ และเจตนาของผู้แต่งได้ สามารถสอดแทรกอารมณ์ในน้ำเสียงได้อย่างถูกต้อง

3) อ่านแล้วใช้วิจารณ์ญาณแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

4) อ่านแล้วได้อรรถรส สามารถแสดงความรู้สึกร่วมต่อการประพันธ์ วิเคราะห์กลวิธีและแนวการเขียนของผู้เขียนได้

5) อ่านแล้วประเมินสิ่งที่ตนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม

6) อ่านแล้วเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากถ้อยคำเป็นสื่อของความคิด ผู้อ่านสามารถอ่านแล้วเกิดจากจินตภาพ (Image) หรือแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 30-32) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านหรือประสิทธิภาพในการอ่านว่าหมายถึง การที่ผู้อ่านต้อง “อ่านเป็น” ไม่ใช่ “อ่านได้” เพียงอย่างเดียว “การอ่านเป็น” ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างถูกต้อง อ่านได้เร็ว สามารถจับใจความสำคัญได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งความสามารถในการอ่านหรือประสิทธิภาพในการอ่านประกอบด้วย

1) อ่านได้อย่างถูกต้องตามตัวสะกดการันต์ อ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่านและการแยกคำ

2) อ่านได้เร็ว (Speed of Reading)

3) เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จับใจ ถูกต้อง

4) จับใจความสำคัญได้ (Main Idea)

5) มีวิจารณ์ญาณในการอ่าน อ่านแล้วสามารถแยกข้อคิดเห็น (Opinion) ออกจากข้อเท็จจริง (Fact) ได้จากข้อความที่ผู้เขียนได้แสดงข้อคิดเห็นไว้ด้วย และสามารถตีความ (Interpretation) ได้ถูกต้อง

6) อ่านแล้วเกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ในแนวการเขียนสำนวนและรูปแบบรวมทั้งศิลปะการประพันธ์

7) อ่านแล้วสามารถสังเคราะห์ได้ (Synthesis) เช่น การนำความรู้เก่ามาหลอมรวมกับความรู้ใหม่ เกิดแนวคิดใหม่ขึ้นมา การอ่านได้ รู้จักเดาคำที่พบว่าสะกดผิด พิมพ์ผิด พิมพ์ตกไปสามารถอ่านประติดประต่อคำหรือข้อความได้

8) อ่านแล้วสามารถแสดงความคิดเห็น ประเมินค่า (Evaluation) สิ่งที่ตนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม โดยวิเคราะห์ (Analyzing) วิจารณ์ (Criticism, Review) กลวิธีเขียนหรือแนวเขียน (Style) ของงานเขียนนั้นได้อย่างถูกหลักวิชาการ

9) อ่านโดยการกวาดสายตาได้กว้าง (Eye Span) และอ่านโดยการกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว (Scanning) เช่น อ่านข่าว คั่นคำศัพท์ และอ่านสารบัญ เป็นต้น

10) มีสมาธิในการอ่าน (Concentration)

11) อ่านเร็วเพื่อเลือกหยิบความ เช่น อาจอ่านข้ามคำ (Skimming) เลือกอ่านหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย เป็นต้น

12) อ่านแล้วให้ความรู้ (Knowledge) จดจำได้ และเข้าใจความหมายอย่างถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน และในชีวิตประจำวันได้ทั้งการพูด เขียน และปฏิบัติ

13) อ่านแล้วสามารถอธิบายได้และปฏิบัติตามขั้นตอนที่อธิบายไว้ในหนังสือได้

14) อ่านแล้วสามารถตอบคำถามจากหนังสือที่อ่านได้

15) อ่านแล้วสรุปได้ (Summarizing)

16) อ่านแล้วรู้จักจดบันทึก (Taking Note)

17) รู้จักใช้ส่วนต่างๆ ของหนังสือ เพื่อที่จะได้เลือกอ่านหัวข้อและเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว หรือทำให้สามารถอ่านหนังสือได้เป็นจำนวนหลายๆ เล่มในระยะเวลาอันสั้น

18) ไม่มีนิสัยเสียในการอ่าน (Bad Habit) ซึ่งทำให้อ่านช้าหรือลยหน้าเวลาอ่าน ทำปากขมขมบิบเวลาอ่านในใจ เป็นต้น

19) สามารถอ่านได้ทั้ง 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ผู้อ่านที่ “อ่านเป็น” จะสามารถอ่านในใจได้อย่างรวดเร็ว และถ้าอ่านออกเสียงจะสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องตามอักขระวิธี และลักษณะคำประพันธ์ทั้งการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง สามารถอ่านด้วยน้ำเสียงไพเราะ ชัดเจน และเว้นวรรคได้ถูกต้อง

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นและอ่านได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว จับใจความสำคัญได้ มีวิจารณญาณในการอ่าน สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในเรื่องที่ได้ อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความตามแนวคิตฤษฎีของบลูม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและพัฒนาการเรียนรู้อันของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสมรรถภาพทางสมองในด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครู สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 29) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

ไพศาล หวังพานิช (2543, น. 137) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการทดสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้ไปมากน้อยเพียงใด

นาฎยา ชมวิษา (2547, น. 9) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดทางด้านจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

น้ำทิพย์ ท่วมเพชร (2548, น. 37) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่างๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผล เพื่อช่วยให้รู้ว่าคุณนักเรียนมีความรู้ และทักษะมากน้อยเพียงใด และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง เช่น ระดับสติปัญญา การคิด และการแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็ก เป็นต้น

ชูเชนและเนวิลส์ (อ้างถึงใน อุมพร ทศนุรักษ์, 2554, น. 63) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลสะท้อนของความรอบรู้และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ทักษะและความรู้กำลังพัฒนา ในส่วนพฤติกรรม ความรู้ที่ต้องการวัดนั้น ต้องจำแนกแยกย่อยตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง ถ้าเป็นการวัดความรู้พุทธิพิสัย ตามทฤษฎีของบลูม (Bloom, 1976, p. 21) ได้จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 6 ระดับ คือ

- 1) ความรู้ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจำได้หรือระลึกได้
- 2) ความเข้าใจ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถอธิบายได้ ขยายความด้วยคำพูดของตนเอง

3) การนำไปใช้ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ และแตกต่างจากสถานการณ์เดิมได้

4) การวิเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างมีความหมายและเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ เหล่านั้น

5) การสังเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้

6) การประเมินค่า ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของ หรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สอดคล้องกัน 3 ประการ คือ ประการที่ 1 เป็นผลสะท้อนความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ทุกด้าน เข้าด้วยกัน ประการที่ 2 เป็นผลสำเร็จทางการเรียนอันเนื่องมาจากความถนัดและความสามารถของนักเรียนต่อความเข้าใจในการสอนของครู ประการที่ 3 เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการสอน

สรุปได้ว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

2.7.2 องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป ดังนี้

วรรณ ขันธชัย (2547, น. 21) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านต่างๆ คือ ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งอาจได้มาจากระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมถึงการมีส่วนร่วมในการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง การนำความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในทักษะปฏิบัติการในการใช้เครื่องมือ เจตคติและความสนใจ ซึ่งมีแนวโน้มที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างและสามารถปรับตัวได้ดี

แมคคอกซ์ (อ้างถึงใน กัญญา ลินทรัดนกุล, 2540, น. 292-298) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

- 1) สถิติปัญญา ประมาณร้อยละ 60
- 2) ความพยายามและวิธีการเรียน ประมาณร้อยละ 30

3) สภาพแวดล้อมอื่นๆ ประมาณร้อยละ 10

ริเชย์ (อ้างถึงใน กัญจนา ดินทรตกุล, 2540, น. 292-298) ได้สรุปถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1) ผู้เรียน ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ประกอบด้วย ลักษณะทางประชากร คุณลักษณะด้านความสามารถทั้งทางด้านร่างกายและความรู้ ความคิด สมรรถภาพและเจตคติ

2) เนื้อหาวิชา ปัจจัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาประกอบด้วย แบบของผลการเรียนรู้ (พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย) ความสามารถทางสมอง (ความสนใจ ความคงทน การถ่ายทอดและขอบเขตของเนื้อหาวิชา)

3) สิ่งแวดล้อม ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย คุณลักษณะเชิงทำเลที่ตั้งและสภาพบรรยากาศ ซึ่งได้แก่ บริบททางสังคมในด้านอิทธิพลจากภายนอก บรรยากาศภายในและการจัดการคุณลักษณะและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

4) วิธีการสอน ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนประกอบด้วย ขอบเขตของเนื้อหา กลวิธีการสอน การเสนอเนื้อหา และการจัดลำดับเนื้อหา

จากแนวคิดที่กล่าวมา องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถจำแนกได้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรที่ถือเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะสูงหรือต่ำนั้น จะมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางสติปัญญา และองค์ประกอบที่มีได้เกี่ยวข้องกับสติปัญญา ซึ่งครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจ รู้จักที่จะส่งเสริมและขจัดปัจจัยที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนักเรียนจะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ต่อไป

2.7.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียน โดยจะทำการวัดหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการวัด นั่นคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

จิเรียง บุญสม (อ้างถึงใน ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย, 2547, น.26) กล่าวว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระทำได้หลายวิธี การจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการประเมินครั้งนั้นๆ เป็นสำคัญ ที่นิยมใช้มี 3 วิธี คือ

1) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่ดำเนินการสอบแบบมาตรฐาน โดยการนำแบบทดสอบไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Normal) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบเรียงจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถและความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade-Equivalent)

2) แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบทดสอบแรกคือ มีข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน เกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80-90

3) แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม เป็นการประเมินที่มุ่งนำผลประเมินมาจำแนกนักเรียนออกตามผลสัมฤทธิ์ที่ได้ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลการประเมินนักเรียนแต่ละคนกับกลุ่มนักเรียนด้วยกัน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งมีหลายประเภท ผู้ใช้จะเลือกแบบทดสอบประเภทใดขึ้นอยู่กับจุดประสงค์หลักของการวัด และการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นแล้ว

2.7.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภักทิษณี (2546, น. 67-71) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังต่อไปนี้

1) ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการทดสอบ

2) ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่ คงวา ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3) ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน และไม่เปิดโอกาสให้ทำข้อสอบได้โดยการเดา

4) ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะต้องไม่ถามผิวเผิน หรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดค้นแปลงแก้ปัญหาแล้วจึงตอบได้

5) ความขั้วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย

6) ความจำเฉพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทาง หรือทิศทาง การถามตอบชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียนงง

7) ความเป็นปรนัย (Objective) โดยมีคุณสมบัติ 3 ประการ

(1) ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน

(2) ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือตรวจหลายคน

(3) แปลความหมายของคะแนนให้เหมือนกัน

8) ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบมากพอประมาณ ใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจสอบให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงถึงแวดล้อมในการสอบที่ดี

9) อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกผู้เข้าสอบ แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง

10) ความยาก (Difficulty) ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ข้อสอบที่ดีคือ ข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป หรือมีความยากพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์นั้น ความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ดีได้แม้ว่าจะเป็นข้อสอบที่ง่ายก็ตาม

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทางการเรียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามผลการวิเคราะห์แล้วจึงจัดทำแบบทดสอบเพื่อนำไปใช้จริง

2.7.5 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

บลูม (Bloom, 1956, pp. 6-7) ได้จำแนกองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ

1) ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จะมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางสติปัญญา ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การวัดพฤติกรรมดังกล่าวสามารถวัดได้โดยการใช้ข้อสอบซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันและจะวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 6 ระดับหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ออกข้อสอบ

2) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) จะมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและสมองที่มีความสามารถในการปฏิบัติ จนมีทักษะ มีความชำนาญในการดำเนินงานต่างๆ ตลอดจนการใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอันเป็นความสามารถที่พึงสร้างให้เกิดขึ้นได้ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน เช่น การพิมพ์ดีด การแกะสลัก การใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานช่างต่างๆ เป็นต้น

การวัดผลด้านทักษะพิสัยทำได้ดังนี้ คือ ตรวจผลงาน สังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริง และสอบข้อเขียน ใช้เทคนิคการสร้างข้อสอบที่แตกต่างไปจากการสอบภาคทฤษฎี อาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ด้านการวัดผลการศึกษาจะช่วยให้สามารถสร้างและใช้วัดการปฏิบัติงานได้

3) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) จะมุ่งพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตใจหรือความรู้สึกเกี่ยวกับความสนใจ เจตคติและการปรับตัว เช่น เจตคติ ค่านิยม ความซาบซึ้ง การตรงต่อเวลา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาที่ตนศึกษาอยู่ การมีส่วนร่วม การระต่อผู้ใหญ่ ครู อาจารย์ ความเป็นประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการประเมินผลจากพฤติกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมดังกล่าวทั้ง 3 ด้าน ซึ่งตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.8 เจตคติ

2.8.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Attitude” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า ไน้มเอียง หรือ เหมาะสม คำว่า “Attitude” นี้ ภาษาไทยเดิมใช้คำว่า “ทัศนคติ” แต่ปัจจุบันพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, น. 321) ใช้

คำว่า “เจตคติ” แทน ซึ่งหมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความเข้าใจในเรื่องเจตคตินี้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอความหมายของคำว่า “เจตคติ” ไว้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น.12) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

อัลพอร์ท (Allport, 1969, p. 798) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจอันเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาระหว่างบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

กู๊ด (Good, 1973, p. 49) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความเอนเอียง หรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุ สิ่งของ สถานการณ์ หรือคุณค่า ตามปกติจะประกอบไปด้วยความรู้สึกและอารมณ์

เทอร์สโตน (Thurstone, 1982, p. 351) กล่าวว่า เจตคติเป็นผลรวมของความคิด ความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้สามารถบอกความแตกต่างเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกอาจจะมีลักษณะที่เป็นไปได้ทั้งในด้านบวกหรือด้านลบต่อสิ่งนั้นๆ จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยว่า หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่แสดงออกมาในลักษณะเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ปานกลาง ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.8.2 องค์ประกอบของเจตคติ

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2542, น. 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ ดังนี้

1) ความรู้ (Cognitive component) บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใด บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน เพื่อใช้เป็นรายละเอียดสำหรับให้เหตุผลในการที่จะสรุปเป็นความเชื่อต่อไป

2) ความรู้สึก (Feeling component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหลังจากรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว กล่าวคือเมื่อบุคคลใคร่และเข้าใจเรื่องใด

จะสรุปเป็นความเห็นในรูปการประเมินผลว่าสิ่งนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือเลว ซึ่งเท่ากับเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

3) ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ (Action tendency component) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่รวมตัวมาจากความรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทางที่สนับสนุน คัดลอกตาม หรือ ขัดแย้งตามความรู้และความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

แมคไกวร์ (McGuire, 1969 อ้างถึงใน รุ่งสุริย์ สิงหาราช, 2543, น. 58-59) ได้แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ด้าน คือ

1) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการสรุปความ และรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยประเมินค่าสิ่งเร้านั้นๆ

2) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้นแล้วว่า พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือเลวอย่างไร

3) องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

สรุปได้ว่า เจตคติ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและอารมณ์ และด้านพฤติกรรม ซึ่งแต่ละด้านต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์ไม่มากน้อยไปกว่ากัน นั่นคือ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานเจตคติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคล และความรู้สึกนี้ก็จะมีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลด้วย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครบทั้ง 3 ด้านดังที่กล่าวในข้างต้น

2.8.3 หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน

ในการจัดการเรียนรู้วิชาต่างๆ นั้น นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนรู้แล้ว ยังต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชานั้นด้วย เพราะเจตคติในวิชาที่เรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน สนใจและแสวงหาความรู้ได้เป็นอย่างดี ถ้าหากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ก็ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย (ลำเรียง บุญเรืองรัตน์, 2527, น. 7)

ทวิ ท่อแก้วและอบรม สินภิบาล (2517, น. 57) ได้เสนอหลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่เด็ก ดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่เรียนรู้
- 2) ให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนอย่างแท้จริง
- 3) ให้ผู้เรียนมีโอกาสหรือมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
- 4) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถ เพื่อจะได้เกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้อันจะเป็นผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วย
- 5) การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวอย่างดี ใช้วิธีจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน
- 6) ผู้สอนจะต้องสร้างความอบอุ่นใจและความเป็นกันเองกับผู้เรียน
- 7) ผู้สอนจะต้องสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าเลื่อมใสกับผู้เรียน
- 8) จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน ห้องเรียน ให้มีบรรยากาศที่น่าอยู่ น่าเรียนและน่าสนใจ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546, น. 168-169) ได้กล่าวถึงเจตคติต่อการเรียน สรุปได้ว่า เป็นความรู้สึกต่อบุคคลที่ตอบสนองในด้านความพอใจ ไม่พอใจ ความชอบ ไม่ชอบ รวมทั้งการตระหนักในคุณค่าของการเรียน ทั้งนี้เจตคติต่อการเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังต่อไปนี้

- 1) ความสอดคล้อง ภาวะที่กลมกลืนสอดคล้องกันไม่มีความกดดันด้านใดด้านหนึ่งจะทำให้เจตคติในสิ่งนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันหรือมีแรงกดดัน ผู้เรียนอาจปรับเปลี่ยนหลักหนีจากสิ่งนั้น หรืออาจหาเหตุผลมาสนับสนุนความรู้สึกของตนเองได้
- 2) การเสริมแรงและการยกย่องชมเชยในรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ จะทำให้ผู้เรียนยอมรับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติตามสิ่งล่อใจ
- 3) การตัดสินใจทางสังคม การอยู่ในกลุ่มคนที่มีเจตคติแบบใดแบบหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติตามกลุ่มคนสัมพันธอยู่ได้

จากที่กล่าวในข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียนจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และผู้สอนควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน มีการเสริมแรงและกล่าวยกย่องชมเชย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่ต้องการได้

2.8.4 เครื่องมือวัดเจตคติ

เครื่องมือวัดเจตคติที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสร้างแบบวัดเจตคติตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆ ที่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาและเป็นข้อความที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นทั้งในด้านบวก คือ เห็นด้วย และด้านลบ คือ ไม่เห็นด้วย รวมทั้งสามารถบอกปริมาณด้วยว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด หรือมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ามีความรู้สึกเช่นใดต่อข้อความนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอวิธีการสร้างมาตราวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526, น. 149-150) ได้กล่าวถึงการสร้างและการใช้มาตราวัดเจตคติของลิเคิร์ต ไว้ดังนี้

1) วิธีสร้าง

(1) เขียนข้อความเกี่ยวกับคุณค่า คุณลักษณะต่างๆ ของเรื่องที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญให้ครบถ้วนทุกแง่มุม โดยให้มีข้อความที่แสดงคุณค่าหรือลักษณะของเรื่องนั้นทั้งด้านบวกและด้านลบ

(2) กำหนดระดับ (Scale) ของการตอบสนองในแต่ละข้อความ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

(3) ให้ผู้ตอบอ่านข้อความที่กำหนดขึ้นในแต่ละข้อ แล้วแสดงความรู้สึกว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความมากน้อยในระดับใด หรืออีกนัยหนึ่งให้พิจารณาว่าแต่ละข้อความนั้นกล่าวถึงเรื่องต่างๆ ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบในระดับใดใน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2) การตรวจให้คะแนน

การให้น้ำหนักหรือคะแนนเพื่อแทนระดับเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต สามารถให้ได้ 3 วิธี คือ วิธีใช้หลักของคะแนนมาตรฐาน (Standard Score Weighting Method) วิธีกำหนดค่าน้ำหนัก (Arbitrary Weighting Method) และวิธีหาผลรวมค่าน้ำหนักความเบี่ยงเบน (Sigmadeviate Weighting Method) ในเชิงปฏิบัตินิยมวิธีกำหนดค่าน้ำหนักเป็นค่าประจำระดับของแต่ละระดับความเห็น คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 หรือ 4 คะแนน, เห็นด้วย ให้ 4 หรือ 3 คะแนน, ไม่แน่ใจ ให้ 3 หรือ 2 คะแนน, ไม่เห็นด้วย ให้ 2 หรือ 1 คะแนน, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 หรือ 0 คะแนน

การให้น้ำหนักหรือคะแนนความเห็นในแต่ละระดับด้วยวิธีดังกล่าว ทำให้มาตรการวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคิร์ต ใช้ได้สะดวก ถ้าข้อความใดกล่าวในลักษณะลบ การให้น้ำหนักความเห็นของข้อความนั้นจะกลับกัน เป็น 1, 2, 3, 4, 5 หรือ 0, 1, 2, 3, 4 เมื่อระดับความเห็นของแต่ละ

ข้อความวัดเจตคติมีค่าตายตัว การที่จะหาว่าบุคคลใดมีเจตคติเป็นอย่างไรก็ใช้วิธีการรวมน้ำหนัก หรือคะแนนจากการตอบทุกข้อความของแต่ละคน ถ้าน้ำหนักรวมจากการตอบข้อความทั้งหมดมีค่าสูง หรือได้คะแนนสูง แสดงว่าเจตคติของบุคคลนั้นมีลักษณะพอใจ หรือคล้อยตาม แต่ถ้าได้คะแนนหรือน้ำหนักรวมต่ำ ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น หรือมีความรู้สึกไม่พอใจหรือคัดค้านในสิ่งนั้นๆ เครื่องมือที่ใช้วัดเจตคติ หรือมาตรวัดเจตคติจะประกอบด้วยข้อความ หรือข้อคำถามที่จะกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกออกมา ดังนั้น การวัดจะต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม การเขียนข้อคำถามนั้น ไพศาล หวังพานิช (2526, น. 148) ได้เสนอแนะวิธีเขียน ดังนี้

(1) ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวในปัจจุบัน จะทำให้ทราบเจตคติของบุคคลนั้นในปัจจุบัน การกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตอาจไม่สามารถวัดเจตคติของบุคคลนั้นในอดีต เนื่องจากเจตคติในเรื่องปัจจุบันอาจเปลี่ยนไปแล้ว

(2) เป็นข้อความที่เขียนในแง่ของความรู้สึก ความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหลีกเลี่ยงข้อความที่ถามข้อเท็จจริง (Fact) เพราะจะเป็นการตอบตามความจริงมากกว่าความรู้สึกนึกคิด

(3) ข้อความที่ถามต้องได้คำตอบที่สามารถแปลความได้ คือสามารถบอกทิศทางและระดับความคิดเห็นได้

(4) ข้อความที่บรรจุลงในสเกล จะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นทั้งด้านบวกและลบคละกัน

(5) ข้อความที่ถามสั้น เข้าใจง่าย ต้องมีความเป็นปรนัยชัดเจน ไม่กำกวม

(6) ข้อความหนึ่งควรถามความคิดเห็นเพียงเรื่องเดียวหรือประเด็นเดียว

(7) ใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นกลางๆ ไม่โน้มเอียงไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง หลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด เท่านั้น เพียงแต่

(8) ไม่ถามนอกเรื่องที่จะศึกษา

จากการศึกษาด้านเจตคติจะเห็นว่า การวัดเจตคติสามารถทำได้โดยการใช้เครื่องมือ คือแบบสอบถาม หรือแบบวัดเจตคติ เพราะการวัดเจตคตินั้น เป็นการวัดความรู้สึกภายในที่มีต่อสิ่งนั้นๆ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยมีรายการประเมินทั้งด้านบวกและลบสลับกัน และในแต่ละด้านได้แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความรู้สึก

และ 3) ด้านความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

2.8.5 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นพฤติกรรมทางสมองในการแสดงความรู้สึกนึกคิด เป็นสภาพทางจิตใจ ซึ่งไม่สามารถวัดได้โดยตรง การวัดเจตคตินิยมวัดออกมาทั้งทางบวกและทางลบ ทางบวก หมายถึง เจตคติในทางที่ดี ส่วนทางลบ หมายถึง เจตคติไปในทางตรงกันข้าม ซึ่งมีผู้ให้หลักการวัดเจตคติ ดังนี้

อนาสต์าซี (Anastasi, 1986, p. 453) ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องการการวัดเจตคติไว้ว่า เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปพาดพิง (Infered) จากพฤติกรรมภายนอกโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ หรือไม่ใช้ภาษาเป็นสื่อ

เทอร์สโตน (Thurstone, 1982, p. 479) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การวัดเจตคติจะวัด โดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดในรูปของความคิดเห็น (Opinion) หรือการแสดงออกทางภาษา (Verbal Expression) แต่ในการวัดนี้อาจเกิดความไม่แน่นอน หากผู้ตอบบิดเบือน หรือตอบไม่ตรงกับใจจริง

ไพศาล หวังพานิช (2526, น. 147) กล่าวว่า การวัดเจตคติเป็นเรื่องที่ย่างยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคล คุณลักษณะดังกล่าวมีการ แปรเปลี่ยนได้ง่าย ดังนั้นการวัดเจตคติต้องอาศัยหลักดังนี้

- 1) ต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น (Basic Assumption)
- 2) ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลมีลักษณะคงที่อยู่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทำให้เราสามารถวัดได้
- 3) เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง ต้องวัดโดยทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลจะ แสดงออกต่อเหตุการณ์ต่างๆ
- 4) เจตคตินอกจากจะวัดในรูปทิศทางของความรู้สึก เช่น สนับสนุนคัดค้าน ยัง สามารถวัดขนาดและปริมาณมากน้อยหรือความเข้มของเจตคติอีกด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า การวัดเจตคติจะต้องมีสิ่งประกอบ 3 สิ่ง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าซึ่งเป็นข้อความเกี่ยวกับรายละเอียดในสิ่งนั้น และการตอบสนองของบุคคลที่ถูกวัด สิ่งเร้าที่นิยมใช้คือ ข้อความวัดเจตคติ เป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคล ตอบสนองออกมาในระดับความรู้สึก การสรุปผลในเรื่องของเจตคติจะอาศัยผลสรุปจากการ ตอบสนองต่อสิ่งเร้าจำเป็นอย่างยั้งที่การวัดนั้นจะต้องครอบคลุมคุณลักษณะต่างๆ เพื่อผลจากการสรุป จะได้ตรงกับความจริงมากที่สุด ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาไทย ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

จำนวน 20 ข้อ โดยมีรายการประเมินทั้งด้านบวกและลบสลับกัน เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

พุลศรี กิจเฉลา (2544) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พจนา เขียนสะอาด (2547) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC อยู่ในระดับมาก

ภาวนา ดาวเรือง (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2 ด้าน ได้แก่

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามลำดับ

มาลา พานอังกาบ (2550) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC กับการสอนตามคู่มือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีเจตคติในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภาดา หอมเกษร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC กับกลุ่มการเรียนรู้ตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์จอห์น บัณฑิตส์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู และผลเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน

แสนประเสริฐ ปานเนียม (2552) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC แตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่สอน โดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการอ่านและการเขียนระหว่างนักศึกษารุ่นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ตามระดับความสามารถแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีระดับความสามารถเก่งมีผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม กลุ่มที่มีระดับความสามารถปานกลางอยู่ในระดับดี และกลุ่มที่มีระดับ

ความสามารถอ่อนอยู่ในระดับพอใช้ นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ตามลำดับ

อุมพร ทศนุรักษ์ (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและ
ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC
กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่
ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC หลังการทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
นอกจากนี้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มี
ความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่
ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC หลังการทดลองมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียน
ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สตีลส์ (Steals, 1990) ได้ศึกษาด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบ
ร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC กับนักเรียนเกรด 9 และ 11 จำนวน 81 คน ผลการทดลองพบว่า คะแนน
ทดสอบมาตรฐานในการอ่านและเขียนของนักเรียนกลุ่มเกรด 9 เป็นที่น่าพอใจ ส่วนกลุ่มทดลองใน
กลุ่มนักเรียนเกรด 11 ลดลงทั้งการอ่านและการเขียน

สกินส์ (Skeans, 1991 อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2537, น. 38) ศึกษาเกี่ยวกับผล
ของการเรียนโดยวิธี CIRC ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะรวมทางภาษา โดยทำการทดลองกับ
นักเรียน 2 ระดับชั้น คือ นักเรียนเกรด 3 จำนวน 310 คน ครูผู้สอนจำนวน 24 คน และนักเรียนเกรด 5
จำนวน 320 คน ครูผู้สอนจำนวน 18 คน ในการทดลอง ครูผู้สอนทั้ง 2 ระดับชั้นใช้ขั้นตอนการสอน
โดยวิธี CIRC เปรียบเทียบกับวิธีสอนอีกวิธีหนึ่ง จากการทดลองพบว่า การเรียนโดยวิธี CIRC ทำให้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนเกรด 3 ดีขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ส่วนนักเรียนเกรด 5
ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนดีขึ้นมากเช่นเดียวกัน

สชุนเดลอ (Schundler, 1992) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการอ่าน
จับใจความของนักเรียนเกรด 2 จำนวน 16 คน จากการสอนโดยใช้รูปแบบ CIRC และการเรียนร่วมกัน
กับเพื่อนในการสอนอ่านตามปกติ โดยใช้เวลาในการทดลอง เป็นเวลา 20 สัปดาห์ กลุ่มทดลองได้รับ

การสอนด้วยเทคนิค CIRC ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีการสอนตามปกติและแบ่งกลุ่มตามปกติ สอนอ่านโดยการสอนทั้งชั้นแบบดั้งเดิมร่วมกับนักเรียนกลุ่มย่อยที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน SRA (Science Research Associate) ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้รูปแบบ CIRC จะแสดงให้เห็นถึงคะแนนพัฒนาการความเข้าใจในการอ่านได้ดีกว่า

แบรมเลตต์ (Bramlett, 1994) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการอ่านจับใจความโดยใช้โปรแกรม CIRC กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 198 คน จาก 6 ห้องเรียน เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ (California achievement test) จากกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่ำ มีความพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม CIRC

สลาบิน (Slavin, 1995) ได้ศึกษาผลระยะยาวของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC ในการสอนอ่านและภาษาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อการอ่านภาษาศาสตร์ และความตระหนักรู้ในเมตาคอกนิชัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-6 ทำงานตามโปรแกรม CIRC โดยใช้ทีมที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันในกิจกรรมการอ่านและเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ครูให้ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการจับใจความและกระบวนการเขียนในการสอนเขียนและภาษาศาสตร์ และยังศึกษากับนักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียนปกติ และเข้าร่วมกิจกรรมในทีมแบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นนักเรียนจำนวน 635 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC และเปรียบเทียบกับนักเรียน 644 คน ที่สอนแบบดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการ จำนวน 72 คน ในโปรแกรม CIRC นำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนพิการ 65 คน จากโรงเรียนที่สอนแบบดั้งเดิม ผลการศึกษาเมื่อผ่านระยะเวลา 1 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์และการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบดั้งเดิม เมื่อระยะเวลา 2 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนดั้งเดิม ซึ่งเรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีความตระหนักรู้ในวิธีเมตาคอกนิชันมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียน CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์ การอ่านจับใจความ และการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนพิการในโรงเรียนแบบดั้งเดิม ไม่มีความแตกต่างกันในทัศนคติที่มีต่อการอ่าน และการเขียนอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC กับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและมีผลต่อผู้เรียนทั้งในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ การจัดการเรียนรู้ ตลอดจนทักษะต่างๆ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะรูปแบบการสอนมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้พัฒนาในด้านการอ่านและการเขียนทางภาษาโดยเฉพาะ ซึ่งสามารถนำมาใช้กับผู้เรียนได้ทุกระดับ กอปรกับผู้วิจัยได้นำวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที มาร่วมกับการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้หยุดคิด วิเคราะห์ และพิจารณาไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ เพื่อทบทวนความรู้เดิมและเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ในการค้นหาคำตอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เป็นอย่างดี และเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 44 คน โดยมาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบมาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คละความสามารถ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 22 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 22 คน

3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

3.2.1.1 เครื่องมือในการทดลอง มี 2 ชนิด คือ

1) แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (1) ขั้นเตรียมความพร้อม (2) ขั้นสอน (3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และ (4) ขั้นสรุปและประเมินผล จำนวน 5 แผนๆ ละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที ใช้เวลารวม 10 คาบ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญ

- ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญ

- ประโยคใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญ

- ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความจากนิทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

2) แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ (3) ขั้นสรุปและประเมินผล จำนวน 5 แผนๆ ละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที ใช้เวลารวม 10 คาบ โดยใช้เนื้อหาเดียวกับกลุ่มทดลอง

3.2.1.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด คือ

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.50 - 0.64 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24 - 0.62 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2) แบบบันทึกภาคสนาม ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนตลอดการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ

3) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีรายการประเมินเกี่ยวกับด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลการวิเคราะห์มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.2.2.1 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการทดลอง

1) การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มทดลอง มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ ขอบข่ายของเนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

(2) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

(3) ศึกษาขั้นตอน วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

(4) กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ ข้อความที่มีลักษณะของใจความสำคัญอยู่ในส่วนต่างๆ ของข้อความ นิทานและบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(5) ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที จำนวน 5 แผนๆ ละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที ใช้เวลารวม 10 คาบ

(6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความสอดคล้องและความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

(7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแผนในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหาและโครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.93 โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยค่า IOC ≥ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม

(8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้วไปปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อนำมาใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสุขบุญพิริยธรรมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้ภาษาและระยะเวลาตามที่กำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มทดลอง

2) การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มควบคุม มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

(2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดแนวการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู เพื่อเป็นแนวในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

(3) กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ ข้อความที่มีลักษณะของใจความสำคัญอยู่ในส่วนต่างๆ ของข้อความ นิทานและบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(4) ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที ใช้เวลารวม 10 คาบ

(5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความ

สอดคล้องและความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

(6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแผนในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหาและโครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.92 โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ค่า IOC ≥ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม

(7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้วไปปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อนำมาใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสุขบุญศิริการาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้ภาษาและระยะเวลาตามที่กำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มทดลอง

3.2.2.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1) ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

(2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับเทคนิควิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ

(3) วิเคราะห์และกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาให้ครอบคลุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผน เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ และสร้าง

ตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยแบ่งพฤติกรรมการวัดออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์

(4) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก โดยสร้างข้อสอบมากกว่าจำนวนข้อสอบที่ต้องการทดสอบ 2 เท่า รวม 60 ข้อ โดยมีสัดส่วนจำนวนข้อในแต่ละตัวชี้วัดตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานตัวชี้วัด เนื้อหาของข้อสอบและพฤติกรรมที่ต้องการวัด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

(6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความเหมาะสมของตัวเลือก เพื่อให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาจากแบบวัดที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 185-186) แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

(7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสุขบุญฤทธิการาม จำนวน 42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว เพื่อทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

(8) นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบมากกว่าหนึ่งคำตอบให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจสอบคะแนนเรียบร้อยแล้ว นำมาเรียงค่าคะแนนจากสูงไปหาต่ำโดยแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย กลุ่มสูง 1 ชุด กลุ่มต่ำ 1 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นเป็นรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 215-217) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่ตรงตามเกณฑ์มากที่สุด

จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.50 - 0.64 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 - 0.62

(9) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, น. 215-217) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

(10) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่คัดเลือกและปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

(11) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2) การสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติ วิธีการและหลักการวัดเจตคติ เครื่องมือวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

(2) สร้างแบบวัดเจตคติต่อเรียนวิชาภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดเจตคติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อคำถามประเภททางบวก

5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เห็นด้วย

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อคำถามประเภททางลบ

5 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วย

1 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

(3) นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และการใช้ภาษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสุขบุญธรรมาราม จำนวน 42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

(4) นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ได้ทดลองใช้มาปรับปรุงข้อความที่ไม่ชัดเจนหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในข้อความแต่ละข้อ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

(5) นำแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย มาหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าความเชื่อมั่นของการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ ลี เจ ครอนบาค (Lee J. Cronbach) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

(6) นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ จำนวน 44 คน

3.2.3 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Posttest - Only Control Group Design (พ่องพรรณ ดริยมงคลกุล และสุภาพ นัทรารณณ์, 2555, น. 63) ซึ่งมีลักษณะการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	การทดลอง	ทดสอบหลังการทดลอง
ER	X	O
CR	-	O

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง
C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม
R	หมายถึง	การสุ่ม
X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
O	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 22 คน โดยลดความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อนในจำนวนที่เท่ากัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้ผ่านการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน โดยใช้เวลา 50 นาที เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกก่อนการทดลอง ดังนี้

คะแนนตั้งแต่ 21 - 25 กลุ่มเก่ง

คะแนนตั้งแต่ 15 - 20 กลุ่มปานกลาง

คะแนนตั้งแต่ 0 - 14 กลุ่มอ่อน

โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนในกลุ่มเก่ง จำนวน 6 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 12 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 4 คน

3.3.2 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล สำหรับวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที ผู้วิจัยนำไปเสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นสอนและขั้นปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนได้หยุดคิดวิเคราะห์ และพิจารณาไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ โดยครูคอยใช้คำถามถามนำเพื่อกระตุ้นและเป็นแนวทางให้นักเรียนในการค้นหาคำตอบ ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที และเมื่อสอนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว จะมีการทดสอบย่อยเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและดูพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.3.3 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ขั้นสรุปและประเมินผล สำหรับการทดสอบย่อยทำเช่นเดียวกันกับกลุ่มทดลอง

3.3.4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และเมื่อสอนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยจะทำการบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และแบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของแต่ละแผนเพื่อนำข้อมูลไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

3.3.5 เมื่อนักเรียนได้เรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการวัดก่อนการทดลอง

3.3.6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test Independent) และข้อมูลจากแบบบันทึกภาคสนามใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.3.7 ให้นักเรียนทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test Independent)

ตารางที่ 3.2 กำหนดการสอน: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วัน/เดือน/ปี	เวลา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวน (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
28 ก.ค. 57	E 08.30 – 10.30 น. C 13.00 – 15.00 น.	1	การอ่านจับใจความสำคัญ - ประโยคใจความสำคัญ อยู่ต้นย่อหน้า	2	E หมายถึง เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง
29 ก.ค. 57	C 08.30 – 10.30 น. E 13.00 – 15.00 น.	2	การอ่านจับใจความสำคัญ - ประโยคใจความสำคัญ อยู่ท้ายย่อหน้า	2	C หมายถึง เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม
30 ก.ค. 57	E 08.30 – 10.30 น. C 13.00 – 15.00 น.	3	การอ่านจับใจความสำคัญ - ประโยคใจความสำคัญ อยู่กลางย่อหน้า	2	
31 ก.ค. 57	C 08.30 – 10.30 น. E 13.00 – 15.00 น.	4	การอ่านจับใจความจาก นิทาน	2	
1 ส.ค. 57	E 08.30 – 10.30 น. C 13.00 – 15.00 น.	5	การอ่านจับใจความจาก บทร้อยกรอง	2	
			รวม	10	

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองเพื่อการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

3.4.1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแต่ละกลุ่ม

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test Independent) และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายเพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test Independent) เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

3.4.1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกภาคสนาม โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นว่าดีหรือไม่ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้ดีขึ้น โดยเสนอผลที่ได้ในรูปแบบความเรียง

3.4.2 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.2.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X})
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3.4.2.2 สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test Independent)

2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบค่าที (t - test Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.1

4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.2

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.3

4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนแล้วไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แต่หลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	22	25.18	2.40	3.02*	.004
กลุ่มควบคุม	22	22.68	3.05		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม**

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

รายการประเมิน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ	4.36	0.85	เห็นด้วย	4.18	0.50	เห็นด้วย
2. ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเอง ไม่จำเป็นต้องเรียนมาก	3.82	0.66	เห็นด้วย	3.59	0.80	เห็นด้วย
3. การเรียนภาษาไทยทำให้เป็นคนช่างสังเกต และมีความรอบคอบมากขึ้น	4.27	0.55	เห็นด้วย	3.82	0.66	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายข้อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

รายการประเมิน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ภาษาไทยเป็นวิชาที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	4.32	0.72	เห็นด้วย	3.86	0.71	เห็นด้วย
5. วิชาภาษาไทยมีเนื้อหาที่ยุ่งยากซับซ้อน	4.09	0.75	เห็นด้วย	3.64	0.73	เห็นด้วย
6. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ฉันมีทักษะพื้นฐานในการอ่านจับใจความได้ดี	4.50	0.60	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.23	0.75	เห็นด้วย
7. ขณะเรียนวิชาภาษาไทย ฉันจะตั้งใจและติดตามโดยไม่รู้สึغبื่อหน่าย	4.41	0.59	เห็นด้วย	4.05	0.49	เห็นด้วย
8. ฉันรู้สึกหงุดหงิดเมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย	3.95	0.49	เห็นด้วย	3.82	0.73	เห็นด้วย
9. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ฉันมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.82	0.40	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.18	0.80	เห็นด้วย
10. ฉันรู้สึกสนุกกับการอ่าน เมื่อสามารถเรียบเรียงเรื่องราวและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	4.32	0.65	เห็นด้วย	4.18	0.50	เห็นด้วย
11. ทุกครั้งที่เรียนวิชาภาษาไทย ฉันต้องการให้เวลาหมดไปโดยเร็ว	4.05	0.58	เห็นด้วย	3.82	0.66	เห็นด้วย
12. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยด้วยความเต็มใจ	4.77	0.43	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.50	0.74	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ฉันทบทวนบทเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนจะถึงชั่วโมงเรียนภาษาไทย	4.68	0.65	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.05	0.65	เห็นด้วย
14. ฉันจะเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยเมื่อมีผลต่อคะแนนเท่านั้น	4.45	0.67	เห็นด้วย	3.91	0.75	เห็นด้วย
15. เมื่อครูให้ทำแบบฝึกเสริมทักษะ ฉันจะรีบลงมือทำทันที	3.95	0.58	เห็นด้วย	3.86	0.77	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

รายการประเมิน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. ความรู้จากวิชาภาษาไทยเป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.91	0.29	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.68	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17. ปัจจุบันไม่ต้องฝึกฝนด้านการอ่านจับใจความแล้ว เพราะมีแหล่งสืบค้นต่างๆ มากมาย	4.73	0.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.23	0.69	เห็นด้วย
18. วิชาภาษาไทยทำให้นันทินิสัยรักการอ่าน	4.77	0.43	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.32	0.65	เห็นด้วย
19. ฉันชอบเรียนวิชาอื่นมากกว่าวิชาภาษาไทย	4.14	0.64	เห็นด้วย	3.77	0.61	เห็นด้วย
20. ฉันมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	4.86	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.59	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ภาพรวม	4.41	0.23	เห็นด้วย	4.06	0.26	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายชื่อของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม เห็นด้วยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ความรู้จากวิชาภาษาไทยเป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ฉันมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และการเรียนวิชาภาษาไทยทำให้นันทินิสัยรักการอ่าน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ สำหรับระดับความคิดเห็นของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเอง ไม่จำเป็นต้องเรียนมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.66)

กลุ่มควบคุม พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ความรู้จากวิชาภาษาไทยเป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ฉันมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.59) และฉันเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยด้วยความ

เต็มใจ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.74) ส่วนระดับความคิดเห็นของการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเองไม่จำเป็นต้องเรียนมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.80)

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	22	4.41	0.23	4.66*	0.000
กลุ่มควบคุม	22	4.06	0.26		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์พบว่า หลังการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการบันทึกข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่นักเรียนได้รับซึ่งสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที พบว่า นักเรียนร้อยละ 90 มีความกระตือรือร้นและสนใจในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี กล่าวซักถามคุณครูเมื่อพบข้อสงสัย และตอบคำถามอย่างมีเหตุผล ซึ่งก่อนตอบจะสังเกตได้ว่า นักเรียนจะมีการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนเสมอ และที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด และมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียนได้เป็นอย่างดี

นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนร้อยละ 86 มีความกระตือรือร้นและสนใจในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เข้าเรียนตรงเวลา แต่การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมบางครั้งคุณครูต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การร่วมแสดงความคิดเห็น หรือการตอบคำถามเมื่อครูถาม บางแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามได้เป็นอย่างดี แต่ก็พบว่ายังตอบนอกประเด็น ซึ่งคุณครูก็พยายามใช้คำถามนำเพื่อให้ให้นักเรียนสังเกตและใช้เหตุผลในการตอบมากขึ้น นอกจากนี้ จากการสังเกตนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรม เมื่อนักเรียนพบปัญหาหรือข้อสงสัย นักเรียนจะไม่กล้าซักถาม ส่งผลให้งานค่อนข้างล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด และจากการทำแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า นักเรียนจะต่างคนต่างทำ ไม่ค่อยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเท่าที่ควร เพราะอาจเกรงว่างานจะเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนด การมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียนก็พบว่ายังน้อยมาก ซึ่งครูต้องคอยใช้คำถาม นำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ช่วยส่งเสริมด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม และเมื่อผู้วิจัยได้นำวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เข้ามาร่วมในการจัดการเรียนรู้ ก็พบว่า นักเรียนรู้จักไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบก่อนตอบเสมอ ซึ่งช่วยให้ผู้ตอบมีความมั่นใจและได้คำตอบที่ถูกต้องมากขึ้น

4.2.2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้

จากการสังเกตของผู้วิจัย ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที พบว่า นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความเป็นกันเองและรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี มีความภาคภูมิใจเมื่อกลุ่มของตนเองได้รับรางวัล และจากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนชอบการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าว เพราะรู้สึกว่าครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนดี มีสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้

กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ บรรยากาศในการเรียนรู้จะเป็นการแข่งขันมากกว่าการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันยังพบว่าน้อยมาก และจากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนชอบที่ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน

มีสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และบางคนชอบในเวลาที่คุณเองได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติต่างก็มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ เนื่องจากครุมีความเป็นกันเองกับนักเรียน มีสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย แต่การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พบว่า กลุ่มทดลองมีมากกว่ากลุ่มควบคุม

4.2.3 ด้านประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ

จากการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สามารถสรุปผลการสังเกตได้ดังนี้

4.2.3.1 ผลการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เป็นการเรียนที่จัดให้นักเรียนเข้าเป็นกลุ่มโดยคละความสามารถ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรม จนสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับมีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงมีผลทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติที่นักเรียนต่างคนต่างทำด้วยตนเอง

4.2.3.2 การปรับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน ได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ฟังพาท้ายซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มนั้นมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่งสามารถช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จได้ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์และเกิดเจตคติที่ดีต่อกัน โดยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มีปฏิสัมพันธ์ต่อเพื่อนสมาชิกด้วยกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4.2.3.3 ทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี การเรียนแบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะในการทำงานร่วมกันที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ ความ

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และทักษะการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งพบว่า
นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้
การปรับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี พบว่า
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที มีมากกว่า
กลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.3.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน

5.3.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 44 คน โดยมาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบมาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ทดสอบความสามารถ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 22 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 22 คน

5.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนาจากรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที จำนวน 5 แผน

5.3.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการสอนของกลุ่มมือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 แผน

5.3.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.50 - 0.64 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24 - 0.62 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Method : KR-20) เท่ากับ 0.89

5.3.3.4 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อแล้ว ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 0.79 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ ลี เจ คอนบาค (Lee J. Conbach) เท่ากับ 0.84

5.3.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยดำเนินการทดลองด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยสอนกลุ่มละ 5 วันๆ ละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ใช้เนื้อหาเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสอน ดังนี้

5.3.4.1 จัดปฐมนิเทศก่อนการทดลอง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายและจุดประสงค์ของการเรียน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.3.4.2 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 50 นาที เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น ผลการทดสอบ ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

5.3.4.3 ดำเนินการทดลองโดยการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นดังนี้ กลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และกลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

5.3.4.4 ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนการทดลอง

5.3.4.5 ตรวจสอบผลการทดสอบและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.3.4.6 ให้นักเรียนทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

5.4.2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

5.5 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

5.5.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.5.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.6 การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.6.1 จากสมมติฐานข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อูมาพร ทศนุรักษ์ (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา หอมเกษร (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา พานอังกาบ (2550) ที่ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลศรี กิจเฉลา (2544) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทย และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่

ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จากผลการวิจัยแสดงว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ฝึกและพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเฉพาะ เหมาะสมสำหรับที่จะใช้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยตรง ซึ่งมีขั้นตอนการฝึกที่ชัดเจน นอกจากนี้ วัตถุประสงค์หลักของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก็คือ การใช้กลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยความสามารถ สมาชิกภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การทำกิจกรรมร่วมกันเช่นนี้ ทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า เพราะในกลุ่มต้องร่วมกันคิดและอธิบายโดยตลอดในทุกกิจกรรมที่กำหนดให้ฝึกและปฏิบัติ ดังที่ จอยซ์และเวล (Joyce & Weil 1986, อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี 2545, น. 165) ได้กล่าวว่า การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยเหลือแนะนำกัน เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยเดียวกัน จะสามารถสื่อสารและทำให้เข้าใจง่ายกว่าที่ครูสอน นอกจากนั้น การเสริมแรงทางบวกโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้นและพยายามปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดพื้นฐานด้านจิตวิทยาที่ว่าด้วยการเสริมแรงเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการจะเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวก จึงเป็นไปตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) เกี่ยวกับการเสริมแรงว่า การเสริมแรงทางบวกด้วยการให้รางวัลเป็นสิ่งที่ผู้รับพอใจจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น (Skinner, 1976 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, น. 20-21)

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีการทดสอบเพื่อตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ทำให้นักเรียนได้รับรู้ผลการเรียนของตนเอง ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ทุกแผนจะต้องคิดคะแนนพัฒนาเฉลี่ยของกลุ่มแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ถ้ากลุ่มใดได้คะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดก็จะได้รับรางวัลเป็นเครื่องหมายแห่งความสำเร็จของกลุ่ม ดังนั้นนักเรียนจึงรับรู้ผลการเรียนของตนเองในทุกแผนการจัดการเรียนรู้และพยายามที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้ของตนเองให้มีคะแนนเพิ่มขึ้น และจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนในระหว่างเรียน พบว่า จากแผนการจัดการเรียนรู้แรกๆ นักเรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยครูต้องคอยอธิบายและเน้นให้เห็น

ความสำคัญของการทำงานกลุ่มที่สมาชิกทุกคนต้องให้ความร่วมมือกันในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ซึ่งจากการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย เมื่อเห็นเพื่อนได้รับรางวัล จึงมีการปรับพฤติกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานกลุ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้มีกลุ่มที่ได้รับรางวัลมากขึ้นในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

การให้รางวัลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนตามรูปแบบนี้ เพราะจะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามวัตถุประสงค์อย่างมีเป้าหมาย แต่ก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ซึ่งผู้สอนได้พยายามชี้แจงให้นักเรียนเห็นว่า การแข่งขันนั้นไม่ใช่การแข่งขันกับเพื่อน แต่เป็นการแข่งขันกับตัวเองเพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด และรางวัลเป็นเพียงผลของความสำเร็จเท่านั้น ไม่ใช่เป้าหมายหลักของการเรียน ดังนั้น การจัดการกิจกรรมที่ใช้การแข่งขันและการให้รางวัลจึงเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลการเรียนที่สูงขึ้นเป็นลำดับ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที (Three - Minute Pause) ที่ได้พัฒนาขึ้นโดย เรย์มอนด์ จอนส์ (Raymond Jones, อ้างถึงใน ทรงศรี สรณสถาพรและอัจฉราพร จันทพร, ออนไลน์) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่มีการจัดแบ่งเวลาให้ผู้เรียนได้หยุดคิด วิเคราะห์ และพิจารณาไตร่ตรองความคิดอย่างรอบคอบ วิธีดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกรมวิชาการ (2545, น. 37) ที่ระบุว่า สถานศึกษาควรพัฒนาการคิดไตร่ตรองให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพราะการคิดไตร่ตรองจะช่วยให้การคิดนั้นมีความรอบคอบ โดยครูต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถเชื่อมโยงความคิดที่เคยมีมาหรือกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันกับประสบการณ์และสิ่งที่คาดหวังไว้ ดังนั้นหากผู้เรียนได้ฝึกการคิดไตร่ตรองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจกับปัญหา และสามารถหาแนวทางแก้ไขและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จากการที่ผู้วิจัยได้นำวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที มาประกอบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า ก่อนนักเรียนจะตอบหรือแสดงความคิดเห็น นักเรียนจะมีการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนตอบเสมอ ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้คำตอบที่ถูกต้องและมีความมั่นใจในการตอบมากขึ้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสูงขึ้นเป็นลำดับ และจากการสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีการคิดไตร่ตรอง 3 นาที แต่ละกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มดังกล่าวมีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

5.6.2 จากสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา พานอังกาบ (2550) ได้เปรียบเทียบเจตคติในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC กับการสอนตามคู่มือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีเจตคติในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา ดาวเรือง (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ แสนประเสริฐ ปานเนียม (2552) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิถีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการฝึกเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายและมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สมาชิกภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งก่อให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น และช่วยให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่ม เป็นการสร้างพลังในทางบวกและสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น เพราะผู้ที่เรียนอ่อนกว่าก็จะไม่รู้สึกลัวโดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้งและมีความมั่นใจในการตอบมากขึ้น เพราะมีเพื่อนสมาชิกที่เก่งกว่าคอยให้ความช่วยเหลือ สำหรับเพื่อนสมาชิกที่เรียนเก่งกว่า เมื่อให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยกันก็ยิ่งทำให้ตนเองมีความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดีขึ้น เห็นคุณค่าของตนเองและเกิดความภาคภูมิใจที่ตนมีส่วนช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในกลุ่ม หลังจากทำกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้ว จะมีการนำคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มมาหาค่าเฉลี่ย หากกลุ่มใดที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะได้รับรางวัลและเกียรติบัตร และนั่นก็หมายถึง ความสำเร็จ

ร่วมกันของกลุ่มในการนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวย่อมส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างเจตคติที่ดีดังกล่าวของทวี ท่อแก้ว และอบรม สีนภิบาล (2517, น.57) ที่กล่าวว่า การทำให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่เรียนรู้ เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนอย่างแท้จริงมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัด ย่อมส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการเรียนรู้ อันจะเป็นผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.7.1.1 ครูควรศึกษาวิธีการและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที มาเป็นอย่างดี เพราะการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียน ซึ่งระยะแรกนักเรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคย ดังนั้น ครูควรให้เวลานักเรียนได้ปรับตัว โดยการเสริมแรง เช่น การให้กำลังใจ คำชมเชย หรือรางวัล ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน

5.7.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้น ซึ่งแต่ละขั้น ครูควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อลดปัญหาในการใช้เวลาเกินกำหนด

5.7.1.3 ครูต้องคอยเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้สังเกตการณ์ ตลอดจนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมให้ดี เพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.7.1.4 ครูควรสะท้อนผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนทราบจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของตนเองและของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

5.7.1.5 ครูสามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น โดยครูควรกำหนดเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะและความสามารถของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

5.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

5.7.2.1 ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที เพื่อส่งเสริมความสามารถในด้านการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป

5.7.2.2 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ไปปรับใช้กับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **หลักการพื้นฐานการสอนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2546). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์. (2540). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- กรมอนามัย. (2553). **นิทานอีสป**. นนทบุรี: กรมอนามัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). **รายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. กรุงเทพฯ: สกสศ.ลาดพร้าว.
- กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- กัญญา ลินทรต้นกุล. (2540). **การประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัลยา ขวนมาลัย. (2539). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จารุณี ศรีเผือก. (2554). **การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ญาดา หอมเกษร. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC
กับกลุ่มการเรียนรู้ตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา).
- ทรงศรี วรรณสถาพรและอัจฉราพร จันทร์สร. กิจกรรมเสริมการอ่าน. สืบค้นจาก
<http://www.la.mahidol.ac.th>
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันภิบาล. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โพธิ์สามต้นการพิมพ์.
- ทีศนา แจมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2544). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย1 หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธีรวิมล เอกะกุล. (2542). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. (2542). เทคนิคการจัดการเรียนการสอน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล จิวแพ. (2549). ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- นาฏยา ชมวิชา. (2547). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านศิลปะของ
นักศึกษาหลักสูตรศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยช่างศิลปะ
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร).
- น้ำทิพย์ ท่วมเพชร. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
กับความสามารถพื้นฐานอาชีพต่างๆ ของนักศึกษาช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- บันลือ พฤษะวัน. (2534). วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวัดผลและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา. (2549). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). ลักษณะและการใช้ภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2547). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศกาศรี เย็นสุข. (2542). การอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล และสุภาพ นัฏราภรณ์. (2555). การออกแบบการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2547). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- พจนา เขียนสะอาด. (2547). การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกับเทคนิค CIRC. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พจมาน เทียนมนัส. (2539). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบภาพ การแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบกรวาดภาพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL - PLUS กับวิธีการสอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พุดศรี กิจเฉลา. (2544). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบCIRC กับการสอนตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2543). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภาวนา ดาวเรือง. (2550). การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ภูริภัทร ทิศร. (2543). การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- มนิรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2532). การอ่านเพื่อชีวิต. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- มณฑนา บุญปู้. (2545). การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- มาลา พานอังกาบ. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี).
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับบลิเคชั่นส์.
- รุ่งสุรีย์ สิงหาราช. (2543). การศึกษาเชิงวิเคราะห์รูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ส่งผลต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรพรรณ สิทธิเลิศ. (2537). ผลของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรรณภา ชันชชัย. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เรียนจากวิธีการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้กับวิธีการสอนตามปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2539). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วารภรณ์ รักรัตนิจ. (2535). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2545). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภ กันทรัพย์. (2534). แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน : แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อการขยายโอกาสการศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- วารุณี พรหมคุณ. (2549). การอ่านและส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิริยะ สิริสิงห. (2537). การสร้างวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์อย่างมีวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบและวิธีสอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความสำคัญ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรีรัตน์ เจริญถิ่นจันทร์. (2538). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศศิธร ธัญลักษณ์านนท์. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ: เวิร์ดเอดดูเคชั่น.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2542). อ่านเร็วอย่างเข้าใจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2547). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริวรรณ เสนา. (2541). การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- สิวพร โกศิยะกุล. (2546). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก กัททิยชนี. (2546). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กอพลินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ศิริวรรณ สุวรรณอาภา. (2523). ระบบการเรียนการสอนในเอกสารการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). ทางสู่ความสำเร็จในการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2556). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555. ปทุมธานี: สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2555). ประกาศผลสอบ O-Net. สืบค้นจาก <http://www.niets.or.th>
- สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2527). ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). การวัดและการประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนาญ นิธิพุทธากุล. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุปาณี พัดทอง. (2545). การใช้ภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แสนประเสริฐ ปานเนียม. (2552). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธี
สอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- อรนุช ลิ้มศิริ. (2544). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- อรุณณี สายเสมา. (2541). ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.
- อัมพร สุขเกษม. (2543). การส่งเสริมการอ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร, มกราคม.
- อุมาพร ทศนุรักษ์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการ
อ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับ
การสอนอ่านตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- Allport, G. W. (1969). **Handbook of serial psychology**. Massachusetts, MA: Clark University
- Anastasi, Anne. (1986). **Psychological testing**. New York, NY: Macmillan.
- Arends, Richard I. (1994). **STAD Learning to Teach** (3rd ed). New York, NY: McGraw-Hill.
- Baroody, Arther J. (1993). **Problem Solving Reasoning and Communicating, K-8: Helping
Children Think Mathematically**. New York, NY: Macmilan.
- Bloom, Benjamin S. (1976). **Human Characteristic and School Learning**. (5th ed). New York,
NY: Kingsport.
- Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, Hand book I: The Cognitive
Domain**. New York, NY: Mckey.
- Bramlett, Ronald. (1994). Implementing Cooperative Learning: A Field Study Evaluating Issues for
School - Based Consultant. In **Journal of school Psychology**.(pp. 78).
- Carr, Eileen M.; Other. (1983). The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of
Expository text. **Journal of Reading Ballavior**. Vol.,Num(pp. 94).
- De Bono, Edward. (1992). **Six Thinking Hats for School**. London, England: Hacle Brownow
Education.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Flood, J. (1986). **The Text the student and the Teacher: Learning from Exposition in Middle School.** The Reading Teacher.
- Frost, S.H. (1998). Festerling the Critical Thinking of College Women Through Academic Advising and Faculty Content. **Journal of College Student Development.**(pp. 73).
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed). New York, NY: Mc Graw - Hill.
- Johnson, D.W; & Johnson, R.T. (1987). **Joining Together Group Theory and Group Skills.** [n.p.].
- Kagan. (1994). **Spencer Cooperative Learning.** New Jersey, NJ: Kagan Cooperative Learning.
- Lono, Luz Paredes. (1987). **Teaching Reading Skills: A Guide for the New ESZ Teaching.** In A TESOL Professional Anthology: Listening Speaking and Reading. edited by Carol Cargill. Illinois, ILL: Volumned Publishers.
- Miller, Wilmatt. (1990). **Reading comprehension activities Kit.** The United State in America: The Center for Applied Research in Education.
- Ruddell, M.R. (2002). **Vocabulary knowledge and comprehension: A comprehension process view of complex literacy relationships.** New York, NY: International Reading Association.
- Schundler, E.T.(1992). **The Effect of Cooperative Learning on Comprehension: An Analysis of the Effect of a Modified CIRC Instructional Approach and Cooperative Learning Partnerships on Reading Comprehension.** New Jersey, NJ: Kean College.
- Skinner. (1976). **Cognitive Development: Pre - requisite Thinking.** The clearing House.
- Slavin, R.E. (1995). **Cooperative Learning : Theory Research and Practice.** Englewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.
- Steals, Melvin Howard. (1990). Development to an Adapted Cooperative Learning Strategy in a Secondary Chapter I Option 4 Reading English Language Rats Paining Program. **English Language Arts.**(pp. 98).
- Thurstone, L. (1982). **Attitude can by Measured.** New York, NY: John Wiley and Sons.
- Wainwright, Gardon R. (1997). **Rapid Reading Made Simple.** Great Britain: W.H.Allen.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง คณบดี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.ศุภวรรณ ตังจพิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
3. ดร.ไอลดา คล้ายสำริด ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2
4. นางเกศรินทร์ จิตรสังข์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2
5. นางวัลรัตน์ พิทักษ์ศิลป์ ครู คศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
ที่ ศธ 0578.02 /0169 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2557
เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เนื่องด้วย นางนภาพรรณ ขาวม่วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ผลงานวิจัยคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมี ดร.รินรติ พรวริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังแนบ ให้แก่ นางนภาพรรณ ขาวม่วง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ธัญญภรณ์ เลาทะเพ็ญแสง)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

ที่ ศธ 0578.02 / 0141.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑๑ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ศุภวรรณ สังข์พิบูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เนื่องด้วย นางนภาพรรณ ขาวม่วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ผลงานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมี ดร.รินรดี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังแนบ ให้แก่ นางนภาพรรณ ขาวม่วง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรธราช)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5493211

ที่ ศธ 0578.02 / 045๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

10 มิถุนายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

เนื่องด้วย นางนภาพรรณ ขาวม่วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ผลงานวิจัยคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมี ดร.รินรดี ทวีวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางนภาพรรณ ขาวม่วง นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5493213

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มทดลอง)

รหัสรายวิชา ท 13101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ใจความสำคัญ สร้างสรรค์การอ่าน

ภาคเรียนที่ 1 เวลา 10 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จำนวน 2 ชั่วโมง

(ประโยชน์ใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า)

ผู้สอน นางนภาวรรณ ขาวผ่อง

วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.3/1 อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง
คล่องแคล่ว

ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้

2.3 นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง

3. สาระสำคัญ

การอ่านและฝึกตอบคำถามจะช่วยทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถระบุใจความสำคัญ ซึ่ง
สัมพันธ์กับความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ตรงประเด็น

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความรู้

4.1.1 การอ่านข้อความตามที่กำหนด

4.1.2 การตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน

4.1.3 หลักการสรุปความรู้จากข้อความที่อ่าน

4.2 ทักษะ / กระบวนการ

4.2.1 อ่านข้อความตามที่กำหนดให้

4.2.2 ตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน

4.2.3 สรุปความรู้จากข้อความที่อ่าน

4.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.3.1 ความสามารถในการคิด

- การคิดเชื่อมโยง

- การให้เหตุผล

4.3.2 ความสามารถในการสื่อสาร

- ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย

4.3.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

4.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นเตรียมความพร้อม

1) กล่าวทักทายกันด้วยเพลง “ สวัสดิ์ ” และร่วมกันแสดงท่าทางประกอบ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยคัดความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน กำหนดอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งพิจารณาจากคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนเรียน

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขากลุ่ม พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม และให้ร่วมกันบอกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม

4) ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้ กระบวนการทำงานกลุ่ม วิธีการวัดผลประเมินผล การคิดคะแนนกลุ่มเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ร่วมกัน

5) นักเรียนรับทราบจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เมื่อประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

6) นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากบัตรคำช่วยจำ ได้แก่ กิจกรรม พลังงาน สารอาหาร ประสิทธิภาพ มิตร ขวนขวาย เกื้อกูล สมบูรณ์ โบราณ ธรรมชาติ โดยให้ฝึกอ่านออกเสียงพร้อมกันจนคล่อง จากนั้นส่วมอ่านเป็นรายบุคคล

ขั้นสอน

7) นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์จากแบบฝึกเสริมทักษะจนสามารถอ่านได้ถูกต้อง

8) นักเรียนร่วมกันหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมกับคู่ของตน และบันทึกลงในแบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 เป็นผลงานของกลุ่ม 1 ชุด ภายในเวลา 10 นาที

9) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายและหลักการอ่านจับใจความสำคัญ โดยให้นักเรียนตอบตามความเข้าใจ

10) นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ เมื่อประโยชน์ใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า โดยครูยกตัวอย่างประกอบการอธิบายจากแถบข้อความบนกระดานดังนี้

อาหารมื้อหลักที่ไม่ควรงดก็คือ อาหารมื้อเช้า เนื่องจากตอนเช้าเป็นการเริ่มต้นทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิต อาหารมื้อเช้าจะทำให้ร่างกายได้รับพลังงานและสารอาหารอย่างเพียงพอ สามารถปฏิบัติงานในแต่ละวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11) นักเรียนอ่านข้อความบนกระดานพร้อมกัน

12) นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน โดยแต่ละคำถามนักเรียนมีเวลาในการคิดไตร่ตรองข้อละ 3 - 5 นาที

12.1 จากข้อความดังกล่าว กล่าวถึงเรื่องใด

12.2 อาหารมื้อใดที่มีความสำคัญต่อร่างกาย เพราะเหตุใด อธิบายพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

12.3 ถ้านักเรียนไม่ได้รับประทานอาหารเช้า จะส่งผลต่อร่างกายอย่างไร เพราะเหตุใด

12.4 นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

12.5 นักเรียนคิดว่า จากข้อความดังกล่าว หากขาดข้อความส่วนใดไป จะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะเหตุใด

12.6 ประโยคใดเป็นใจความสำคัญจากข้อความที่อ่าน เพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดว่าเป็นเช่นนั้น อธิบายพร้อมให้เหตุผลประกอบ

12.7 นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องว่า จากประโยคที่เพื่อนตอบถูกต้องหรือไม่และถ้าไม่ถูกต้อง ประโยคที่ถูกต้องควรเป็นประโยคใด เพราะเหตุใด

13) นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปว่า จากข้อความในข้อ 10 พบว่า ใจความสำคัญปรากฏอยู่ในประโยคต้นย่อหน้า เนื่องจากผู้เขียนจะบอกประเด็นสำคัญว่า อาหารมื้อหลักที่ไม่ควรงด ก็คืออาหารมื้อเช้า จากนั้นจึงขยายความเพิ่มเติมว่า เพราะเหตุใดจึงไม่ควรงดอาหารมื้อเช้า เป็นต้น (ถ้านักเรียนไม่สามารถสรุปได้ด้วยตนเอง ครูพยายามใช้คำถาม ถูมนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันตอบเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ ในกรณีที่ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดไตร่ตรอง 3 - 5 นาที)

14) นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 10 - 13 เพิ่มเติมอีก 2 ตัวอย่าง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญ เมื่อประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้ามากยิ่งขึ้น

15) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ถ้ายังพบข้อบกพร่อง ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

16) นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ร่วมด้วย...ช่วยกัน โดยใช้เทคนิคการอภิปรายเป็นทีม เริ่มจากครูแบ่งฐานการเรียนรู้ออกเป็น 5 ฐาน แต่ละฐานครูจะมีข้อความ ซึ่งข้อความแต่ละฐานนั้นจะมีประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและอภิปรายสาระสำคัญจากข้อความที่อ่าน โดยแต่ละฐานครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดไตร่ตรอง 3 - 5 นาที จากนั้นให้เขียนสรุปใจความสำคัญจากข้อความที่อ่านลงในแบบฝึกเสริมทักษะที่ 2 จำนวน 5 ข้อ ภายในเวลา 20 นาที

17) เมื่อหมดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมแล้ว ครูเป่านกหวีดให้สัญญาณ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลับมายังที่นั่งของตน นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องทีละข้อความ โดยให้ร่วมกันบอกหลักในการสังเกตว่า นักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่า ใจความสำคัญของแต่ละข้อความ อยู่ที่ประโยคใด และเพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดว่าเป็นเช่นนั้น โดยครูให้เวลานักเรียนในการคิดไตร่ตรองข้อละ 3 - 5 นาที

18) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและประเมินให้คะแนน เมื่อพบว่านักเรียนยังมีข้อบกพร่อง ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นให้นักเรียนปรับปรุงและพัฒนางานของตนเองก่อนนำเสนอส่งครูตรวจอีกครั้ง

ขั้นสรุปและประเมินผล

19) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญในกรณีที่ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

20) นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ ภายในเวลา 15 นาที

21) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง และบันทึกคะแนน

22) ทดสอบการอ่านเป็นรายบุคคล จากข้อความที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด โดยให้นักเรียนจับสลากและอ่านข้อความที่ได้รับ คนละ 3 นาที

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 บัตรคำช่วยจำ

6.2 ชาร์ตเพลง “สวัสดี”

6.3 แถบข้อความ

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
1. นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	ประเมินความสามารถในการอ่านข้อความ	แบบประเมินความสามารถในการอ่านข้อความ
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้	ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ข้อ 12	แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
3. นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง	ทดสอบ	แบบทดสอบ

8. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
4. ใฝ่เรียนรู้ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
6. มุ่งมั่นในการทำงาน 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า)

ผลการเรียนของนักเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
1. นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ - คน คิดเป็นร้อยละ - เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ -
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้	จำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 4,11
3. นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ - คน คิดเป็นร้อยละ - เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ -

ข้อคิดเห็นของครูผู้สอน

ผลการเรียนรู้

จากการดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ในช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร โดยเฉพาะการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือการตอบปัญหา

แต่หลังจากที่ครูได้แนะนำให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือแล้ว พบว่านักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นและให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ทุกกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้แต่ละกลุ่มสามารถทำผลงานกลุ่มได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีทีมที่สามารถทำคะแนนได้ร้อยละ 84 จำนวน 1 กลุ่ม ได้รับรางวัลทีมยอดเยี่ยม และทีมรองสามารถทำคะแนนได้ร้อยละ 78 ได้รับรางวัลทีมเก่ง ซึ่งจะได้เป็นกำลังใจและเป็นตัวอย่างให้กับเพื่อนกลุ่มอื่นๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ในแผนต่อไป

ปัญหา / อุปสรรค

- 1) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียนซึ่งช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนอาจยังไม่คุ้นเคย จึงทำให้นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมเท่าที่ควร เช่น การร่วมแสดงความคิดเห็น หรือการตอบคำถาม
- 2) เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม บางกลุ่มค่อนข้างใช้เวลานาน จึงทำให้การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางแก้ไข / แนวทางการพัฒนา

- 1) ครูพยายามอธิบายและเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่มที่สมาชิกทุกคนต้องให้ความร่วมมือกันในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบร่วมกัน และรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่วนคำถามใดที่นักเรียนตอบไม่ได้ ครูพยายามใช้คำถาม กถามนำเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามดังกล่าว
- 2) ก่อนการทำกิจกรรมทุกครั้งครูจะกำหนดระยะเวลาให้นักเรียนทราบก่อนล่วงหน้า และพยายามเดินดูนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง เมื่อพบว่านักเรียนพบปัญหาหรือข้อสงสัยจะได้ให้คำแนะนำได้ทันที และในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ครูจะคอยแจ้งเวลาที่เหลือเป็นระยะๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้

ลงชื่อ.....

(นางนภาวรรณ ขาวผ่อง)

ครูผู้สอน

28 กรกฎาคม 2557

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

- แผนการจัดทำโครงการวิจัย สอดคล้องกับกลุ่มงานการวิจัย
- กิจกรรมการวิจัย สอดคล้องกับจุดประสงค์เฉพาะที่โครงการวิจัย

โดย สันติ ห้วนะดี

ลงชื่อ.....

(นายสันติ ห้วนะดี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดศรีคณางค์

เพลง สวัสดิ์

สวัสดิ์วันนี้มาพบกัน ช่างสุขสันต์สำราญและเรีงร่า
เธอเป็นใครมาจากไหนนะกานดา สุขอุราเมื่อพบหน้าสวัสดิ์
ลั่น ลั่น ลา ลั่น ล่า ลา ลั่น ลั่น ลั่น ลา ลั่น ลา ลั่น ลา ลา
ลั่น ลั่น ลา ลั่น ล่า ลา ลา ลั่น ลั่น ลั่น ลา ลั่น ลา ลั่น ลา ลา

เพลง “ สวัสดิ์ ”

1. ผู้เล่น นักเรียนทุกคน
2. วัตถุประสงค์
 - 1) เพื่อสร้างบรรยากาศให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้
 - 2) เพื่อให้ให้นักเรียนมีความตื่นตัวต่อการรับรู้ และเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้
3. เวลา ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม 3 - 5 นาที
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
 - 1) ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 รอบ จากนั้นให้นักเรียนร้องตามทีละท่อนจนสามารถร้องเพลงได้พร้อมกัน
 - 2) ครูอธิบายท่าทางประกอบเพลง ดังนี้
 - “สวัสดิ์” - ยืนจับคู่หันหน้าเข้าหากัน พนมมือสวัสดิ์
 - “วันนี้มาพบกัน” - แวมมือไปข้างหน้าฟุ้ง 2 ข้าง ตบมือกับเพื่อน
 - “ช่างสุขสันต์สำราญและเรีงร่า” - เอามือไขว้ประสานไว้ที่หน้าอกของตัวเอง พร้อมโยกตัวซ้ายขวา
 - “เธอเป็นใครมาจากไหนนะกานดา” - ไข่มือขวาชี้ที่เพื่อน
 - “สุขอุรา” - เอามือไขว้ประสานไว้ที่หน้าอกของตัวเอง
 - “เมื่อพบหน้าสวัสดิ์” - ยืนจับคู่หันหน้าเข้าหากัน พนมมือ สวัสดิ์
 - “ลั่น ลั่น ลา ลั่น ล่า ลา ลั่น”
 - เอาแขนขวาค้างแขนขวาของเพื่อน แล้วหมุนตัวไปตามเข็มนาฬิกา 1 รอบ
 - “ลั่น ลั่น ลา ลั่น ลา ลั่น ลา ลา”
 - เอาแขนซ้ายค้างแขนซ้ายของเพื่อนแล้วหมุนตัวทวนเข็มนาฬิกา 1 รอบ (สลับกัน)
5. ข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานอาจเพิ่มจังหวะในการร้องเพลงให้เร็วขึ้น

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความสำคัญ

ตัวอย่างที่ 1

ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า เช่น

วาฬเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม ดังนั้น มันจึงมีปอดแทนที่จะมีเหงือกสำหรับหายใจ
ใต้น้ำเหมือนปลาธรรมดา วาฬต้องโผล่ขึ้นมาสูดลมหายใจทุกๆ 20 นาที จมูกของวาฬอยู่ตอน
ส่วนบนของหัว ขณะที่วาฬโผล่ขึ้นมาบนผิวน้ำ จะมีน้ำพุ่งขึ้นมาเป็นฝอยคล้ายน้ำพุ อันที่จริง
วาฬไม่ได้พ่นน้ำออกมา แต่ลมหายใจของวาฬนั้นมีไอน้ำปนอยู่ด้วย เมื่อไอน้ำกระทบกับ
ความเย็นของอากาศบริเวณนั้น จึงรวมตัวกันเป็นหยดน้ำเล็กๆ พุ่งออกมาเป็นฝอยคล้ายน้ำพุ

จากหนังสือ 108 ของคำถาม เล่ม 6 เรื่อง วาฬพ่นน้ำ หน้า 81

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ วาฬเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม

ตัวอย่างที่ 2

การคบมิตรถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเรา เพราะมิตรสามารถช่วยคลายทุกข์โศกได้ แต่
มิตรที่ดึ้นนั้นหายากนัก เราต้องขวนขวายหา ถึงแม้จะมีเพียงหนึ่งดีกว่ามีเพื่อนที่ไม่ดีเป็นร้อย

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ การคบมิตรถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น

ตัวอย่างที่ 3

บ้านในชนบทมักจะปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้าน เพราะไม้ไผ่มีหนามป้องกันขโมยได้ดี
เมืองในสมัยโบราณนั้นยังไม่มีกำแพง เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ บ้านในชนบทปลูกต้นไม้เป็นรั้วบ้านกันขโมยได้
เพราะต้นไม้มีหนาม

ตัวอย่างที่ 4

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ
เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับ
ธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

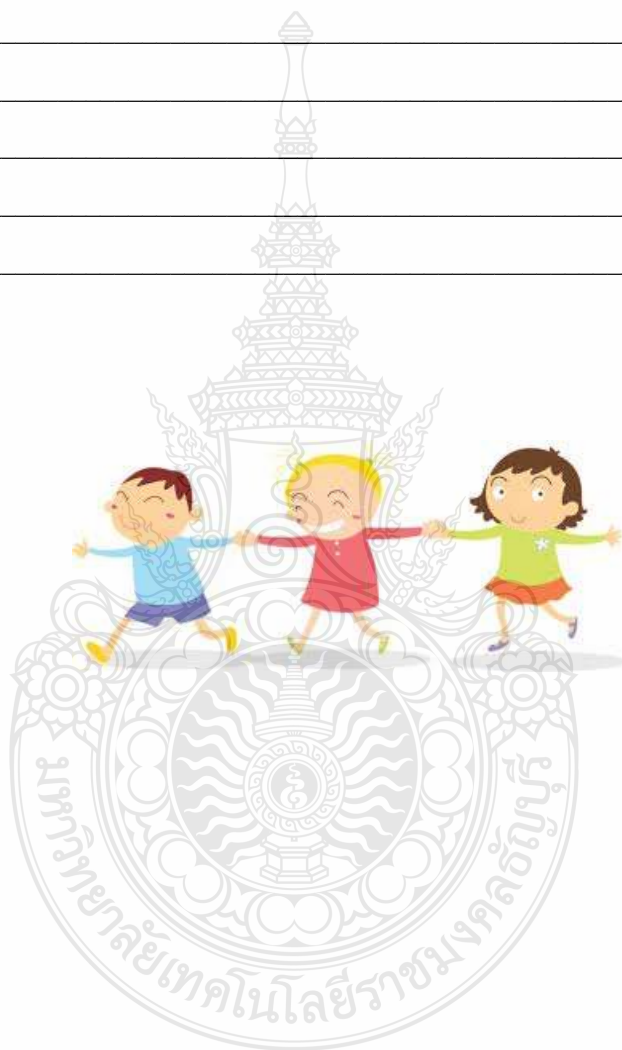
ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิต
เป็นพื้นฐาน

ชื่อกลุ่ม _____

สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย

1. _____ เลขที่ _____
2. _____ เลขที่ _____
3. _____ เลขที่ _____
4. _____ เลขที่ _____
5. _____ เลขที่ _____

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 เรื่อง เรียนรู้คำศัพท์

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่กันอ่านออกเสียงคำศัพท์ และหาความหมายจากพจนานุกรมเติมลงใน
ช่องว่างที่กำหนดให้ (ข้อละ 1 คะแนน)

คำที่	คำ	ความหมายของคำ
1	กิจกรรม	
2	พลังงาน	
3	สารอาหาร	
4	ประสิทธิภาพ	
5	มิตร	
6	ขวนขวาย	
7	เกื้อกูล	
8	สมบูรณ์	
9	โบราณ	
10	ธรรมชาติ	
	รวม	ทำได้.....คะแนน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2 เรื่อง ร่วมด้วย...ช่วยกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วสรุปใจความสำคัญลงในช่องว่างที่กำหนดให้
(ข้อละ 3 คะแนน)

1. ผลการวิจัยพบว่า การรับประทานอาหารเช้า ทำให้การทำงานภายในร่างกายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะร่างกายได้รับสารอาหารที่เพียงพอ และมีระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในระดับปกติ

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

2. ในสังคมไทยมีการละเล่นมากมายหลายประเภทให้เด็กๆ ได้เล่นกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เรามีการละเล่นของเด็กหญิง เช่น อีตัก ขายของ มีการละเล่นของเด็กชาย เช่น ลูกหิน ทอยกอง มีการละเล่นที่เล่นเป็นกลุ่ม เช่น มอญซ่อนผ้า โพงพาง เข้าๆ อยู่ในบ้านเด็กๆ ก็เล่นหมากเก็บ พอเย็นๆ แคร่ร่มลมตกก็ออกไปเล่นวิ่งเปี้ยว วิถีข้าวสาร ชักกะเย่อกันบริเวณลานบ้าน การละเล่นนั้นบางชนิดก็มีเพลงประกอบ บางชนิดก็ไม่มีเพลง เด็กๆ ในสังคมไทยจะไม่เหงา เพราะมีของให้เล่นได้หลายชนิด

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

3. ผ้าไหมไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า และเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่มีการถ่ายทอดจากบรรพชนสู่สังคมปัจจุบัน ซึ่งในอดีตนั้น ผ้าไหมเป็นที่รู้จักในวงแคบของชุมชนที่มีได้ขยายออกสู่สังคมอันกว้างไกล ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงมีวิสัยทัศน์อันยาวไกล พระองค์ทรงนำผ้าไหมไทยออกสู่ตลาดโลก จนทำให้ผ้าไหมเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก

(หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.3)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

4. น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิต ซึ่งเราทุกคนต้องใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น อาบน้ำ ทำอาหาร และประกอบอาชีพ เป็นต้น น้ำไหลมาจากภูเขาสูงที่มีต้นไม้มากมาย หรือที่เรียกว่า “ป่าต้นน้ำ ” ไหลจากที่สูงสู่ที่ต่ำรวมกันเป็นแม่น้ำใหญ่ เช่น แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ไหลรวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่เราสามารถใช้ประโยชน์จากน้ำได้หลายอย่าง

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

5. การอ่านหนังสือนับเป็นกิจกรรมที่จำเป็นมากในการดำเนินชีวิตในสมัยปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคไร้พรมแดน มีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยทางสื่อในหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ ธรรมดาศาสตร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ที่อ่านเก่งและเร็วก็จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้มาก ทำให้ก้าวทันโลกและเพิ่มวิสัยทัศน์ ซึ่งจะได้เปรียบผู้ที่อ่านช้าหรือไม่ชอบอ่าน

(ภาษาศาสตร์และการอ่าน : อุทัย ภิรมย์รัตน์)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

แบบประเมินแบบฝึกเสริมทักษะ

ข้อ	รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ระบุนใจความสำคัญได้ถูกต้องชัดเจน ครบทุกประเด็น				
2	ใช้ภาษาเขียนที่กระชับรัดกุม				
3	การทำงานสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย				
รวม		ได้.....คะแนน			
ระดับคุณภาพ		☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง			

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12 คะแนน	ดี
6 - 9 คะแนน	พอใช้
1 - 5 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

เฉลย

1. ผลการวิจัยพบว่า การรับประทานอาหารเช้า ทำให้การทำงานภายในร่างกายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ในสังคมไทยมีการละเล่นมากมายหลายประเภทให้เด็กๆ ได้เล่นกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
3. ผ้าไหมไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า และเป็นเอกลักษณ์ของไทย
4. น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิต
5. การอ่านหนังสือมีความจำเป็นมากในปัจจุบัน

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 10 ข้อ

เวลา 15 นาที

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงใน
กระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 2

นม เป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศ ทุกวัย เพราะเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และอุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่ คือ โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ คาร์โบไฮเดรต และไขมัน นอกจากนี้ ในนมนั้นยังมีน้ำตาล แลคโตส และโปรตีนที่เรียกว่า เคซีน อีกด้วย เราควรดื่มนมวันละ 2 แก้ว เพื่อเสริมสร้างให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยบำรุงสมอง

1) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. นมช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
 - ข. นมเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง
 - ค. นมอุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่
 - ง. นมเป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศทุกวัย
- 2) ข้อใด **ไม่ใช่** คุณค่าทางโภชนาการของนม
- ก. เสริมสร้างให้ร่างกายแข็งแรง
 - ข. ดื่มาแล้วทำให้อ้วน
 - ค. ช่วยบำรุงสมอง
 - ง. อุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่

3) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

ยีราฟเป็นสัตว์ป่า มีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมีคอยาวเหมือนเสาไฟฟ้า จึงมองเห็นได้ไกลๆ ยีราฟกินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟจากเมืองอื่นมาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ เด็กๆ ชอบดูยีราฟในสวนสัตว์เพราะมีหน้าตาแปลกดี

- ก. ยีราฟเป็นสัตว์ป่า
- ข. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีขายาว
- ค. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีหน้าตาแปลกดี
- ง. ยีราฟเป็นสัตว์ที่กินใบไม้เป็นอาหาร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 5

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

4) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน

- ค. ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า
- ง. ข้าวกล้องทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้า กระแสเลือดน้อยลง
- 5) ข้อใด **ไม่ใช่** ประโยชน์ที่ได้รับจากข้าวกล้อง
- ก. ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. ช่วยป้องกันโรคอ้วน
- ค. ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง
- ง. ช่วยให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง
- 6) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

ปลาทุจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลาทูน่าน้ำอื่น เพราะ นวลดินและระบบน้ำบริเวณก้นอ่าวไทย แถบจังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงคราม โดยเฉพาะบริเวณปากน้ำและก้นอ่าวแม่กลองจะเป็นดินเลนร่วนซุย ซึ่งมีนวลดินที่ทำให้ปลาทุอร่อย

- ก. ปลาทุจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อย
- ข. ปลาทุจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลาทูน่าน้ำอื่น
- ค. ปลาทุจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลาทูน่าน้ำอื่น เพราะนวลดินและระบบน้ำ
- ง. ดินเลนร่วนซุยมีนวลดินจึงทำให้ปลาทุอร่อย

7) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

พลังงานกล เป็นพลังงานที่ทำให้วัตถุเคลื่อนไหวได้ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล เช่น พัดลม เครื่องซักผ้า เครื่องปั่นน้ำผลไม้ เป็นต้น

- ก. เครื่องใช้ไฟฟ้าเกิดจากการเปลี่ยนจากพลังงานกลเป็นพลังงานไฟฟ้า
- ข. พลังงานกล เป็นพลังงานที่ทำให้วัตถุเคลื่อนไหวได้
- ค. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล เช่น พัดลม
- ง. โทรทัศน์จัดอยู่ในประเภทพลังงานกล

8) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมาแล้ว กล้วยปลูกง่าย ดูแลง่าย ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเรามาลูกรกล้วยกันดีกว่า จะได้มีกล้วยกินกันตลอดไป

- ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลูกง่าย
- ข. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
- ค. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก
- ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

9) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

พิธีไหว้ครูเป็นพิธีที่ดั่งาม ทุกต้นปีการศึกษา แต่ละโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้น เพื่อให้ศิษย์ได้กราบไหว้ระลึกถึงพระคุณของครู และเพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่าการที่คนเราจะเป็นคนดี มีวิชาเลี้ยงตัวได้นั้น ก็ด้วยพระคุณของครูทั้งสิ้น

- ก. พิธีไหว้ครูเป็นพิธีที่ดั่งาม
- ข. ทุกต้นปีการศึกษา แต่ละโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้น
- ค. เพื่อให้ศิษย์ได้กราบไหว้ระลึกถึงพระคุณของครู
- ง. การที่คนเราจะเป็นคนดี มีวิชาเลี้ยงตัวได้นั้น ก็ด้วยพระคุณของครูทั้งสิ้น

10) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

การแห่นางแมวเป็นประเพณีการละเล่นพื้นบ้านของไทย ใช้เล่นในเวลาที่ฝนไม่ตกตามฤดูกาล อากาศร้อนและแห้งแล้ง

- ก. การแห่นางแมวใช้เล่นในเวลาที่ฝนไม่ตก
- ข. อากาศร้อนและแห้งแล้ง จึงต้องมีประเพณีการแห่นางแมว

ค. ฝนไม่ตกตามฤดูกาลจึงต้องมีประเพณีการแห่นางแมว

ง. การแห่นางแมวเป็นประเพณีการละเล่นพื้นบ้านของไทย

โชคดีทุกคนนะ
ครับ...

เฉลย

ข้อ	คำตอบ
1	ง
2	ข
3	ก
4	ข
5	ค
6	ข
7	ข
8	ค
9	ก
10	ง

แบบบันทึกคะแนนความสามารถในการอ่านข้อความ

คำชี้แจง ผู้สอนประเมินความสามารถในการอ่านข้อความของนักเรียน และบันทึกคะแนนลงในช่อง
 รายการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องผ่าน เมื่อนักเรียนผ่านการประเมินและ
 ทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องไม่ผ่าน เมื่อนักเรียนไม่ผ่านการประเมิน

เลขที่.	อักษรวิธ (3 คะแนน)	การแบ่งวรรคตอน (3 คะแนน)	ความถูกต้อง (3 คะแนน)	น้ำเสียงและอารมณ์ (3 คะแนน)	คะแนนรวม (12)	สรุปผล การประเมิน	
						ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	2	3	3	3	11	✓	
2	2	3	2	3	10	✓	
3	2	3	3	2	10	✓	
4	2	2	2	2	8	✓	
5	2	3	3	3	11	✓	
6	2	3	2	3	10	✓	
7	2	3	3	3	11	✓	
8	2	3	2	3	10	✓	
9	2	3	2	3	10	✓	
10	2	3	2	3	10	✓	
11	2	3	2	3	10	✓	
12	2	3	3	2	10	✓	
13	2	3	2	3	10	✓	
14	2	3	2	2	9	✓	
15	3	3	3	3	12	✓	
16	2	3	3	3	11	✓	
17	3	3	3	3	12	✓	
18	2	3	2	3	10	✓	
19	2	3	3	3	11	✓	
20	2	3	3	3	11	✓	
21	2	3	2	2	9	✓	
22	2	3	2	2	9	✓	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นางนภาวรรณ ขาวห้อง)

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านข้อความ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. อักษรวิธี	อ่านออกเสียงคำได้ ถูกต้องตามอักษรวิธี ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำชัดเจน	พบข้อผิดพลาดในการอ่าน 1 - 2 แห่ง	พบข้อผิดพลาดในการอ่านมากกว่า 2 แห่งขึ้นไป
2. การแบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนในการอ่านได้ถูกต้องทั้งหมด	แบ่งวรรคตอนไม่ถูกต้อง 1 - 2 แห่ง	แบ่งวรรคตอนไม่ถูกต้อง มากกว่า 2 แห่งขึ้นไป
3. ความถูกต้อง	อ่านออกเสียงคำได้ ถูกต้องชัดเจน อ่านได้ต่อเนื่อง ไม่ตะกุกตะกัก หรืออ่านซ้ำๆ สะกดอ่านทีละคำ อ่านไม่ตกหล่น ไม่เพิ่มคำ ไม่อ่านซ้ำ	พบข้อผิดพลาดในการอ่าน 1 - 2 แห่ง	พบข้อผิดพลาดในการอ่านมากกว่า 2 แห่งขึ้นไป
4. น้ำเสียงและอารมณ์	อ่านมีความดังพอเหมาะ ใช้น้ำเสียงและอารมณ์ได้ สอดคล้องกับข้อความที่อ่าน	อ่านมีความดังพอเหมาะ แต่ใช้น้ำเสียงและอารมณ์ไม่เหมาะสม	น้ำเสียงและอารมณ์ไม่เหมาะสมและอ่านเสียงเบามาก ได้ยินไม่ชัดเจน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12 คะแนน	ดี
7 - 9 คะแนน	พอใช้
1 - 6 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดศรีคณาภรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
ประเมินครั้งที่ 1 วันที่ 28 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	รายการประเมิน						รวม 6 คะแนน	ผลการประเมิน	
	การตอบคำถามเชิงเหตุผล			ความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม				ผ่าน	ไม่ผ่าน
	3	2	1	3	2	1			
1		✓		✓			5	✓	-
2		✓			✓		4	✓	-
3		✓		✓			5	✓	-
4			✓			✓	2	-	✓
5		✓			✓		4	✓	-
6		✓			✓		4	✓	-
7		✓			✓		4	✓	-
8		✓			✓		4	✓	-
9		✓		✓			5	✓	-
10		✓			✓		4	✓	-
11			✓			✓	2	-	✓
12		✓			✓		4	✓	-
13		✓			✓		4	✓	-
14		✓			✓		4	✓	-
15		✓			✓		4	✓	-
16		✓			✓		4	✓	-
17		✓			✓		4	✓	-
18		✓			✓		4	✓	-
19		✓		✓			5	✓	-
20		✓			✓		4	✓	-
21		✓			✓		4	✓	-
22		✓			✓		4	✓	-

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นางนภาพรรณ ขาวพ่อง)

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. การตอบคำถามเชิงเหตุผล	1. กล่าวแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้อย่างถูกต้องครบทุกข้อ 2. ให้เหตุผลประกอบการอธิบายได้ชัดเจน	1. กล่าวแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 - 5 ข้อ 2. ให้เหตุผลประกอบการอธิบายได้ชัดเจน	1. แสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามเมื่อถูกเรียกเท่านั้น 2. ไม่สามารถให้เหตุผลประกอบการตอบคำถามได้
2. ความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม	มีความกระตือรือร้นและมีความเชื่อมั่นในการตอบคำถามด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี	มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามดี แต่ยังมีเพื่อนที่คอยให้คำแนะนำ	ไม่มีความกระตือรือร้นและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 คะแนน	ดี
4 - 5 คะแนน	พอใช้
1 - 3 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

เลขที่	แบบฝึกที่ 1 (10)	แบบฝึกที่ 2 (12)	ความสามารถ ในการอ่าน (12)	การปฏิบัติ กิจกรรม (6)	ทดสอบ (10)	รวม (50)
1	10	10	11	5	7	43
2	8	6	10	4	6	34
3	8	6	10	5	8	37
4	9	10	8	2	7	36
5	9	7	11	4	9	40
6	9	7	10	4	8	38
7	10	10	11	4	7	42
8	9	7	10	4	8	38
9	8	6	10	5	7	36
10	8	6	10	4	7	35
11	10	10	10	2	7	39
12	8	6	10	4	8	36
13	9	10	10	4	7	40
14	9	10	9	4	6	38
15	10	10	12	4	9	45
16	8	6	11	4	8	37
17	9	7	12	4	8	40
18	8	6	10	4	7	35
19	9	10	11	5	8	43
20	8	6	11	4	7	36
21	9	7	9	4	6	35
22	9	10	9	4	7	39
คะแนนรวม	194	173	225	88	162	842
คะแนนเฉลี่ย	9	8	10	4	7	38
คิดเป็นร้อยละ	88.18	65.53	85.23	66.67	73.64	76.55

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางนภวรรณ ขาวผ่อง)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีรัตนวงศ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
สังเกตครั้งที่ 1 วันที่ 28 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน และทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

เลขที่	รายการประเมิน								สรุปผล การประเมิน
	ใฝ่เรียนใฝ่รู้			ระดับ คุณภาพ	มุ่งมั่นในการทำงาน			ระดับ คุณภาพ	
	ตั้งใจเรียน	เอาใจใส่และมีความพิถีพิถัน พยายามในการเรียนรู้	สนใจเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ต่างๆ		เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การทำงานให้สำเร็จ	ปรับปรุงและพัฒนา การทำงานด้วยตนเอง		
1	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
2	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
3	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
4	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	-	ดี	ดีเยี่ยม
5	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
6	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
7	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
8	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
9	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
10	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
11	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	-	ดี	ดีเยี่ยม
12	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
13	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
14	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
15	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
16	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
17	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
18	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
19	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
20	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
21	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
22	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางนภาพรณ ขาวผ่อง)

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
4. ใฝ่เรียนรู้ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียนและ เข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้	มีพฤติกรรม ต่อไปนี้จะครบทุกข้อ 1. ตั้งใจเรียน 2. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้ 3. สนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ	ขาด 1 รายการ	ขาด 2 รายการ	ขาดมากกว่า 2 รายการ
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน 6.1 ตั้งใจและ รับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ การทำงาน	มีพฤติกรรม ต่อไปนี้จะครบทุกข้อ 1. เอาใจใส่ต่อ การปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย 2. ตั้งใจและ รับผิดชอบใน การทำงานให้ สำเร็จ 3. ปรับปรุงและ พัฒนาการทำงาน ด้วยตนเอง	ขาด 1 รายการ	ขาด 2 รายการ	ขาดมากกว่า 2 รายการ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับผ่านขึ้นไปทุกรายการ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มควบคุม)

รหัสรายวิชา ท 13101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ใจความสำคัญ สร้างสรรค์การอ่าน

ภาคเรียนที่ 1 เวลา 10 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จำนวน 2 ชั่วโมง

(ประโยชน์ใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า)

ผู้สอน นางนภาวรรณ ขาวผ่อง

วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.3/1 อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทหรือกรอ่งง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว

ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้

2.3 นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง

3. สาระสำคัญ

การอ่านและฝึกตอบคำถามจะช่วยทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถระบุใจความสำคัญ ซึ่งสัมพันธ์กับความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ตรงประเด็น

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความรู้

4.1.1 การอ่านข้อความตามที่กำหนด

4.1.2 การตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน

4.1.3 หลักการสรุปความรู้จากข้อความที่อ่าน

- 4.2 ทักษะ / กระบวนการ
 - 4.2.1 อ่านข้อความตามที่กำหนดให้
 - 4.2.2 ตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน
 - 4.2.3 สรุปความรู้จากข้อความที่อ่าน
- 4.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 4.3.1 ความสามารถในการคิด
 - การคิดเชื่อมโยง
 - การให้เหตุผล
 - 4.3.2 ความสามารถในการสื่อสาร
 - ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย
 - 4.3.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม
- 4.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้
 - 4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน
 - 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะของฮิปโปโปแตมัส โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบตามประสบการณ์ที่ตนเคยพบเห็น
- 2) นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ฮิปโป และแสดงท่าทางประกอบ เพื่อสร้างความสนุกสนานและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 4) ครูสนทนาซักถามนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญโดยให้นักเรียนตอบตามความเข้าใจ
- 5) นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน โดยละความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน

- 6) นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขากกลุ่ม พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม และให้ร่วมกันบอกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม
- 7) ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อเรื่องและร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ได้รับภายในเวลา 5 นาที ตามหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 7.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
 - 7.2 ความหมายของใจความสำคัญ
 - 7.3 ลักษณะของใจความสำคัญ
 - 7.4 การพิจารณาใจความสำคัญ
 - 7.5 หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
- 8) ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอเรื่องที่ตนเองได้รับมอบหมาย กลุ่มละไม่เกิน 3 นาที
- 9) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญและร่วมกันสรุปความรู้จากใบงาน
- 10) นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ เมื่อประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า โดยครูยกตัวอย่างประกอบการอธิบายจากแถบข้อความบนกระดานดังนี้

ฮิปโปโปแตมัส เป็นสัตว์เลือดอุ่นเลี้ยงลูกด้วยนม มีรูปร่างกลมใหญ่ หนักรวมมีสีน้ำตาล มีปากกว้างมาก ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในน้ำมากกว่าบนบก ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูงในช่วงกลางวันชอบนอนแช่โคลน ฮิปโปว่ายน้ำและดำน้ำได้เก่ง สามารถดำน้ำได้นาน 5-6 นาที จมูกไว แต่สายตาไม่ค่อยดี มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปแอฟริกา

- 11) นักเรียนอ่านข้อความบนกระดานพร้อมกัน
- 12) นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่าน ดังนี้
 - 12.1 นักเรียนคิดว่า ฮิปโปเป็นสัตว์จำพวกใด เพราะเหตุใด
 - 12.2 ฮิปโปมีลักษณะเด่น หรือลักษณะด้อยอย่างไรบ้าง นักเรียนอธิบายพร้อมให้เหตุผลประกอบ
 - 12.3 นักเรียนคิดว่า จากข้อความดังกล่าว หากขาดข้อความส่วนใดไป จะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะเหตุใด
 - 12.4 ประโยคใดเป็นใจความสำคัญจากข้อความที่อ่าน เพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดว่าเป็นเช่นนั้น อธิบายพร้อมให้เหตุผลประกอบ

12.5 นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องว่า จากประโยคที่เพื่อนตอบถูกต้องหรือไม่ และถ้าไม่ถูกต้อง ประโยคที่ถูกต้องควรเป็นประโยคใด เพราะเหตุใด

13) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ ในกรณีที่ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้าว่า ส่วนมากผู้เขียนจะบอกประเด็นสำคัญมาก่อนแล้วจึงขยายความเพิ่มเติม

14) นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 10 - 12 เพิ่มเติมอีก 2 - 3 ตัวอย่าง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญเมื่อประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้ามากยิ่งขึ้น

15) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ และเขียนสรุปใจความสำคัญลงในแบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 จำนวน 5 ข้อ ภายในเวลา 30 นาที

16) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและประเมินให้คะแนน เมื่อพบว่า นักเรียนยังมีข้อบกพร่อง ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นให้นักเรียนปรับปรุงและพัฒนางานของตนเองก่อนนำส่งครูตรวจอีกครั้ง

ขั้นสรุปและประเมินผล

17) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญในกรณีที่ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

18) นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ ภายในเวลา 15 นาที

19) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง และบันทึกคะแนน

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 ชาร์ตเพลง “ฮิปโป”

6.2 สลากหัวข้อเรื่อง

6.3 ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

6.4 แลบข้อความ

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
1. นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	สังเกตการอ่านจากข้อความที่กำหนดให้	แบบสังเกตการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้	ประเมินจากการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ข้อ 12	แบบประเมินการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้
3. นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง	1. ตรวจสอบผลงานการทำแบบฝึกเสริมทักษะ 2. ทดสอบ	1. แบบฝึกเสริมทักษะ 2. แบบทดสอบ

8. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
4. ใฝ่เรียนรู้ 4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
6. มุ่งมั่นในการทำงาน 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ(ประโยคใจความสำคัญย่อหน้า)

ผลการเรียนของนักเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
1. นักเรียนสามารถอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด..... 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์..... 22 คน คิดเป็นร้อยละ..... 100..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... - คน คิดเป็นร้อยละ..... - เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... -
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเชิงเหตุผลจากข้อความที่อ่านได้	จำนวนนักเรียนทั้งหมด..... 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์..... 19 คน คิดเป็นร้อยละ..... 86.36..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... 3 คน คิดเป็นร้อยละ..... 13.64..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... 8,18,22
3. นักเรียนสามารถสรุปความรู้จากข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด..... 22 คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์..... 22 คน คิดเป็นร้อยละ..... 100..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... - คน คิดเป็นร้อยละ..... - เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์..... -

ข้อคิดเห็นของครูผู้สอน

ผลการเรียนรู้

จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่ 1 พบว่า นักเรียนร้อยละ 86 ให้ความสนใจและเข้าร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี แม้ว่าบางคนทีครุอาจต้องคอยกระตุ้นให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามบ้างเป็นบางครั้ง และจากการทำแบบฝึกเสริมทักษะนักเรียนแต่ละคน มีความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี การตอบคำถามและตรวจแบบทดสอบก็พบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านจับใจความมากขึ้น

ปัญหา / อุปสรรค

1) การปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนบางกลุ่มไม่มีการวางแผนก่อนการทำงาน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มยังพบน้อย ส่งผลให้การทำงานล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด และบางกลุ่มยังขาดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2) นักเรียนบางคนเมื่อพบปัญหาหรือข้อสงสัยจะซักถามเพื่อนมากกว่าคุณครู จนบางครั้งเสียงดังทำให้เพื่อนไม่มีสมาธิในการทำงาน และส่งผลให้งานเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด

แนวทางแก้ไข / แนวทางการพัฒนา

1) ครูแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มให้นักเรียนเข้าใจว่าควรมีการวางแผนก่อนการทำงาน และควรแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน โดยต้องพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น คนที่ลายมือสวยควรมอบหมายให้มีหน้าที่ในการเขียน หรือคนที่กล้าแสดงออก พูดเสียงดังฟังชัด ก็ควรมอบหมายให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เป็นต้น

2) ครูพยายามเดินดูนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง เมื่อนักเรียนพบปัญหาหรือข้อสงสัย จะได้ให้ความช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำได้ทันที

ลงชื่อ.....

(นางนภวรรณ ชาวพ่อง)

ครูผู้สอน

28 กรกฎาคม 2557

เพลง อีปโป

อีป อีป อีป อีปโป โอโหตัวมันใหญ่
มันเดินอู้อ้าย (ซ้ำ) ตาลา ล้า ตาลา ล่า (ซ้ำ)

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความสำคัญที่เด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่มีสาระครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดียวๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวหรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยค ใจความสำคัญเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรู้สำหรับย่อหน้านั้นๆ

ลักษณะของใจความสำคัญ

1. ใจความสำคัญเป็นข้อความที่มีสาระครอบคลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นๆ นอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
2. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่งๆ หรือย่อหน้าหนึ่งๆ ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
3. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้
4. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยคส่วนมากจะปรากฏอยู่ตอนต้นของข้อความ

การพิจารณาใจความสำคัญ

ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของข้อความดังต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตดังนี้
 - 1.1 ประโยคต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด เพราะส่วนมากผู้เขียนจะบอกประเด็นสำคัญแล้วค่อยขยายความ
 - 1.2 ประโยคกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากที่สุด เพราะจะต้องเปรียบเทียบสาระที่สำคัญที่สุดว่าอยู่ที่ประโยคใด
 - 1.3 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญรองลงมาจากประโยคต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดย่อๆ มาก่อนแล้วสรุปให้ในตอนท้าย

หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง เพื่อให้เกิดความสละสลวย
5. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลายๆ ประเภทเพื่อให้เกิดความชำนาญในการอ่านใดๆ ก็ตาม จุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้ร้อ่าน ดังนั้น ถ้ารู้จักสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความแต่ละข้อความและรู้จักแยกใจความหลักออกจากใจความรองได้ ก็จะทำให้เราเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความสำคัญ

ตัวอย่างที่ 1

ประโยชน์ใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า เช่น

อาหารมื้อหลักที่ไม่ควรงดก็คือ อาหารมื้อเช้า เนื่องจากตอนเช้าเป็นการเริ่มต้นทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิต อาหารมื้อเช้าจะทำให้ร่างกายได้รับพลังงานและสารอาหารอย่างเพียงพอ สามารถปฏิบัติงานในแต่ละวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ อาหารมื้อหลักที่ไม่ควรงดก็คือ อาหารมื้อเช้า

ตัวอย่างที่ 2

การคบมิตรถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเรา เพราะมิตรสามารถช่วยคลายทุกข์โศกได้ แต่มิตรที่คินันหายากนัก เราต้องชวนขวนขวายหา ถึงแม้มีเพียงหนึ่งดีกว่ามีเพื่อนที่ไม่ดีเป็นร้อย

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ การคบมิตรถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น

ตัวอย่างที่ 3

บ้านในชนบทมักจะปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้าน เพราะไม้ไผ่มีหนามป้องกันขโมยได้ดี
เมืองในสมัยโบราณนั้นยังไม่มีกำแพง เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ บ้านในชนบทปลูกต้นไม้เป็นรั้วบ้านกันขโมยได้
เพราะต้นไม้มีหนาม

ตัวอย่างที่ 4

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ เข้า
ใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับ
ธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็น
พื้นฐาน

แบบฝึกเสริมทักษะ
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ชื่อ - สกุล _____ ชั้น ป.3 เลขที่ _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วสรุปใจความสำคัญลงในช่องว่างที่กำหนดให้
(ข้อละ 3 คะแนน)

1. ผลการวิจัยพบว่า การรับประทานอาหารเช้า ทำให้การทำงานภายในร่างกายเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะร่างกายได้รับสารอาหารที่เพียงพอ และมีระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในระดับปกติ

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

2. ในสังคมไทยมีการละเล่นมากมายหลายประเภทให้เด็กๆ ได้เล่นกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เรามีการละเล่นของเด็กหญิง เช่น อีตัก ขายของ มีการละเล่นของเด็กชาย เช่น ลูกหิน ทอยกอง มีการละเล่นที่เล่นเป็นกลุ่ม เช่น มอญซ่อนผ้า โพงพาง เซ้าๆ อยู่ในบ้านเด็กๆ ก็เล่นหมากเก็บ พอเย็นๆ แคร่ลมตกก็ออกไปเล่นวิ่งเปี้ยว วีรชีวีขาวสาร ชักกะเช่อกันบริเวณลานบ้าน การละเล่นนั้นบางชนิดก็มีเพลงประกอบ บางชนิดก็ไม่มีเพลง เด็กๆ ในสังคมไทยจะไม่ “เหงา” เพราะมีของให้เล่นได้หลายชนิด

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

3. ผ้าไหมไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า และเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่มีการถ่ายทอดจากบรรพชนสู่สังคมปัจจุบัน ซึ่งในอดีตนั้น ผ้าไหมเป็นที่รู้จักในวงแคบของชุมชนที่มีได้ขยายออกสู่สังคมอันกว้างไกล ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงมีวิสัยทัศน์อันยาวไกล พระองค์ทรงนำผ้าไหมไทยออกสู่ตลาดโลก จนทำให้ผ้าไหมเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก

(หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.3)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

4. น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิต ซึ่งเราทุกคนต้องใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ออบน้ำ ทำอาหาร และประกอบอาชีพ เป็นต้น น้ำไหลมาจากภูเขาสูงที่มีต้นไม้มากมาย หรือที่เรียกว่า “ป่าต้นน้ำ ” ไหลจากที่สูงสู่ที่ต่ำรวมกันเป็นแม่น้ำใหญ่ เช่น แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ไหลรวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่เราสามารถใช้ประโยชน์จากน้ำได้หลายอย่าง

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

5. การอ่านหนังสือนับเป็นกิจกรรมที่จำเป็นมากในการดำเนินชีวิตในสมัยปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคไร้พรมแดน มีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยทางสื่อในหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ ธรรมดาศาสตร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ที่อ่านเก่งและเร็วก็จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้มาก ทำให้ก้าวทันโลกและเพิ่มวิสัยทัศน์ ซึ่งจะได้เปรียบผู้ที่อ่านช้าหรือไม่ชอบอ่าน

(ภาษาศาสตร์และการอ่าน : อุทัย ภิรมย์รัตน์)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ _____

แบบประเมินแบบฝึกเสริมทักษะ

ข้อ	รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ระบุนใจความสำคัญได้ถูกต้องชัดเจน ครบทุกประเด็น				
2	ใช้ภาษาเขียนที่กระชับรัดกุม				
3	การทำงานสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย				
รวม		ได้.....คะแนน			
ระดับคุณภาพ		☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง			

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12 คะแนน	ดี
6 - 9 คะแนน	พอใช้
1 - 5 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

เฉลย

1. ผลการวิจัยพบว่า การรับประทานอาหารเช้า ทำให้การทำงานภายในร่างกายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ในสังคมไทยมีการเล่นมากมายหลายประเภทให้เด็กๆ ได้เล่นกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
3. ผ้าไหมไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าและเป็นเอกลักษณ์ของไทย
4. น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิต
5. การอ่านหนังสือมีความจำเป็นมากในปัจจุบัน

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 10 ข้อ

เวลา 15 นาที

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงใน
กระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 2

นม เป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศ ทุกวัย เพราะเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และอุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่ คือ โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ คาร์โบไฮเดรต และไขมัน นอกจากนี้ ในนมนั้นยังมีน้ำตาลแลคโตสและโปรตีนที่เรียกว่า เคซีน อีกด้วย เราควรดื่มนมวันละ 2 แก้ว เพื่อเสริมสร้างให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยบำรุงสมอง

1) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. นมช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. นมเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง
- ค. นมอุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่
- ง. นมเป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศทุกวัย

2) ข้อใด **ไม่ใช่** คุณค่าทางโภชนาการของนม

- ก. เสริมสร้างให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. ดื่มแล้วทำให้อ้วน
- ค. ช่วยบำรุงสมอง
- ง. อุดมด้วยแร่ธาตุอาหารครบทุกหมู่

3) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

ยีราฟเป็นสัตว์ป่า มีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมีคอยาวเหมือนเสาไฟฟ้า จึงมองเห็นได้ไกลๆ ยีราฟกินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟจากเมืองอื่นมาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ เด็กๆ ชอบดูยีราฟในสวนสัตว์เพราะมีหน้าตาตลกดี

- ก. ยีราฟเป็นสัตว์ป่า
- ข. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีขายาว
- ค. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีหน้าตาตลกดี
- ง. ยีราฟเป็นสัตว์ที่กินใบไม้เป็นอาหาร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 5

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

4) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน

ก. ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า

ง. ข้าวกล้องทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้า กระแสเลือดน้อยลง

5) ข้อใด **ไม่ใช่** ประโยชน์ที่ได้รับจากข้าวกล้อง

ก. ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง

ข. ช่วยป้องกันโรคอ้วน

ค. ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง

ง. ช่วยให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

6) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

ปลาหูจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลานู่นน้ำอื่น เพราะ นวลดินและระบบน้ำ บริเวณกั้นอ่าวไทย แถบ จังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงคราม โดยเฉพาะบริเวณปากน้ำและกั้นอ่าวแม่กลอง จะเป็นดินเลนร่วนซุยซึ่งมีนวลดินที่ทำให้ปลาหูอร่อย

ก. ปลาหูจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อย

ข. ปลาหูจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลานู่นน้ำอื่น

ค. ปลาหูจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลานู่นน้ำอื่น

ง. ดินเลนร่วนซุยมีนวลดินจึงทำให้ปลาหูอร่อย

7) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

พลังงานกล เป็นพลังงานที่ทำให้วัตถุเคลื่อนไหวได้ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล เช่น พัดลม เครื่องซักผ้า เครื่องปั่นน้ำผลไม้ เป็นต้น

ก. เครื่องใช้ไฟฟ้าเกิดจากการเปลี่ยนจากพลังงานกลเป็นพลังงานไฟฟ้า

ข. พลังงานกล เป็นพลังงานที่ทำให้วัตถุเคลื่อนไหวได้

ค. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล เช่น พัดลม

ง. โทรทัศน์จัดอยู่ในประเภทพลังงานกล

8) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมาแล้ว กล้วยปลูกง่าย ดูแลง่าย ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้น ใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเรามาลูกกล้วยกันดีกว่า จะได้มีกล้วยกินกันตลอดไป

ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลูกง่าย

ข. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้

ค. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก

ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

9) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

พิธีไหว้ครูเป็นพิธีที่ดั่งาม ทุกต้นปีการศึกษา แต่ละโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้น เพื่อให้ศิษย์ได้กราบไหว้ระลึกถึงพระคุณของครู และเพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่าการที่คนเราจะเป็นคนดี มีวิชาเลี้ยงตัวได้นั้นก็ด้วยพระคุณของครูทั้งสิ้น

- ก. พิธีไหว้ครูเป็นพิธีที่ดั่งาม
- ข. ทุกต้นปีการศึกษา แต่ละโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้น
- ค. เพื่อให้ศิษย์ได้กราบไหว้ระลึกถึงพระคุณของครู
- ง. การที่คนเราจะเป็นคนดี มีวิชาเลี้ยงตัวได้นั้น ก็ด้วยพระคุณของครูทั้งสิ้น

10) ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

การแห่นางแมวเป็นประเพณีการละเล่นพื้นบ้านของไทย ใช้เล่นในเวลาที่ฝนไม่ตกตามฤดูกาล อากาศร้อนและแห้งแล้ง

- ก. การแห่นางแมวใช้เล่นในเวลาที่ฝนไม่ตก
- ข. อากาศร้อนและแห้งแล้ง จึงต้องมีประเพณีการแห่นางแมว
- ค. ฝนไม่ตกตามฤดูกาลจึงต้องมีประเพณีการแห่นางแมว
- ง. การแห่นางแมวเป็นประเพณีการละเล่นพื้นบ้านของไทย

ครับ...

โชคดีทุกคนนะ

เฉลย

ข้อ	คำตอบ
1	ง
2	ข
3	ก
4	ข
5	ค
6	ข
7	ข
8	ค
9	ก
10	ง

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
ประเมินครั้งที่ 1 วันที่ 28 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	รายการประเมิน						รวม 6 คะแนน	ผลการประเมิน	
	การตอบคำถามเชิงเหตุผล			ความกระตือรือร้น ในการตอบคำถาม				ผ่าน	ไม่ผ่าน
	3	2	1	3	2	1			
1		✓			✓		4	✓	
2		✓			✓		4	✓	
3		✓			✓		4	✓	
4		✓		✓			5	✓	
5		✓			✓		4	✓	
6		✓			✓		4	✓	
7		✓			✓		4	✓	
8			✓			✓	2		✓
9		✓			✓		4	✓	
10		✓			✓		4	✓	
11		✓			✓		4	✓	
12		✓			✓		4	✓	
13		✓		✓			5	✓	
14		✓			✓		4	✓	
15		✓		✓			5	✓	
16		✓		✓			5	✓	
17		✓			✓		4	✓	
18			✓			✓	2		✓
19		✓			✓		4	✓	
20		✓			✓		4	✓	
21		✓			✓		4	✓	
22			✓			✓	2		✓

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางนภารรณ ขาวผ่อง)

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. การตอบคำถามเชิงเหตุผล	1. กล่าวแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้อย่างถูกต้องครบทุกข้อ 2. ให้เหตุผลประกอบการอธิบายได้ชัดเจน	1. กล่าวแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 - 4 ข้อ 2. ให้เหตุผลประกอบการอธิบายได้ชัดเจน	1. แสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามเมื่อถูกเรียกเท่านั้น 2. ไม่สามารถให้เหตุผลประกอบการตอบคำถามได้
2. ความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม	มีความกระตือรือร้นและมีความเชื่อมั่นในการตอบคำถามด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี	มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามดี แต่ยังมีเพื่อนที่คอยให้คำแนะนำ	ไม่มีความกระตือรือร้นและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 คะแนน	ดี
4 - 5 คะแนน	พอใช้
1 - 3 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

**แบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ**

เลขที่	แบบฝึกเสริมทักษะ (12)	การปฏิบัติกิจกรรม (6)	ความสามารถ ในการอ่าน (12)	ทดสอบ (10)	รวม (40)
1	6	4	9	6	25
2	8	4	10	8	30
3	8	4	10	7	29
4	10	5	11	8	34
5	6	4	10	7	27
6	6	4	9	6	25
7	8	4	11	8	31
8	6	2	10	6	24
9	8	4	11	7	30
10	7	4	10	7	28
11	8	4	10	8	30
12	6	4	10	6	26
13	10	5	11	8	34
14	8	4	10	6	28
15	10	5	12	8	35
16	10	5	12	7	34
17	8	4	11	7	30
18	6	2	10	6	24
19	8	4	11	7	30
20	7	4	10	6	27
21	8	4	11	7	30
22	6	2	10	6	24
คะแนนรวม	168	86	229	152	635
คะแนนเฉลี่ย	8	4	10	7	29
คิดเป็นร้อยละ	63.64	65.15	86.74	69.09	72.16

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางนภาพรรณ ขาวผ่อง)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
สังเกตครั้งที่ 1 วันที่ 28 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

เลขที่	รายการประเมิน								สรุปผลการประเมิน
	ใฝ่เรียนใฝ่รู้			ระดับคุณภาพ	มุ่งมั่นในการทำงาน			ระดับคุณภาพ	
	ตั้งใจเรียน	เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ		เอาใจใส่ต่อปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง		
1	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
2	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
3	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
4	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
5	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
6	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
7	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
8	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	-	ดี	ดีเยี่ยม
9	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
10	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
11	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
12	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
13	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
14	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
15	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
16	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
17	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
18	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	-	ดี	ดีเยี่ยม
19	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
20	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	-	✓	ดี	ดีเยี่ยม
21	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
22	✓	✓	✓	ดีเยี่ยม	✓	✓	-	ดี	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

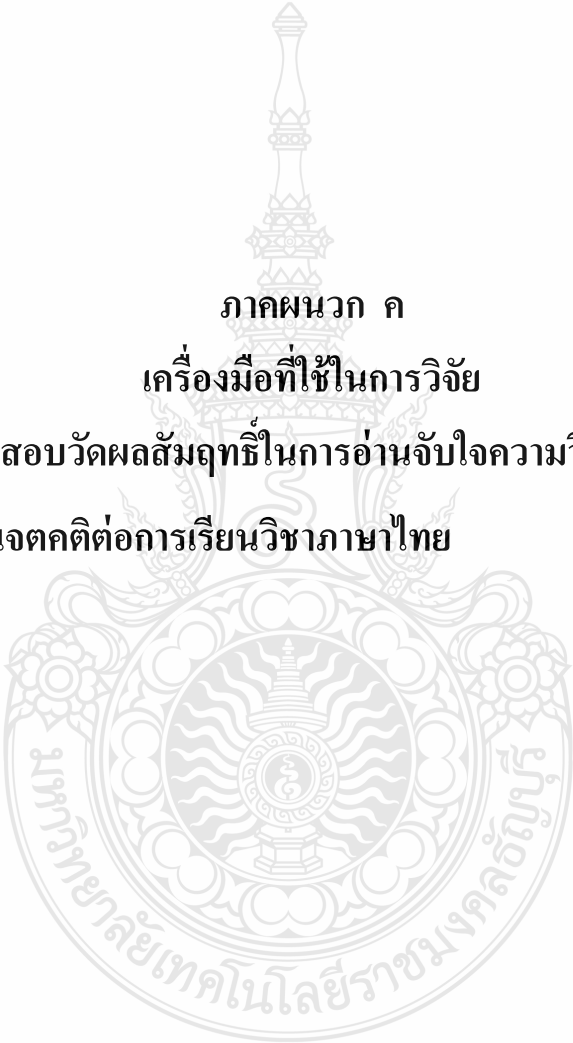
(นางนภาวรรณ ชาวค่อง)

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
4. ใฝ่เรียนรู้ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียนและ เข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้	มีพฤติกรรม ต่อไปนี้ครบทุกข้อ 1. ตั้งใจเรียน 2. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้ 3. สนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ	ขาด 1 รายการ	ขาด 2 รายการ	ขาดมากกว่า 2 รายการ
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน 6.1 ตั้งใจและ รับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ การทำงาน	มีพฤติกรรม ต่อไปนี้ครบทุกข้อ 1. เอาใจใส่ต่อ การปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย 2. ตั้งใจและ รับผิดชอบใน การทำงานให้ สำเร็จ 3. ปรับปรุงและ พัฒนาการทำงาน ด้วยตนเอง	ขาด 1 รายการ	ขาด 2 รายการ	ขาดมากกว่า 2 รายการ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

นักเรียนต้องได้คุณภาพระดับผ่านขึ้นไปทุกรายการ ถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
- แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

คำชี้แจง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความฉบับนี้ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X)
ลงในกระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมี
สารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้ว
ขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

1. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

- ก. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ข. สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน
- ค. ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว 8 เท่า
- ง. ข้าวกล้องทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2

การกินอาหารที่มีโปรตีนสูง จะทำให้กินอาหารอื่นได้น้อยลง โอกาสที่จะทำให้เกิด
การขาดสารอาหารชนิดอื่นเป็นไปได้สูง และการกินอาหารที่มีโปรตีนสูงทำให้ร่างกายต้อง
กินแคลเซียมสูงด้วย ดังนั้น การกินอาหารจึงควรมีโปรตีนในปริมาณที่เหมาะสม
(ขวัญเรือน ปัทมแรก เดือนสิงหาคม 2556)

2. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

- ก. การกินอาหารที่มีโปรตีนสูงทำให้อิ่มเร็วขึ้น
- ข. โปรตีนเป็นสารอาหารที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโต

ก. อาหารที่มีโปรตีนสูง ได้แก่ เนื้อสัตว์ต่างๆ ไข่ นม ถั่วเมล็ดแห้ง

ง. ควรกินอาหารที่มีโปรตีนในปริมาณที่พอเหมาะ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3

ข้าว เป็นธัญญาหารที่คนไทยทุกคนรู้จักมาตั้งแต่เกิด ข้าวเป็นธัญพืชที่มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนไทยมากที่สุด เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากความวิริยะอุตสาหะของคนไทย เป็นสายเลือดหล่อเลี้ยงประเทศไทยมาแต่โบราณ คนไทยทุกคนจึงตระหนักถึงความสำคัญในคุณค่าของข้าวมาตลอด

3. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ข้าวมีบทบาทต่อทุกคน

ข. คนไทยรู้จักคุณค่าของข้าว

ค. ข้าวมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนไทย

ง. ข้าวเกิดจากความวิริยะอุตสาหะของคนไทย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4

คนไทยสมัยโบราณ รู้จักถนอมอาหารด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่มีพิษมีภัยในการบริโภค เช่น เนื้อสัตว์ ผลไม้ต่างๆ นำมาใส่เกลือ ทำปลาร้า ปลาเจ่า แต่ปัจจุบันแม้จะใช้สารเคมีผสมใส่เนื้อ ใส่ปลา ก่อให้เกิดพิษในการบริโภค โดยเฉพาะกุ้ง ปลา ใส่สีเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคและใส่สารเคมีให้เนื้อสัตว์ดูดี ไม่น่าเสีย เช่น ดินประสิว เป็นต้น ผู้บริโภครับประทานดินประสิวมักๆ มีอันตราย ทำให้เกิดโรคหลายชนิดรวมถึงมะเร็งด้วย

4. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. การรับประทานอาหาร

ข. การถนอมอาหารด้วยวิธีธรรมชาติ

ค. การปรุงอาหาร

ง. อันตรายจากสารพิษ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5

เราใส่ผงชูรสในอาหารเพื่อให้อาหารมีรสกลมกล่อม แต่ควรใส่เพียงเล็กน้อย ถ้าใส่มากเกินไป เมื่อรับประทานอาหารนั้น จะมีอาการหน้าแดง รู้สึกร้อนไหม้ตามกระพุ้งแก้ม ลิ้น และลำคอ และอาจมีอาการอื่นๆ ตามมาด้วย เช่น อาการผิปกดที่ดวงตา รู้สึกแน่นหน้าอก และปวดศีรษะอย่างรุนแรง ทั้งนี้เพราะผงชูรสไปกระตุ้นปมรับสัมผัสมากเกินไป

5. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

- ก. อันตรายจากผงชูรส
- ข. ความอร่อยของผงชูรส
- ค. ประโยชน์ของผงชูรส
- ง. วิธีปรุงอาหารจากผงชูรส

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6

ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการระบுகลที่ควรเคารพยกย่องบูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผลและจะเน่าร่วงหล่นไป เปรียบได้กับบุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู

6. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

- ก. ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ข. ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้น ดอกนั้นจะไม่ได้ผลและจะเน่าร่วงหล่นไป
- ค. โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ
- ง. บุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7

“ ทองแดงเป็นสุนัขที่มีสัมมาคารวะ และมีกิริยามารยาทเรียบร้อย เจียมเนื้อเจียมตัว รู้จักที่ต่ำที่สูง เวลาเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะนั่งต่ำกว่าเสมอ แม้จะทรงดึงตัวเข้ามาทอด ทองแดงก็จะทรุดตัวลงหมอบกับพื้นและทำหูทวนอย่างนอบน้อม คล้ายๆ กับ แสดงว่า ไม่อวดเอื้อม ”

“ หนังสือทองแดง ”

7. จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวถึงคุณสมบัติพิเศษของทองแดงได้ถูกต้อง (ท 1.1 ป.3/3)

ก. ความเฉลียวฉลาด

ข. ความกตัญญูทเวท

ค. ความเคารพนบถนอ

ง. ความซื่อสัตย์

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8

ชายโศกคีคนหนึ่งเป็นเจ้าของห่านที่ออกไปท่องคำให้วันละฟอง ไม่นานเขาก็ร่ำรวยจากการนำไข่เหล่านั้นไปขาย ขณะที่เขารวยขึ้นๆ เขาจึงคิดอยากได้สมบัติทั้งหมดจากห่านในคราวเดียว เขาจึงฆ่าห่านและผ่าท้องมันออก โดยหวังว่าจะพบไข่ทองคำหลายฟองในนั้น แต่แล้วเขากลับพบว่า ในท้องห่านไม่มีสิ่งมีค่าใดๆ เลย จากนั้นชายผู้นี้ก็ยากจนลง

8. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชายผู้นี้ต้องยากจนลง (ท 1.1 ป.3/3)

ก. ความประมาท

ข. ความโลภ

ค. ความเห็นแก่ตัว

ง. ความตระหนี่

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9

ขณะที่เก่งเตะฟุตบอล เชื่อกผู้รองเท้าของเก่งหลุด เก่งผูกเองไม่ได้ เพราะทุกวันนี้คุณแม่เป็นคนผูกให้ เก่งอ้อนวอนให้เพื่อนผูกให้ เพื่อนๆ บอกให้เก่งผูกเอง แล้วเพื่อนๆ ก็เตะฟุตบอลต่อไป เก่งอยากเตะฟุตบอล แต่เพื่อนไม่ให้เล่นด้วย เพราะเก่งไม่ได้ผูกเชื่อก รองเท้า เก่งจึงนั่งลงจับเชื่อกรองเท้าแล้วพยายามผูกเอง ในที่สุดเก่งก็ผูกรองเท้าได้ด้วยตนเอง

9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวให้ข้อคิดในเรื่องใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ข. เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก

ค. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

ง. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10

ชวานาคคนหนึ่งมีลูกสาวสองคน ชวานาต้องการจะทดลองปัญญาของลูกสาวทั้งสอง จึงได้ส่งแดงโมให้กับลูกสาวทั้งสองคนไป 1 ผล โดยบอกว่ให้ไปแบ่งกันกิน แต่จะต้องแบ่งให้เท่าๆ กัน เพื่อที่จะได้ไม่ต้องทะเลาะกันและไม่ถูกลงโทษ ลูกสาวทั้งสองคนเมื่อได้รับแดงโมมาแล้วก็ไม่รู้ว่าจะแบ่งกันอย่างไรจึงจะได้เท่าๆ กัน จึงตกลงกันว่า ถ้าใครเป็นผู้ที่ผ่าแดงโม คนนั้นจะต้องเลือกแดงโมทีหลัง เมื่อเด็กทั้งสองผ่าแดงโมและแบ่งกันเสร็จแล้วก็ไปเล่าให้พ่อฟัง พ่อรู้สึกพอใจในสติปัญญาของลูกสาวทั้งสองมาก

10. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดจากนิทานเรื่องสองพี่น้องแบ่งของ (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ความยุติธรรม นำมาซึ่งความสุข

ข. ปฏิบัติตามกฎกติกา ลดปัญหาความขัดแย้ง

ค. ปัญญาอยู่กับตัวกลัวอะไร ใ้แก่ปัญหาสารพัน

ง. ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11 - 12

วันหนึ่งในฤดูหนาว ชวานาเดินออกจากบ้าน ระหว่างทางพบงูเห่าตัวหนึ่งนอนตัวแข็งใกล้ตายอยู่บนคันนาด้วยความเหน็บหนาว ชวานารู้สึกสงสารจึงก้มลงประคองมันขึ้นมาอุ้มไว้ในอ้อมแขน เพื่อให้มันคลายหนาว เมื่องูเห่าได้รับความอบอุ่นก็เริ่มมีกำลังขึ้น มันจึงกัดชวานาก่อนที่จะเลื้อยหนีไป ชวานาทนพิษบาดแผลไม่ไหวจึงสิ้นใจตายไปในไม่ช้า

11. ใจความสำคัญจากนิทานเรื่องนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ชวานาสงสารงูเห่าจึงเข้าไปช่วยเหลือ

ข. งูเห่าได้รับความอบอุ่นก็เริ่มมีกำลังขึ้น จึงกัดชวานา

ค. ชาวนาตายเพราะถูกงูเห่ากัด

ง. ชาวนาช่วยเหลือนงูเห่าเพราะความสงสาร แต่สุดท้ายก็ถูกงูเห่ากัดตาย

12. การกระทำของชาวนาตรงกับสำนวนสุภาษิตข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ข. ทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป

ค. ทำบุญเอาหน้า

ง. ทำนาบนหลังคน

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13

นกกระจาบบึงหนึ่ง หัวหน้าฝูงจะพาไปหากินเมล็ดพืชในไร่นา แต่ถูกนายพรานใช้ตาข่ายดักจับไปกินและขายวันละหลายตัว หัวหน้าฝูงจึงเรียกประชุมและบอกวิธีรอดพ้นจากตาข่ายของนายพรานว่า ขอให้พวกเราช่วยกันรวมพลังใช้หัวลอดออกจากตาข่าย แล้วกระพือปีกขึ้นพร้อมๆ กัน ยกเอาตาข่ายทั้งผืนไปวางคร่อมไว้บนยอดไม้ นกกระจาบบึงทุกตัวต่างเชื่อฟังและรอดจากนายพรานทุกครั้ง ต่อมาไม่นานนกกระจาบบึงต่างถกเถียงและเก้งก้างกัน จึงถูกนายพรานจับไปกินเป็นอาหารและขายจนหมด

13. เพราะเหตุใดนกกระจาบบึงจึงถูกนายพรานจับไปกินเป็นอาหารและขายจนหมด (ท 1.1 ป.3/3)

ก. หัวหน้าฝูงนกกระจาบบึงไม่มีความสามารถ

ข. นายพรานมีฝีมือ

ค. นกกระจาบบึงขาดความสามัคคี

ง. นกกระจาบบึงไม่มีความพยายาม

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 14

ชาวสวนมีลูกมากคนหนึ่ง เมื่อเจ็บใกล้จะตายใคร่จะสอนลูกให้รู้จักบำรุงสวน ครั้นจะสอนตรงๆ ก็เกรงว่าลูกจะไม่ทำ จึงคิดสอนในทางอ้อม โดยบอกกับลูกว่า สมบัติของพ่อฝังไว้ในสวน ให้เจ้าไปขุดเอาเองเถิด แล้วชาวสวนก็ตายไป พวกลูกๆ อยากได้สมบัติของพ่อจึงพากันไปขุดหาดูจนทั่วสวนก็ไม่พบ พอสิ้นปี ต้นไม้ในสวนเมื่อได้รับการพรวนดินก็งอกงามออกผลดก ลูกของชาวสวนได้เก็บเอาไปขายได้เงินมากกว่าปีก่อนๆ

14. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ควรสอนคนโลกโดยทางอ้อม

ข. ควรสอนคนโง่โดยทางอ้อม

ค. ความเพียรเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ

ง. ควรมีความสามัคคีจึงจะประสบความสำเร็จ

อ่านเรื่องต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 15 - 16

มีตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในคอกเล็กๆ อย่างสบาย อยู่มาวันหนึ่งเกิดฝนตกหนัก มีตัวนั้นแลเห็นวัวตัวหนึ่งยืนตากฝน ไม่มีที่บังฝนบังลม ตัวนั้นด้วยความหนาว มีผู้มีน้ำใจก็เขยิบตัวให้ที่พักอาศัยหลบฝนแก่ตัวนั้นให้เข้ามาอยู่ในคอกเล็กๆ นั้นด้วย แต่วัวก็ค่อยๆ เบียดตัวเข้ามาในคอกทีละน้อยๆ จนในที่สุดก็ผลักดันเจ้าของคอก คือมีผู้มีน้ำใจให้หลุดออกมาจากคอกของตนเอง

15. การกระทำของใครที่นักเรียน **ไม่ควร** เอาเป็นแบบอย่าง เพราะเหตุใด (ท 1.1 ป.3/3)

ก. มี เพราะช่วยผู้อื่นจนตนเองเดือดร้อน

ข. วัว เพราะเห็นแก่ตัว

ค. มี เพราะเป็นสัตว์ที่มีน้ำใจ

ง. วัว เพราะไม่มีความซื่อสัตย์

16. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ไม่ควรมีน้ำใจกับคนพาล

ข. การช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้ตนเองลำบาก

ค. คนไม่รู้จักระบุคุณคุณคน ย่อมพบกับความหายนะ

ง. การช่วยเหลือคนไม่ดี มีแต่จะได้รับความเดือดร้อน

อ่านนิทานต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 17 - 18

กาตัวหนึ่งรู้สึกกระหายน้ำมาก จึงบินออกไปหาน้ำมาประทังชีวิต ไปพบเหยือกน้ำใบหนึ่ง รู้สึกดีใจมากที่เห็นมีน้ำอยู่ แต่พอจะกินก็รู้ว่าในเหยือกมีน้ำอยู่น้อยเหลือเกิน กาพยายามผลักเหยือกน้ำจะให้เอียงล้มลงเพื่อจะได้กินน้ำ แต่เหยือกหนักเกินไปจนพลิกไม่ไหว ในที่สุดก็คิดขึ้นได้ จึงใช้ปากคาบก้อนหินก้อนเล็กๆ ไล่ลงไปเหยือกทีละก้อนๆ จนทำให้ระดับน้ำสูงขึ้นจนสามารถกินน้ำได้ดังที่หวัง

17. ใจความสำคัญจากนิทานเรื่องนี้คือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)
- ก. การรู้สึกระหายน้ำ จึงบินออกไปหาน้ำมาประทังชีวิต
 - ข. การรู้สึกระหายน้ำ จึงพยายามผลัดเหยือกน้ำจะให้เอียงล้นลง เพื่อจะได้กินน้ำ
 - ค. การรู้สึกระหายน้ำ ด้วยความพยายามในการคาบก้อนหินใส่เหยือก จึงทำให้มันสามารถกินน้ำได้
 - ง. การรู้สึกระหายน้ำ จึงใช้ปากคาบก้อนหินก้อนเล็กๆ ใสลงไปในเหยือก
18. การกระทำของกาตรงกับสุภาษิตข้อใด (ท 1.1 ป.3/3)
- ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ข. น้ำลดตอผุด
 - ค. น้ำน้อยยอมแพ้ไฟ
 - ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
- อ่านเรื่องต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 19

กาลครั้งหนึ่งมีสุนัขกับแมวเป็นเพื่อนกัน เป็นสัตว์เลี้ยงของเจ้าของเดียวกัน เจ้าของก็ให้ความรักความเมตตาพอๆ กัน อยู่มาวันหนึ่งเจ้าของถูกขโมยลักเอาแก้วมณีไป ก็ให้สุนัขและแมวไปเอาแก้วมณีกลับมา สุนัขกับแมวก็กินกันไปจนถึงเมืองจีน สุนัขออกอุบายหาทางเข้าไปลักคืนมาด้วยความยากลำบาก เมื่อได้แล้วสุนัขก็ชวนแมวเดินทางกลับ ขณะเดินทางแมวก็นึกอิจฉาเพื่อน เกรงเพื่อนจะได้ดี ก่อนถึงบ้านนาย ต่างก็นอนหลับพักผ่อน แมวเห็นสุนัขหลับก็รีบตะครุบแก้วมณีคาบวิ่งหนีกลับบ้าน ฝ่ายสุนัขตื่นขึ้นมาถึงวังไต่กวดไป แต่ที่ไหนได้ แมวกระโจนถึงนายก่อน นายก็ปลาบปลื้มในความสามารถของแมว แมวก็นึกอิจฉาว่าสุนัขก็เกียจ มัวนอนหลับไม่ได้ของ แล้วก็กลับมาช่วย นายก็ยังเอาใจแมวมากขึ้น นายจึงยอมให้แมวยูบนอนเรือนด้วย แล้วก็เอาไม้ไล่ตีสุนัขให้อยู่ใต้ถุนเรือน สุนัขแค้นใจแมวมาก พบแมวที่ไรจึงต้องไล่จับทุกที

19. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ถูกต้อง (ท 1.1 ป.3/4)
1. นายปลาบปลื้มในความสามารถของแมว
 2. สุนัขแค้นใจแมวมาก พบแมวที่ไรจึงต้องไล่จับทุกที
 3. สุนัขกับแมวเป็นเพื่อนกัน เป็นสัตว์เลี้ยงของเจ้าของเดียวกัน
 4. สุนัขออกอุบายหาทางไปนำของคืนมาได้

5. แก้วมณีของเจ้านายอุบลกษโมยไป

ก. 5 - 3 - 4 - 2 - 1

ข. 3 - 5 - 4 - 1 - 2

ค. 4 - 5 - 2 - 1 - 3

ง. 3 - 4 - 5 - 2 - 1

อ่านเรื่องต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 21

มดฝูงหนึ่งช่วยกันขนอาหารเพื่อนำไปเก็บไว้ที่รัง ในขณะที่จิ้งหรีดกำลังสนุกสนานกับการร้องเพลง เมื่อมดเดินผ่านมาจิ้งหรีดจึงร้องทักมดว่า “เฮ้! เจ้ามด เจ้าขนอาหารไปทำไมเยอะแยะ” มดตัวหนึ่งตอบว่า “พวกเราจะนำไปเก็บไว้กินในฤดูแล้งไง” เมื่อถึงฤดูแล้งซึ่งอาหารมีน้อย แต่ฝูงมดเหล่านั้นก็มีอาหารไว้กินเพียงพอ ในขณะที่จิ้งหรีดผอมโซเพราะอดอาหาร มดจิ้งยอมแบ่งปันอาหารให้ ทำให้จิ้งหรีดกลับมามีชีวิตใหม่อีกครั้ง

20. จากนิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ความเสียสละ

ข. ความอดทน

ค. ความขยันหมั่นเพียร

ง. ความประหยัด

21. การที่มดแบ่งปันอาหารให้จิ้งหรีด แสดงว่า มด มีคุณธรรมในข้อใด (ท 1.1 ป.3/3)

ก. ความเสียสละ

ข. ความมีน้ำใจ

ค. ความกตัญญู

ง. ความมานะอดทน

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 22

หน้าเอ๋ยหน้าฝน	ทุกคนเรีงรำ
พืชผักข้าวปลา	สมบุญพูนผล
ชานาชาวสวน	ล้วนสุขทุกคน
ต่างสาละวน	ช่วยกันทำงาน

22. จากบทร้อยกรองเกี่ยวข้องกับอาชีพใดมากที่สุด (ท 1.1 ป.3/3)

ก. ค้าขาย

ข. ประมง

ค. เกษตรกรรม

ง. นักแสดง

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23

ชีวิตของนักเรียน จุดหมายคือดวงดาว	เรียนอ่านเขียนทุกอย่างก้าว ที่มุ่งก้าวไปให้ไกล
--------------------------------------	---

23. จากบทร้อยกรองข้างต้น ให้ข้อคิดในเรื่องใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ความพยายาม	ข. ความกตัญญู
ค. ความสามัคคี	ง. ความเสียสละ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 24

ลูกที่ดี เป็นศรี แก่พ่อแม่ เป็นคนดี มีศีลธรรม มีความรู้	ลูกที่แย่ พ่อแม่ อายอดสู ยอมเชิดชู ครอบครั้ว และตัวเอง
--	---

24. จากบทร้อยกรองดังกล่าวข้างต้น ต้องการสื่อความหมายในเรื่องใด (ท 1.1 ป.3/5)

- ก. พ่อแม่หวังพึ่งลูก
- ข. ลูกเป็นความหวังของพ่อแม่
- ค. การเป็นคนดีจะส่งผลดีทั้งครอบครัวและตนเอง
- ง. เราควรเป็นเด็กดีเพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 25

ภาษาไทยไพเราะเสนานัก ภาษาแม่สืบมาแต่คราบรพ์	เอกลักษณ์ชาติไทยได้สร้างสรรค์ ควรช่วยกันรักษาอย่าทำลาย
--	---

25. ใจความสำคัญที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อคือข้อใด (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ภาษาไทยมีความไพเราะ	ข. ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
ค. ภาษาไทยมีมาตั้งแต่คราบรพ์	ง. เราควรช่วยกันรักษาภาษาไทย

28. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน (ท 1.1 ป.3/2)

ก. ภูเขา

ข. ในสวน

ค. ในป่า

ง. น้ำตก

29. บทร้อยกรองนี้ ให้ข้อคิดอย่างไร (ท 1.1 ป.3/1)

ก. เมตตากรุณาจ้านโลก

ข. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

ค. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ง. โลกมาก ลากหลาย

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 30

มือไม้แขนขา	หน้าตาสมอง
จมูกตาสอง	ส่วนของร่างกาย
ส่วนมีหน้าที่	มีท่าหลากหลาย
ทุกส่วนร่างกาย	ต่างได้ช่วยกัน
อยู่มาวันหนึ่ง	มือซึ่งแข็งแรง
บอกขาสองนั้น	สำคัญน้อยกว่า
ฉันทำทุกสิ่ง	ระวิงเหน้อยล้า
ส่วนเจ้าสองขา	พานิ่งพักนาน
ต่างถกเถียงกัน	หยุดพลันทำงาน
ร่างกายร้าวฉาน	การงานหยุดลง

30. เรื่องนี้ให้ข้อคิดที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (ท 1.1 ป.3/5)

ก. ขยันทำงาน

ข. ทำงานตามคำสั่ง

ค. ความอดทนในการทำงาน

ง. ควรร่วมมือกันทำงาน

เฉลย
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ข	11	ง	21	ข
2	ง	12	ข	22	ค
3	ค	13	ค	23	ก
4	ข	14	ค	24	ค
5	ก	15	ข	25	ง
6	ง	16	ง	26	ข
7	ค	17	ค	27	ก
8	ข	18	ง	28	ค
9	ก	19	ข	29	ข
10	ง	20	ค	30	ง

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย มีการวิเคราะห์เป็นภาพรวมและไม่มีผลต่อคะแนนสอบวิชาภาษาไทย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ					
2. ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเองไม่จำเป็นต้องเรียนมาก					
3. การเรียนภาษาไทยทำให้เป็นคนช่างสังเกตและมีความรอบคอบมากขึ้น					
4. ภาษาไทยเป็นวิชาที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล					
5. วิชาภาษาไทยมีเนื้อหาที่ยุ่งยากซับซ้อน					
6. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้นั้นมีทักษะพื้นฐานในการอ่านจับใจความได้ดี					
7. ขณะเรียนวิชาภาษาไทย ฉันทึ่งใจและติดตามโดยไม่รู้สึกละอาย					
8. ฉันทึ่งสึกหงุดหงิดเมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย					
9. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้นั้นมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
10. ฉันรู้สึกสนุกกับการอ่าน เมื่อสามารถเรียบเรียงเรื่องราวและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้					
11. ทุกครั้งที่เรียนวิชาภาษาไทย ฉันต้องการให้เวลาหมดไปโดยเร็ว					
12. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยด้วยความเต็มใจ					
13. ฉันทบทวนบทเรียนมาแล้วล่วงหน้าก่อนจะถึงชั่วโมงเรียนภาษาไทย					
14. ฉันจะเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทย เมื่อมีผลต่อคะแนนเท่านั้น					
15. เมื่อครูให้ทำแบบฝึกเสริมทักษะ ฉันจะรีบลงมือทำทันที					
16. ความรู้จากวิชาภาษาไทยเป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
17. ปัจจุบันไม่ต้องฝึกฝนด้านการอ่านจับใจความแล้ว เพราะมีแหล่งสืบค้นต่างๆ มากมาย					
18. วิชาภาษาไทยทำให้ฉันมีนิสัยรักการอ่าน					
19. ฉันชอบเรียนวิชาอื่นมากกว่าวิชาภาษาไทย					
20. ฉันมีความสุข และสนุกกับการเรียนรู้วิชาภาษาไทย					

ขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

- แบบประเมินความสอดคล้องเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- แบบประเมินความสอดคล้องเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
- แบบประเมินความสอดคล้องเกี่ยวกับแบบวัดเจตคติต่อการเรียน
วิชาภาษาไทย

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
 กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
 และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)					สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)				
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ส่วนนำ										
1.1 องค์ประกอบของส่วนนำ ครบถ้วน ชัดเจน ได้แก่	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
☐ รหัสรายวิชา										
☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้										
☐ ระดับชั้นที่สอน										
☐ ชื่อหน่วยการเรียนรู้										
☐ เวลาของหน่วยการเรียนรู้										
☐ เรื่องที่สอนในแผนการ จัดการเรียนรู้										
☐ เวลาของแผนการจัดการ เรียนรู้										
☐ ระบุวันที่สอนชัดเจน										
2. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด										
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้										
3.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในการ จัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ อย่างชัดเจน	0.80	1.00	1.00	1.00	1.00	0.80	1.00	1.00	1.00	1.00
4. สาระสำคัญ										
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
4.2 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจนครอบคลุมสาระสำคัญ	1.00	1.00	0.80	0.80	0.80	1.00	1.00	0.80	0.80	0.80

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
 กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
 และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ (ต่อ)

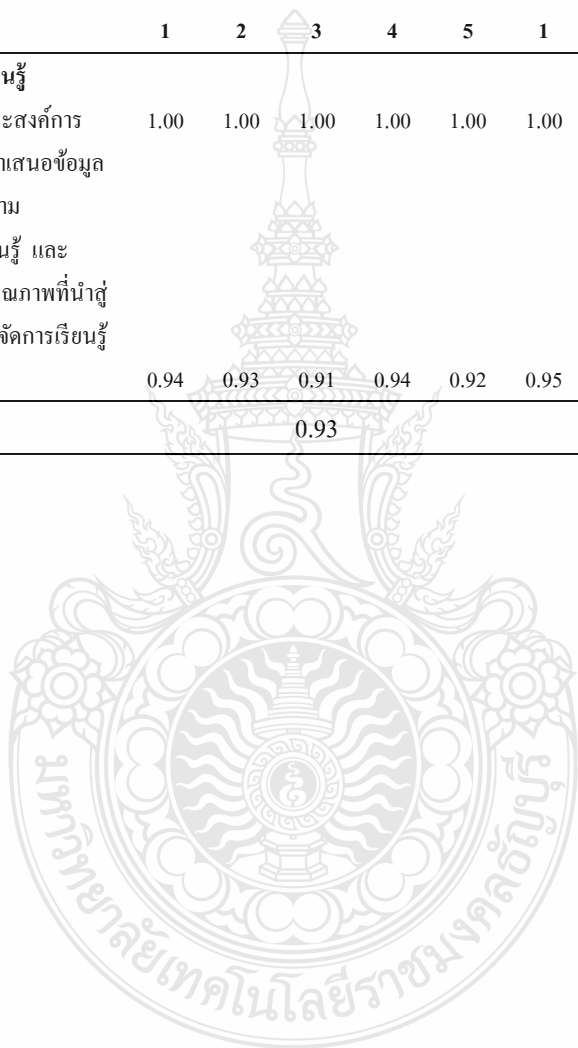
รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)					สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)				
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5. สารการเรียนรู้										
5.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.4 มีความยากง่ายเหมาะสม	0.80	0.80	0.60	0.80	0.60	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60
5.5 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียน	1.00	1.00	0.80	1.00	0.80	1.00	1.00	0.80	1.00	0.80
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้										
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
6.2 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตาม ลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยาก ได้เหมาะสม	1.00	0.80	1.00	0.60	0.80	1.00	0.60	0.60	0.60	0.60
6.3 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ รูปแบบการเรียนรู้ที่นำมาใช้	1.00	0.80	0.80	0.80	0.80	1.00	1.00	0.80	1.00	1.00
6.4 กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีความ สามารถในการอ่านจับใจความ	0.80	0.80	0.60	1.00	1.00	0.60	0.60	0.60	1.00	0.80
6.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีการฝึกทักษะ ที่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้นักเรียน เกิดคุณภาพตามพฤติกรรมสำคัญ ของตัวชี้วัด	0.80	1.00	0.60	1.00	0.80	0.80	0.80	0.60	0.80	0.80
6.6 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
 กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที
 และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ (ต่อ)

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)					สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)				
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6.7 เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	1.00	1.00	1.00	0.80	0.80
6.8 เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	0.80	0.60	0.80	0.60	0.60	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60
7. ภาระงานที่มอบหมาย										
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	0.80	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
8. สื่อการเรียนรู้										
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
8.2 มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	0.60	0.80	1.00	1.00	1.00	0.60	0.80	1.00	1.00
9. การวัดและประเมินผล										
9.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกข้อ	0.60	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
9.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	1.00	0.80	0.80	1.00	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ (ต่อ)

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)					สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)				
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้										
10.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณที่ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพที่นำสู่การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
\bar{X}	0.94	0.93	0.91	0.94	0.92	0.95	0.93	0.89	0.93	0.91
ภาพรวม	0.93					0.92				

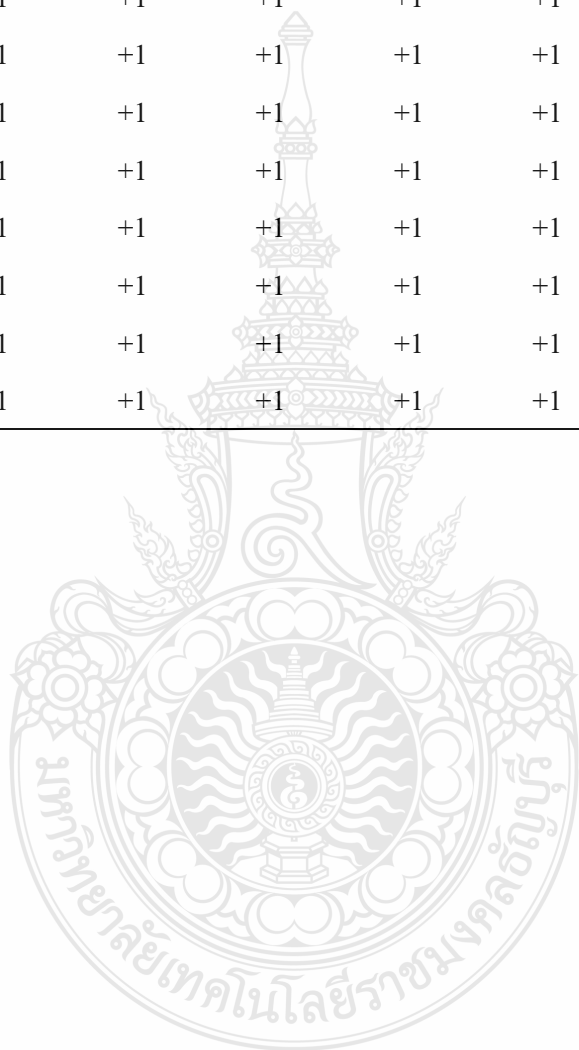

ตารางที่ ง.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญ
เป็นรายบุคคล

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	0	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
6	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ง.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญ
เป็นรายบุคคล (ต่อ)

แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล	
	ข้อที่	1	2	3	4			5
23		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30		+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ง.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล

แบบวัด ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

- การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย
- การหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
- คะแนนสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

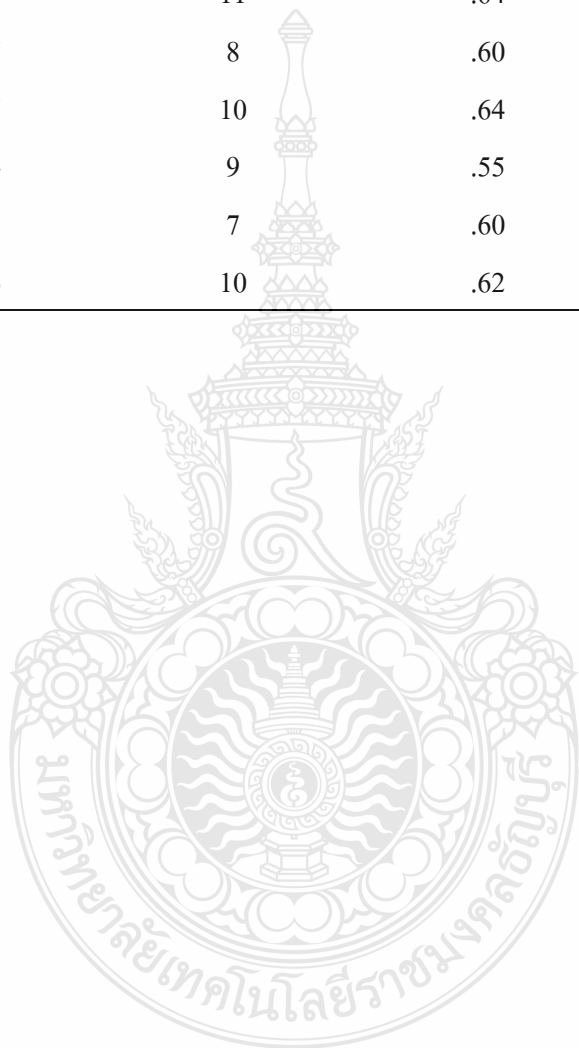
**คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตารางที่ จ. 1 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน
จับใจความวิชาภาษาไทย

ข้อที่	R _U	R _L	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	17	8	.60	.43
2	15	9	.57	.29
3	17	6	.55	.52
4	18	9	.64	.43
5	16	8	.57	.38
6	17	8	.60	.43
7	16	9	.60	.33
8	14	7	.50	.33
9	16	7	.55	.43
10	17	10	.64	.33
11	19	6	.60	.62
12	18	6	.57	.57
13	19	8	.64	.52
14	14	9	.55	.24
15	15	10	.60	.24
16	14	8	.52	.29
17	16	9	.60	.33
18	18	8	.62	.48
19	18	6	.57	.57
20	15	10	.60	.24
21	14	9	.55	.24
22	16	9	.60	.33

ตารางที่ จ. 1 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน
จับใจความวิชาภาษาไทย (ต่อ)

ข้อที่	R_U	R_L	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
23	18	9	.64	.43
24	16	7	.55	.43
25	16	11	.64	.24
26	17	8	.60	.43
27	17	10	.64	.33
28	14	9	.55	.24
29	18	7	.60	.52
30	16	10	.62	.29

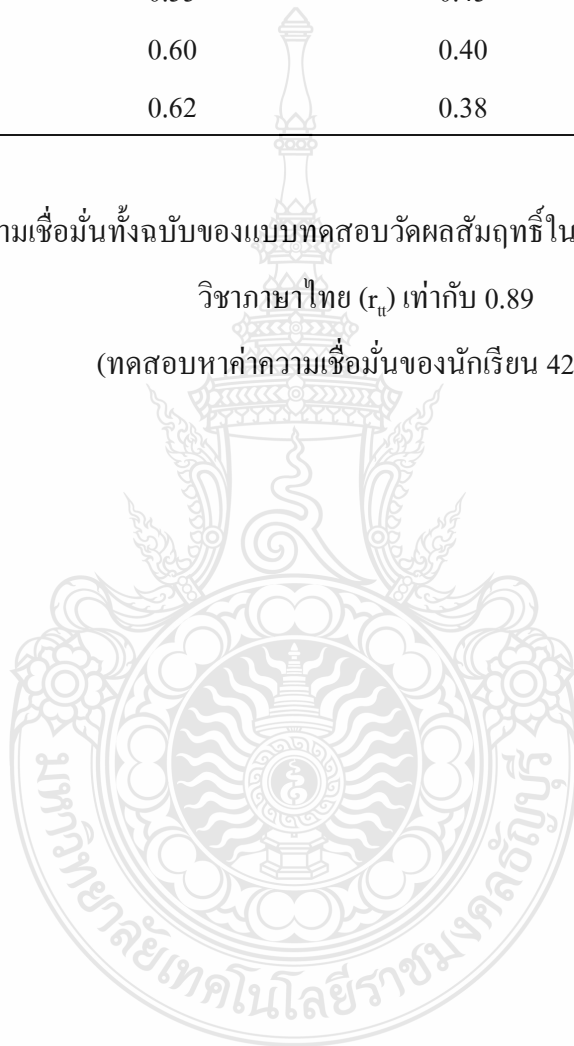
ตารางที่ จ.2 สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (p) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

ข้อที่	p	q	pq
1	0.60	0.40	0.24
2	0.57	0.43	0.24
3	0.55	0.45	0.25
4	0.64	0.36	0.23
5	0.57	0.43	0.24
6	0.60	0.40	0.24
7	0.60	0.40	0.24
8	0.50	0.50	0.25
9	0.55	0.45	0.25
10	0.64	0.36	0.23
11	0.60	0.40	0.24
12	0.57	0.43	0.24
13	0.64	0.36	0.23
14	0.55	0.45	0.25
15	0.60	0.40	0.24
16	0.52	0.48	0.25
17	0.60	0.40	0.24
18	0.62	0.38	0.24
19	0.57	0.43	0.24
20	0.60	0.40	0.24
21	0.55	0.45	0.25
22	0.60	0.40	0.24
23	0.64	0.36	0.23
24	0.55	0.45	0.25
25	0.64	0.36	0.23

ตารางที่ จ.2 สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (p) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย (ต่อ)

ข้อที่	p	q	pq
26	0.60	0.40	0.24
27	0.64	0.36	0.23
28	0.55	0.45	0.25
29	0.60	0.40	0.24
30	0.62	0.38	0.24

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย (r_{tt}) เท่ากับ 0.89
(ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของนักเรียน 42 คน)

**คุณภาพของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตารางที่ จ.3 คะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	\bar{X}	ค่าอำนาจจำแนก (r)	S.D.
1	4.19	.52	.59
2	3.62	.77	.76
3	3.86	.49	.65
4	3.86	.33	.72
5	3.81	.61	.83
6	4.26	.32	.73
7	4.02	.37	.41
8	3.81	.62	.55
9	4.55	.20	.59
10	4.10	.24	.43
11	3.98	.42	.60
12	4.64	.31	.53
13	4.00	.57	.94
14	4.14	.61	.68
15	3.95	.43	.66
16	4.76	.24	.48
17	4.38	.78	.73
18	4.36	.79	.69
19	4.31	.24	.64
20	4.71	.26	.46

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

(α) เท่ากับ 0.84

(ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของนักเรียน 42 คน)

ตารางที่ จ.4 คะแนนสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (X_1)		คะแนนหลังเรียน (X_2)	
	กลุ่มทดลอง (30)	กลุ่มควบคุม (30)	กลุ่มทดลอง (30)	กลุ่มควบคุม (30)
1	18	15	25	20
2	16	19	24	23
3	17	18	26	21
4	14	23	20	27
5	21	19	28	23
6	19	15	25	20
7	15	19	23	22
8	19	14	24	19
9	14	19	22	22
10	18	17	25	21
11	14	19	22	22
12	20	15	27	18
13	19	23	26	27
14	15	20	23	24
15	24	25	28	28
16	23	23	27	27
17	22	16	28	22
18	20	13	26	19
19	24	22	28	25
20	22	19	28	23
21	14	24	22	27
22	18	15	27	19
รวม	406	412	554	499
	$\bar{X}_1 = 18.45$	$\bar{X}_1 = 18.73$	$\bar{X}_2 = 25.18$	$\bar{X}_2 = 22.68$

ภาคผนวก ฉ

- เกียรติบัตรการเข้าร่วมโครงการจัดประกวดผลงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
“ 40 ปี ราชมงคลธัญบุรี นวัตกรรมสร้างชาติสร้างอนาคต ”

ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางนภาพรณ ขาวผ่อง

ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒

โครงการจัดประกวดผลงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
"๕๐ ปี ราชมงคลธัญบุรี นวัตกรรมสร้างชาติสร้างอนาคต"

ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

วันที่ ๑๗ - ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ดร.สรวิม เจิมไธสง
หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางนภาวรณ ขาวผ่อง
วัน เดือน ปีเกิด	10 เมษายน พ.ศ.2521
ที่อยู่ปัจจุบัน	8/4 หมู่ 3 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์
พ.ศ. 2557	ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2538 - 2547	ครูโรงเรียนพระวิสุทธีวงศ์ จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2548 - 2552	ครูโรงเรียนเฟื่องฟ้าวิทยา จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2552 - 2553	รับราชการครู โรงเรียนบ้านโคกตะเคียนงาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน	รับราชการครู ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนวัดศรีศัคนางค์ จังหวัดปทุมธานี
เบอร์โทรศัพท์	08 - 45545877
อีเมล	Phueng_1021@hotmail.com